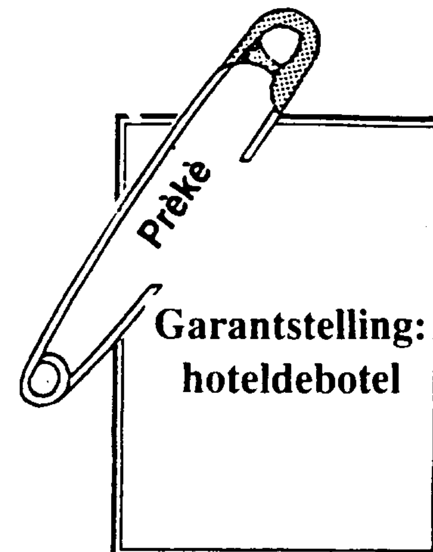

JULIO CONSTANSIA ...klant...

111E JAARGANG — NO.: 273 DONDERDAG 24 NOVEMBER 1994

AMIGOE

Garantstelling: hoteldebotel

Paniek bij politie-optreden in India

Meer dan 110 vrouwen en kinderen omgekomen

NEW DELHI - Meer dan 110mensen, voornamelijk vrouwen en kinderen, zijn om het leven gekomen toen tienduizenden betogers in de Westindiase stad Nagpur in paniek op hol sloegen, nadat de politie met de wapenstok een charge op de menigte had uitgevoerd. Dit hebben Indiase persbureaus woensdag gemeld.

De moeilijkheden begonnen toen een grote menigte demonstranten probeerde door een politiekordon te breken dat rond het parlementsgebouw van de deelstaat Maharashtra was gelegd. De politie zou de mensenmassa met bamboestokken hebben teruggedreven waarna er paniek uitbrak. In ziekenhuizen werd gezegd dat er onder de doden minstens 67 vrouwen en 16 kinderen zijn. Ongeveer vijfhonderd mensen raakten gewond. Velen van hen zijn er slecht aan toe.

Een woordvoerder van de politie zei dat de leiders van de betoging de aanzet gaven voor het bloedbad. Zij eisten doorgang door het kordon om met premier Pawar te kunnen praten. Toen dat werd geweigerd probeerden enkelen door de barricade heen te breken, waarna de politie de charge inzette.

De demonstranten, leden van enkele stammen die bekend staan als Adivasis, eisten erkenning als "*scheduled tribes*", een speciale categorie die voorrechten geniet. Op dit moment worden zij gerekend tot de "andere achtergestelde kasten". Het kastesysteem en het stelsel van privileges voor de een of andere kaste spelen een zeer grote rol in de Indiase politiek.

In 1990 kondigde de toenmalige premier Singh aan dat hij een al tien jaar oud rapport zou uitvoeren waarin werd voorgesteld het aantal banen en studieplaatsen voor mensen die onder aan het kastesysteem staan te vergroten. Vele woedende studenten, afkomstig uit de hogere en rijkere kasten, staken zichzelf in brand uit protest tegen het plan. Honderden mensen kwamen om en de regering kwam ten val.

In Sarajevo:

Slachtoffers bij beschieten tram

SARAJEVO - Door de beschieting van een tram in Sarajevo zijn woensdag één dode en drie gewonden gevallen. De schoten vielen in een straat waar Servische troepen al eens eerder trams onder vuur namen. Nu schoten zij op het moment waarop NAVO-vliegtuigen elders in Bosnië Servische doelen aanvielen. Een speciale VN-patrouille tegen sluipschutters beantwoordde het vuur. Het tramverkeer in de stad kwam stil te liggen.

■ *PURWOKINANGUN - De Indonesische vulkaan Merapi blijft as spuwen evenals lava, terwijl hete wolken zich bij de vulkaan opstapelen na een aantal ontploffingen. Deze foto geeft een indruk van het geweldige spektakel dat zich rond de Merapi afspeelt.*

(AFP-satellietfoto)

Merawi in werking

Prins Bernhard in ziekenhuis voor darmonderzoek

DEN HAAG - Prins Bernhard (83) wordt vandaag opgenomen in het Academisch Ziekenhuis in Utrecht. Dat meldt de RVD. De prins moet een darmonderzoek ondergaan.

Het gaat om een aanvullend onderzoek, volgens de eerste summiere mededeling van de RVD. De prins reikte woensdag in het Koninklijk Paleis op de Dam nog de Erasmusprijs uit aan de Duitse beeldend kunstenaar Sigmar Polke. Prins Bernhard lag in mei 1993 voor het laatst in het (zelfde) ziekenhuis. Hij werd toen geholpen aan een bloeduitstorting vlak onder de schedel, ofwel een subduraal hematoom. Hij was daar toen snel weer bovenop. De prins is nog steeds heel actief. Dit jaar besloot hij echter te stoppen met vliegen 'voordat anderen me zeggen dat ik dat moet doen'.

Curaçao protesteert tegen geweld

■ *WILLEMSTAD — Zeshonderd mensen namen gisteren deel aan een stille mars tegen het toenemende geweld op Curaçao. Directe aanleiding is de brute moord op Sarah Augustina. Haar zuster Saida Hernandez nam het initiatief voor de protestmars. De menigte liep vanaf het plein bij het Waaigat naar het Wilhelminaplein waar pater Amado Römer een mis opdroeg voor de slachtoffers van criminaliteit.*

Bouterse en aanhang achter broodoproer scholieren vermoed

Suriname in mineur op Onafhankelijkheidsdag 94

PARAMARIBO - Het contrast kan nauwelijks groter. Negentien jaar geleden feestte heel Suriname in verband met de naderende onafhankelijkheid. Nu, aan de vooravond van de herdenking van het doorknippen van de koloniale banden met Nederland op 25 november 1975, is het Zuidamerikaanse land in mineur. Van een feest zal dan ook zeker geen sprake zijn. De toenemende armoede en honger bieden weinig aanleiding tot een vreugdedansje. In het meest gunstige geval komt men de herdenkingsdag rustig door. Het broodoproer van de scholieren onderstreept nog eens de algehele malaise in het land. In Suriname broeit en gist het. Zelfs gedragsdragers gedragen zich niet meer zoals het hoort. Politieagenten en douaniers houden aan de vooravond van de onafhankelijkheid protestacties. Als gevolg daarvan ligt onder meer het vlieg- en havenverkeer volkomen stil. De roep binnen de gemeenschap tot aangepast herstel van de (koloniale) banden met Nederland klinkt steeds luider. Er zijn veel aanwijzingen dat Bouterse en zijn politieke aanhang van de huidige situatie gebruik maken door het protest aan te wakkeren en te begeleiden.

De economie is de afgelopen twintig jaar achteruit gehold. Regeringen schoven structurele aanpassingen steeds voor zich uit. In 1992 kon de Nieuw Front (NF)-combinatie echter niet meer om het nemen van harde maatregelen heen. Onder druk van Nederland en het Internationaal Monetair Fonds (IMF) stelde de regering het Structureel aanpassingsprogramma (SAP) op. Het opschorten van de betalingsbalanssteun door Nederland verslechterde de situatie van de gewone man en vrouw nog meer. De minder draagkrachtigen hebben de grootste moeite rond te komen. "Het SAP is behoorlijk bitter", zo valt steeds vaker in Paramaribo te beluisteren. Het wegvallen van de betalingsbalanssteun en het onvermogen van de overheid de inflatie in de hand te houden, zorgden voor enorme prijsverhogingen.

VERVIJFVOUDIGD

De prijs van brood en rijst, volksvoedsel nummer een, is vervijfvoudigd. Vlees en vis zijn voor de man in de straat niet of nauwelijks meer te betalen. De lonen zijn de afgelopen weken weliswaar verdubbeld, maar de kosten voor levensmiddelen, openbaar vervoer, water en elektriciteit stegen nog sneller. Een adequaat sociaal vangnet voor degenen die de zwaarste klappen krijgen, ontbreekt.

Naarnaast zien de mensen weinig of geen samenhang in de SAP-maatregelen. Ze zien alleen een zwak beleid van een regering die zich schuldig maakt aan vriendjespolitiek door handelaren de hand boven het hoofd te houden. Die situatie leidde ook vorig jaar al tot grootscheepse protesten.

Dat het scholierenprotest van deze week nog niet is uitgegroeid tot massale protestacties, is volgens waarnemers een wonder. Want alle randvoorwaarden daarvoor waren aanwezig. Onder de demonstrerende scholieren bevonden zich "kwaadwilligen" die de regering in gedrang willen brengen, zo zei president Venetiaan. Vroegere legerofficieren en hun bevelhebber Bouterse, de voorzitter van de Nationale democratische partij (NDP), zouden de jongeren tot hun acties hebben aangezet. De regering-Venetiaan ziet Bouterse als de veroorzaker van de ellende waarin het land verkeert.

Surinaamse bewindslieden steken verder hun onvrede over de houding van Nederland niet onder stoelen of banken. "Nederland kan dan

vervolg op pag. 17

Jeltsin: Geen Russische grond voor Estland

PSKOV - Rusland geeft geen gehoor aan de eis van Estland tweeduizend vierkante kilometer grondgebied aan de voormalige Sovjet-republiek terug te geven.

President Boris Jeltsin bracht woensdag een bezoek aan de grens met de Baltische staat en sloot uit dat de grens ook maar een centimeter ten koste van Rusland zou opschuiven. Estland claimt de grond omdat het voor de oorlog tot het toen zelfstandige staatje behoorde. In 1940 annexeerde Stalin het landje aan de Oostzee. Nadat Tallinn zich in 1990 had losgemaakt van de Sovjetunie, onstond al snel een dispuut over de precieze grens met Rusland.

In Suriname

Staking douane geen gevolgen vliegverkeer

PARAMARIBO De Surinaamse douane heeft in de nacht van woensdag op donderdag het werk neergelegd. De regering komt volgens de stakers eerder gemaakte afspraken over betere materiële en financiële voorzieningen niet na. De staking heeft geen gevolgen voor het internationale vliegverkeer.

De KLM deelde donderdagmorgen mee haar vlucht vanaf Schiphol gewoon te laten te vertrekken. De enige consequentie is, dat de passagiers en de bagage niet gecontroleerd zullen worden bij binnenkomst in Suriname.

De douane eist nieuwe uniformen, schoeisel en bureau-artikelen, en betere medische voorzieningen. De regering beroept zich thans op overmacht. Zij zegt niet aan de voorwaarden te kunnen voldoen.

Hoewel de politie eveneens acties voert, zijn er woensdag maatregelen getroffen om het uit het hand lopen van eventuele nieuwe protesten te voorkomen. "Mensen die handelingen plegen die een strafbaar feit zouden kunnen opleveren, werden voor verhoor meegenomen naar een politiebureau", aldus een woordvoerder. Er zijn op deze manier acht tot tien aanhoudingen verricht.

De autoriteiten vermoeden dat de straatacties van scholieren eerder deze week werden misbruikt door tegenstanders van de regering. Uit televisiebeelden bleek woensdagavond dat zeker een demonstrant de indruk wilde wekken scholier te zijn door over zijn t-shirt een schoolunifomhemd aan te trekken.

Verwarring gevolg vertaalfout Argentinië:

President Menem naar Syrië met een boodschap van Israël

DAMASCUS - Israël heeft Syrië niet meegedeeld bereid te zijn zich volledig van de omstreden Golanhoogte terug te trekken. Minister Peres van Buitenlandse zaken sprak daarmee de Argentijnse president Carlos Menem tegen.

Die zei woensdag eerder in opdracht van Peres een boodschap van die strekking aan Syrië te hebben overhandigd. "Er was wel een boodschap aan Syrië, maar niet van die strekking", zei Peres. Argentinie heeft verklaard dat er een vertaalfout de oorzaak is van het diplomatieke incident met Tel Aviv. Het kantoor van de Argentijnse president in Buenos Aires verstrekte Menems tekst in het Spaans, waarin wel wordt gesproken over terugtrekking uit de bezette gebieden, maar waarin het woord "volledig" niet voorkomt.

Het Argentijnse staatshoofd, wiens ouders uit Syrië komen, had woensdag op een persconferentie in Damascus gezegd dat Peres een brief gaf tijdens een ontmoeting enkele weken geleden bij de Verenigde Naties (VN).

Tot nu toe is Israël officieel uitsluitend bereid tot gedeeltelijke, gefaseerde terugtrekking van de strategisch belangrijke Golanhoogte, dat in 1981 werd ingelijfd. Jeruzalem is niet bereid de terugtrekking met Damascus in detail te bespreken, tenzij Syrië duidelijk maakt dat het werkelijk vrede wil en open grenzen nastreeft. Syrie eist eerst een volledige terugtrekking.

Serviërs gijzelen 55 Canadezen

ZAGREB - Bosnische Serviërs houden 55 Canadese militairen van de VN-vredesmacht in centraal-Bosnië gegijzeld. Volgens een VN-medewerker zitten de Noordamerikanen vast op zes verschillende plaatsen tussen de steden Visoko en Breza.

De Bosnische Serviërs dreigden woensdag met een 'totale oorlog' ter vergelding van de luchtaanvallen van de NAVO op het vliegveld Udbina in Krajina, het door de Serviërs beheerste deel van Kroatië, en op gebieden in Bosnië die door de Serviërs worden beheerst. Volgens de VN-medewerker behandelen de Bosnische Serviërs de Canadezen 'buitengewoon goed' en hebben alle officieren hun wapen mogen behouden.

Mogelijk verzachtende omstandigheden

Verzoek om garantiestelling hotels bij afdeling Financiën

WILLEMSTAD — Gedeputeerde Luciën Arrendell (Financiën) heeft de aanvraag van hotel Princess Beach en Curaçao Caribbean om een garantiestelling, ter beoordeling voorgelegd aan de afdeling Financiën. Het beleid van de overheid staat een dergelijke steun niet voor, "maar alle verzoeken worden behandeld, ook al passen die niet in het beleid van de overheid", aldus Arrindell. Het verzoek om garantiestelling geldt voor de periode van een jaar en is aanzienlijk lager dan in het verleden gevraagd is.

Beide hotels hebben een aantal dagen geleden aan de overheid bekend gemaakt in liquiditeitsproblemen te verkeren. Princess Beach zou een tekort hebben van 12 miljoen gulden, terwijl Curaçao Caribbean 8 miljoen tekort komt. Arrendell schrijft de problemen toe aan het beleid van beide hotels om sinds 1993 een hogere kamerprijs in rekening te brengen. De prijzen zijn echter weer verlaagd omdat de bezetting te laag bleef. Nu kunnen de hotels niet aan al hun betalingsverplichtingen voldoen. Ondermeer zijn er fikse schulden bij Kodela. Volgens Kodela stond Princess Beach in oktober van dit jaar voor ruim zeven ton in het krijt, en Curaçao Caribbean voor acht ton.

De financiële problemen zullen nog versterkt worden als het casinobeleid wordt aangescherpt. Gedeputeerde Mendes de Gouveia (Economische Zaken) heeft verklaard dat hotels teveel leunen op de inkomsten uit de casino's. De lokale bevolking zorgt in de slappe maanden voor de nodige inkomsten, terwijl de casino's eigenlijk bedoeld zijn voor toeristen.

In het verzoek aan de overheid om een garantiestelling, wordt overigens niet gespecificeerd om wat voor schulden het gaat, zo stelt Arrendell.

De gedeputeerde bestrijdt de indruk dat de overheid, tegen haar beleid in, een garantiestelling zou gaan verlenen. "Alle verzoeken worden behandeld, dat is de normale procedure." Toch brengt Arrindell 'verzachtende' omstandigheden in. Zo is het verzoek om een garantiestelling 'slechts' voor de duur van een jaar gedaan. Ter overbrugging van nieuwe fondsen die pas in juli 1995 beschikbaar komen, wil Princess Beach een garantiestelling van vier miljoen en Curaçao Caribbean een garantie van twee miljoen. "En dat terwijl hun schulden eigenlijk veel hoger zijn. In het verleden zijn door hotels veel hogere garantiestellingen gevraagd, tot 25 miljoen gulden", aldus Arrendell.

Het voorliggende verzoek is volgens de gedeputeerde hierdoor niet acceptabeler dan anders het geval zou zijn geweest, maar eerder 'doorzichtiger'. Arrendell heeft de afdeling Financiën gevraagd binnen een paar dagen een advies te geven. "De hotels moeten niet in onzekerheid gelaten worden."

Gedeputeerde Mendes de Gouveia (Economische Zaken) heeft eind oktober verklaard niet bereid te zullen zijn de energieberekening van hotels te gaan subsidiëren. De hotels moeten daarvoor zelf tot overeenstemming komen met Kodela, zo heeft Mendes duidelijk gemaakt.

ALM-directie aan tafel met het cabinepersoneel

WILLEMSTAD — De ALM-directie en de bond voor cabinepersoneel (BCP) zijn gisteren tijdens een vergadering overeengekomen om samen aan de tafel te gaan zitten. Tijdens de bijeenkomst, die volgens ALM-woordvoerster Isa Henriquez in een goede sfeer verliep, zijn concrete afspraken gemaakt om in de toekomst te blijven vergaderen om de problemen uit te spreken.

Isa Henriquez wou vanmorgen niet verder in details treden. "We hebben gezamenlijk besloten om niet verder in de pers te treden. Via onderling overleg willen we de problemen oplossen", aldus de zegsvrouwe van de ALM.

De bond van vliegend personeel wil dat er meer personeel wordt aangetrokken in plaats van dat er ontslagen vallen in het kader van bezuinigingen. Momenteel zijn 132 cabinepersoneelsleden in dienst van de ALM. Reeds verscheidene malen heeft de bond voorstellen naar voorgedragen voor een verbetering van de werkomstandigheden. Slechts één voorstel werd gehonoreerd met het gevolg dat de motivatie van de werknemers keldert, aldus BCP.

Intussen is de BCP van leer getrokken na uitlatingen van Isa Henriquez via een lokaal radiostation. Volgens de vakbond heeft Henriquez van luchtvaart 'geen kaas gegeten'.

BCP blijft vasthouden aan een maandelijks overleg tussen de vakbond en ALM-directie. Verder wil de bond een oplossing voor het probleem van de vele griepgevallen tegen het einde van het jaar waardoor er vluchten moeten worden uitgevoerd met minder cabinepersoneel en de werkdruk voor hen dus groter wordt.

"De ALM-directie weet gewoonweg niet wat leeft onder het personeel. We worden als robots behandeld, supersonische robots in dit geval", aldus de BCP.

"Doodstraf niet het beleid"

OM neemt afstand van uitlating Gorsira

WILLEMSTAD — Het Openbaar Ministerie heeft afstand genomen van enkele uitspraken van officier van justitie Gorsira tijdens de behandeling van de zogenoemde Pizzahut-zaak. Gorsira citeerde toen letterlijk uit het Wetboek van Strafrecht op welke wijze de doodstraf dient te worden voltrokken. Het OM, in een persbericht: "Er wordt hier met nadruk verklaard dat het Openbaar Ministerie geen voorstander is van de doodstraf en dat het ook niet mogelijk is deze ooit op te leggen."

=door Marjo Nederlof=

De vier beklaagden in de Pizzahut-zaak worden verdacht van gekwalificeerde doodstraf en diefstal. Tegen de hoofdverdachte, die het wapen zou hebben gehanteerd waarmee zakenman Godschalk om het leven werd gebracht, eiste Gorsira vorige week woensdag een levenslange gevangenisstraf. Liever had hij echter de doodstraf geëist, zo liet de officier weten.

Die opmerking veroorzaakte niet alleen verwarring bij de verdediging, maar wekte ook de indruk dat het Openbaar Ministerie (en dus de minister van Justitie) voorstander is van het herintroduceren van de doodstraf. "Welswaar staat het betrokken artikel nog in het Wetboek van Strafrecht, maar mede gezien de internationale overeenkomsten die in de Nederlandse Antillen gelden, zal het niet mogelijk zijn dat ooit de doodstraf wordt opgelegd", aldus persofficier Kraal.

De uitspraak van Gorsira zou, indien deze niet door het OM was gecorrigeerd, bovendien de trend hebben gezet dat officieren bij het houden van hun requisitoir (de aanklacht van de Staat tegen een individu) onbelemmerd citeren uit niet toepasbare straffen (van het noemen van langere gevangenisstraffen dan de wetgever voor een bepaald delict heeft vastgesteld, tot het noemen van lijfstraffen).

Aldus zou een officier zijn persoonlijke kritiek als burger op het strafbeleid van de minister uiten op een moment dat hij de Staat vertegenwoordigt. En dat zou het rechtssysteem ernstig ondermijnen. Niet alleen rechters, maar ook het OM dient zich te laten leiden door de wet en niet door emoties.

Ontsnapte gevangenen na korte tijd aangehouden

WILLEMSTAD — Twee gevangenen zijn gistermiddag omstreeks één uur voor korte tijd ontsnapt uit de gevangenis te Koraal Specht. Het tweetal werd even later aangehouden na een gezamenlijke actie van bewakers, VKC en politie.

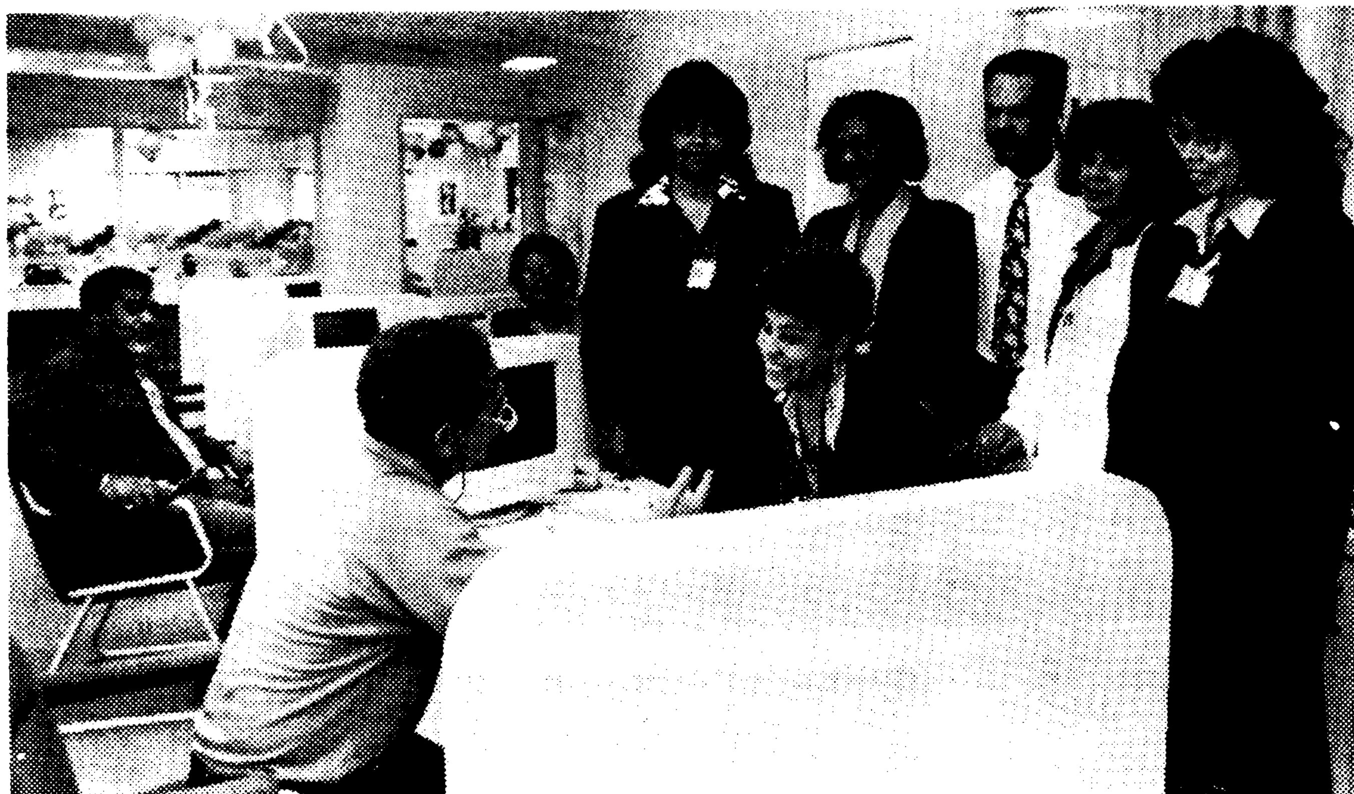
De twee gevangenen waren bezig met het schoonmaken van het terrein van de gevangenis. Twee van hen renden op een gegeven moment weg. De bewaker gaf hen onmiddellijk het bevel te stoppen, maar de beide jongens negeerden dit. Vervolgens loste de bewaker twee schoten in de lucht, waarop ook niet werd gereageerd.

Onmiddellijk werd door de bewakers de achtervolging ingezet. De politie werd ook direct in kennis gesteld van de ontsnapping. Ter hoogte van de gezaghebberswoning te Zuurzak werd het duo ingerekend door een aantal VKC'ers die assistentie verleenden.

De ontsnapping van gisteren is de vijfde in twee weken tijd. Ongeveer anderhalve week geleden ontsnapten drie misdadigers uit de afdeling Bijzondere Voorzieningen te Koraal Specht.

Deze afdeling is minder streng beveiligd, omdat de gedetineerden daar worden voorbereid op hun terugkeer in de samenleving. Van het drietal meldde één zich na een half uur vrijwillig bij de politie. De andere twee zijn nog steeds voortvluchtig.

De jongens die gisteren de mislukte ontsnappingspoging waagden, zitten hun straf uit in de gesloten inrichting van de gevangenis. Beiden zitten vast wegens gewapende overvallen.

...een kijkje in het nieuwe klantencentrum van Setel...

Voor meer lokaal nieuws zie pagina's 8, 9 en 11

Seda wil positie onwettig kind via wet regelen

WILLEMSTAD — De vrouwenorganisatie Seda (Sentro di Dama) heeft een concept-voorstel klaar voor wijziging van de wet op de familiebetrekkingen (Lei di Famia). Het gaat om de positie van het onwettige kind, met name om erkenning door de vader en betaling van alimentatie. Het voorstel zal worden aangeboden aan minister Strauss en aan statenvoorzitter mevrouw George-Wout.

Seda wil ook dat de Staten een hoorzitting houden over het voorstel tot wetswijziging. De bedoeling is na te gaan hoe deze zaak geregeld is op de eilanden en wat de consequenties van de wetswijziging zullen zijn. Verder zal de organisatie de verkiezingsprogramma's van de partijen die meedoen aan de eilandraadsverkiezingen bekijken op dit punt. Seda heeft ook een procedure over de positie van onwettige kinderen lopen bij het Europees gerechtshof.

"Volgens de huidige wetgeving kan de vader wel erkenning van het kind afdwingen en de moeder niet. Verder eindigt na vijf jaar het recht op verkrijgen van alimentatie voor het kind.

Constansia: "Klant is koning"

Telefoonaansluiting binnen dertig dagen

WILLEMSTAD — Setel heeft tegenwoordig cliënten en niet langer gewoon abonnees. De klant is koning. Dat is althans het standpunt van Setel-directeur Julio Constansia. Hij wil storingen binnen 48 uur opgelost zien en een nieuwe telefoon binnen 30 dagen aangesloten.

Zelfs in de wijken die van de centrale Hoenderberg afhankelijk zijn. Setel hoop voor het eind van het jaar die centrale zodanig te hebben opgeknapt dat telefoonstoringen in dat district tot het verleden behoren. Na de hevige regenval enkele weken geleden kampen grote delen van Banda Riba met storingen.

Constansia zei dit tijdens de opening van een klantencentrum te Santa Maria. Daar kan de abonnee in een mum van tijd de rekening betalen en andere telefoonzaken afhandelen. In de TeleButik kunnen aanvragen worden gedaan voor aansluiting en dergelijke. Op Salina is reeds een telecentrum gevestigd.

Volgens de directeur geeft de Curaçaoënaar nog steeds de voorkeur aan het betalen van de telefoonrekening aan het loket van Setel. Ondanks de mogelijkheid van giraal betalen of via de bank blijken veel klanten liever te wachten tot een paar dagen voor het aflopen van de betaaltermijn.

Ambtenaar verduistert 10 mille

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — Een werknemer van het Ontvangerskantoor te Sint Maarten is gisteren veroordeeld tot 9 maanden gevangenisstraf, zoals ook was geëist door de officier van justitie. De man heeft gedurende een periode van twee jaar 10 duizend gulden verduisterd uit de kassa's van zijn werkgever.

Mis voor herstel Rozendal

WILLEMSTAD — De Democratische Partij roept al haar leden en het publiek in het algemeen op om komende zaterdag een heilige mis bij te wonen voor het herstel van DP-voorzitter en parlementslid Boy Rozendal. De mis vindt plaats om zeven uur 's avonds in de Kathedraal van Pietermaai.

De DP-voorman is al enige weken ziek. Onlangs verslechterde zijn toestand dermate, dat hij naar een ziekenhuis in Miami werd overgebracht.

Beroving mini-market

WILLEMSTAD — Een gewapende man beroofde gisteravond een mini-market aan de Cabo Verdeweg. Onder bedreiging van een pistool nam hij naar schatting 1200 gulden mee. Op zijn vlucht loste de verdachte nog een schot en trof het traliewerk van het gebouw. Van de dader ontbreekt ieder spoor.

Drie gewonden bij aanrijding

WILLEMSTAD — Aan de Weg naar Welgelegen werden gistermiddag drie jeugdige voetgangers door een auto aangereden. De gewonden werden naar het ziekenhuis overgebracht. Daar bleek de jongste van de drie (15) naast schaafwonden ook een hersenschudding te hebben opgelopen. Een 17-jarig meisje had een wond aan de arm en een kneuzing aan de onderrug. Het derde slachtoffer, een 16-jarig meisje, bleek ook een hersenschudding en tevens een grote teen gebroken te hebben. De 26-jarige bestuurder van de auto moest uitwijken voor een andere auto die plotseling van rijstrook veranderde. Het voertuig belandde in de berm, waarna de bestuurder de macht over het stuur verloor en op de voetgangers inreed. De auto kwam tot stilstand tegen twee ijzeren staanders.

Sitek viert dag van onderwijs

WILLEMSTAD — De onderwijsvakbond Sitek gaat 1 december, de Dag van het Onderwijs, vieren met oudvakbondsleden uit Bonaire, Aruba en Curaçao. Dat zijn minister Jeffrey Corion (ex-Sitek), parlementslid Wini Poulo (ex-Sitek), gedeputeerde Nochi Willem van Bonaire (ex-Simabo) en minister Eddy Croes van Aruba (ex-Simar).

Zij zullen het woord voeren op de bijeenkomst die donderdagavond om half acht begint in het gebouw van Sitek.

Staten nemen voorlichting in eigen hand

WILLEMSTAD — De Staten van de Nederlandse Antillen willen een eigen voorlichtingsdienst in het leven roepen. Voor een zelfstandig opererende Staten kan niet langer teruggevallen worden op de Regerings Voorlichtingsdienst (RVD). Voor de opzet van een sectie Voorlichting is een concept terms of reference (TOR) opgesteld.

De Staten willen de openbaarheid van bestuur kracht bijzetten door een betere voorlichting te gaan verschaffen over het reilen en zeilen in het wetgevende college. Er moet een beter inzicht komen onder de bevolking over de taken, verantwoordelijkheden en bereikte resultaten van de volksvertegenwoordiging. Op 1 september is reeds een aanvang gemaakt met het vergroten van de openbaarheid door de vergaderingen van de centrale commissie voor publiek toegankelijk te maken.

De Staten willen ook beter in kunnen spelen op maatschappelijke discussies. Te vaak lopen de Staten nu achter de discussie aan. In de TOR staat dat de Staten niet 'langer lijdzaam toe wil zien hoe belangengroepen zich mengen in brede maatschappelijke discussies, terwijl de informatievoorziening vanuit de Staten pas in een laat stadium aan bod komt'.

De opzet van de sectie Voorlichting wordt naar verwachting uitbesteed aan externe adviseurs. Deze zullen een intern en extern communicatiebeleid opstellen voor de Staten.

SKS: geen tuinafval op straat

WILLEMSTAD — De controle- en bewakingsdienst, SKS, laat weten dat hij streng gaat optreden tegen mensen die tuinafval op straat of bij de buren deponeren. Volgens de wet is dit verboden, waarschuwt SKS.

Het is de dienst opgevallen dat veel inwoners hun tuin opruimen en bomen en struiken snoeien en dit vervolgens op straat neerleggen voor hun huis. Men gaat er ten onrechte van uit dat Selikor dit uit eigen beweging komt opruimen. SKS wijst erop dat Selikor dit pas doet als men erom gevraagd heeft en een klein bedrag heeft betaald.

WILLEMSTAD — In Wishi werd gisteren de zestiende Bankomatiko van Banko Maduro geopend. Bij de opening schonk de bank 200.000 gulden aan de stichting Wishi / Marchena. Bij de opening waren aanwezig (vlnr) Minister van Financiën Etienne Ys, Lio Capriles, Kenneth Valpoort, Boy Martina, Pasito Stroop en de overige bestuursleden van de stichting.

Bank opent zestiende Bankomatiko op Curaçao

MCB schenkt twee ton voor herstel Wishi / Marchena

WILLEMSTAD — Maduro & Curiel's Bank heeft gisteren een bedrag van 200.000 gulden geschonken aan de Stichting Wishi/ Marchena. Met dit bedrag zal een begin worden gemaakt met het herstel van de buurt, die de laatste jaren sterk in verval is geraakt. Dat zei bankier Lio Capriles gisteren bij de opening van de zestiende Bankomatiko op Curaçao en de 31ste op de Antillen. De nieuwe betaalautomaat ligt bij de ingang van Marchena Hardware te Wishi.

Capriles gaf gisteren aan dat er eigenlijk geen directe noodzaak was voor de plaatsing van een Bankomatiko te Wishi. Om twee redenen heeft de bankleiding echter toch gemeend er een betaalautomaat te plaatsen. Ten eerste wordt hierdoor de belangstelling voor de buurt weer aangewakkerd en ten tweede hoopt de bank dat de buurt een voortrekkersrol gaat spelen in de verbetering van de levensomstandigheden in alle wijken op Curaçao.

Tijdens de opening overhandigde Lio Capriles een cheque ter waarde van 200.000 gulden aan de stichting Wishi/Marchena. Dit geld was verloren geraakt tijdens de brute overval van vorig jaar op het bankfiliaal te Saliña. De toenmalige minister van Justitie achtte de overheid verantwoordelijk voor het verlies van het geld en betaalde het bedrag uit aan de bank. Vanaf het begin verzekerde de MCB dat het geld niet in haar kluizen zou verdwijnen, maar geïnvesteerd zou worden in het herstel van woonbuurten. Gisteren werd de daad bij het woord gevoegd.

Het gehele bedrag zal gebruikt worden voor de restauratie van zeven woonhuizen, het verbeteren van de infrastructuur (het aanleggen van trottoirs, wegen en lichten) en verder zullen 30 buurtbewoners aan het werk gezet worden. De schenking van gisteren is een eerste aanbetaling en de bank is bezig om samen met de stichting Wishi/Marchena een totaalplan op te zetten voor de buurt.

De stichting Wishi/Marchena was gisteren dolblij met het initiatief van de bank. Van alle kanten werd de leiding lof toegezwaaid, maar aan de andere kant lieten zij ook duidelijk blijken dat er nog veel werk verzet zal moeten worden. Boy Martina, bestuurslid van de stichting maakte tevens bekend dat er onderhandelingen gaande zijn om lichten te krijgen voor het speelveld in de buurt. Het transformatorhuisje zal hierbij gesponsord worden door Marchena Hardware.

Banko Maduro blijft echter niet stilzitten. Het is de bedoeling dat nog voor het einde van het jaar vier nieuwe Bankomatiko's geopend zullen worden, namelijk te Westpunt, Promenade, Plasa Brion en Post 5. Het volgend jaar zullen er nog tien bijkomen.

Vurig pleidooi Pourier aan bonden: 'Ga praten'

WILLEMSTAD — Premier Pourier doet een dringend beroep op de ABVO, Sitek, NAPB en SSTK om af te zien van akties en met de overheden te overleggen. De overheden erkennen immers dat de gelijktrekking van de gehuwden/ongehuwden-salarissen moet worden uitgevoerd.

"Ga praten over een regeling", benadrukte Pourier. "De overheid is bereid te betalen, maar het is heel redelijk dat het algemeen belang in de gaten wordt gehouden en dat er bekeken wordt hoe en wanneer dat geld wordt uitgekeerd."

Het gaat in totaal om een bedrag van meer dan 100 miljoen gulden, waarvan bijna 80 miljoen gulden voor rekening van het eilandgebied Curaçao komt. Land noch eiland hebben het hele bedrag ineens beschikbaar. Indien de bonden toch staan op uitbetaling van het hele bedrag, zullen de overheden drastische belastingverhogingen en andere heffingen moeten invoeren die zwaar op de hele gemeenschap zullen drukken.

Voor meer lokaal nieuws zie pagina's 8, 9 en 11

Diaz en Reuyl-Raven lid

Pourier voorzitter 'herstructurering'

WILLEMSTAD — Na weken van gekrakeel over de samenstelling van de Commissie Staatkundige Herstructurering van de centrale overheid, is gisteren de knoop doorgehakt. Alle eilandgebieden leveren twee kandidaten. Voor Curaçao nemen Raquel Reuyl-Raven en Agustin Diaz zitting in de commissie. Premier Pourier wordt in naam voorzitter van de commissie (om een oogje in het zeil te kunnen houden op uitvoering van de 'A'-gedachte), maar het voorbereidende werk zal worden gedaan door vicevoorzitters Marco de Castro en Errol Cova. Staatssecretaris Sneek wordt toeziend secretaris.

De commissie zal worden bijgestaan door een Secretariaat bestaande uit Arjen van Rijn, Richard Begina en Lucita Moenir Alam. Meer op de achtergrond zal ook een adviesgroep kunnen worden geraadpleegd die juridische, financiële en ethische gevolgen van bepaalde voorstellen zal bestuderen. Pourier kondigde gisteren aan, dat de commissie zo snel mogelijk zal worden geïnstalleerd.

Namens Sint Maarten nemen de heren Groeneveld en Romney deel in de commissie, namens Bonaire George Soliana en Nellie Gonzalez, namens Statia Ralph Berkel en Ellis Woodley en Saba wordt vertegenwoordigd door Lou Halley en Franklin Wilson.

Het samenstellen van de commissie werd bemoeilijkt door het feit dat de partijen die de meerderheid hebben in de Curaçaose eilandsraad, en dus het BC, geen deel uit maken van de coalitie op Landsniveau. De A-groepen (SSK, Kamara Sindikal en Democrat Outentiko) hebben daarnaast druk uitgeoefend op de premier om A-mensen te benoemen in de commissie. Vrijwel de gehele 'harde kern' van de Pro A-groepen is nu ondergebracht in de commissie. Cova, Gijsbertha en Diaz hebben zowel geprotesteerd tegen de kandidaatstelling van Mike Alexander als tegen Reuyl-Raven.

Staatssecretaris Nora Sneek (Staatkundige Aangelegenheden) erkent, dat het voor de bevolking -die toch in overtuigende meerderheid koos voor behoud van het Antilliaanse staatsverbandwel vreemd moet zijn geweest dat alleen al over de samenstelling van de commissie zoveel 'turbulentie' is geweest. "Al die pietluttige discussies over wie er voorzitter zou worden - we hebben belangrijker zaken te doen!"

Sneek had afgelopen maandag een oriënterend gesprek met de vijf gezaghebbers en heeft hen verzocht voor 15 december te reageren op de voorstellen die vanuit de landelijke commissie zijn gedaan, zodat op een tweede gezaghebbersontmoeting op 16 december de landelijke commissie kan worden geadviseerd. Belangrijk is, dat de eilandgebieden zelf met hun wensen naar voren komen en suggesties doen over de inrichting van de herstructurering en niet gaan zitten afwachten wat hen door het Land wordt voorgeschoteld, benadrukt Sneek.

Met een beetje goede wil kan dan over een maand of twee een eilandelijk topoverleg worden gehouden. "De regering wil de vaart er in houden." Na het eilandelijk topoverleg zullen de plannen aan Nederland worden voorgelegd, zodat ze binnen Koninkrijksverband bekrachtigd kunnen worden.

Staking dreigt bij WINAIR

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — Personeel van de Bovenwindse luchtvaartmaatschappij WINAIR is gisteren een langzaam-aan-actie begonnen en dreigt vrijdag volledig te zullen gaan staken.

De vakbond eist een loonsverhoging van 20 procent voor de werknemers. Dat zou de Winair op jaarbasis 1,5 miljoen gulden extra kosten en de directie zegt daarvoor geen geld te hebben.

De directie heeft de bond 5 procent loonsverhoging aangeboden. Dit is verworpen. De bond eist, naast de 20 procent, vakantietoelage (8,3 procent), kersttoelage (8,3 procent), en 100 procent duurtetoeslag. De bond vindt, dat zij geduld genoeg heeft gehad. De duurtetoeslag van 1991 en 1992 werd afgelopen augustus pas betaald. Over 1993 hebben de werknemers hun duurteteoslag nog niet ontvangen.

De actie zorgde gisteren niet alleen voor vertragingen, maar ook voor het vervallen van vluchten naar St. Barths, Statia en Anguilla. Op Saba maakt men zich ernstig zorgen over een mogelijke staking; de Winair is de enige maatschappij die op het eiland vliegt.

Naar aanleiding brief onderinspecteurs

Atacho gaat crimineel gedrag politiekorps hard aanpakken

WILLEMSTAD — De bezorgdheid van 22 onderinspecteurs van politie, die een brief schreven aan de minister van Justitie waarin zij het grote aantal criminele zaken aan de kaak stelden waaraan agenten zich schuldig maken, heeft de serieuze aandacht van minister Pedro Atacho. De bewindsman verklaarde vanmorgen dat criminele activiteiten en andere zaken in het politiekorps, zoals plichtsverzuim, in de toekomst harder aangepakt zullen worden.

Voor de minister stappen onderneemt wil hij zich wel op de hoogte stellen van enkele zaken. Zo heeft hij een brief geschreven aan alle ondertekenaars om hen te vragen of ze daadwerkelijk achter de inhoud staan. De minister ontving namelijk een originele brief met daarbij een kopie waarop de namen van de onderinspecteurs stonden. De minister wil zich ervan vergewissen of de onderinspecteurs ook daadwerkelijk de brief ondertekend hebben.

Zodra hij een reactie hierop ontvangt zal Atacho contact opnemen met gezaghebber Betrian, die belast is met het reilen en zeilen van het Curaçaose politiekorps. Daaruit zal een gesprek moeten voortvloeien tussen de gezaghebber, korpsleiding en de onderinspecteurs. "We moeten met zijn allen de totale verantwoordelijkheid dragen", aldus minister Atacho. "We moeten gezamenlijk het beleid verbeteren. Dat kan door een betere sociale controle en door betere coaching. Ik heb begrepen dat het vooral schort aan de communicatie tussen de korpsleiding en de ondergeschikten. Daar zul dus verbetering in moeten komen."

Minister Atacho benadrukte dat er wel een plicht op de korpsleiding rust om op te treden tegen vermeende criminele activiteiten door agenten. "Indien de korpsleiding hiervan op de hoogte is moet zij harde maatregelen treffen. Wij kunnen dergelijke toestanden niet tolereren", aldus de minister van Justitie.

Inmiddels worden de namen van zestien agenten in verband gebracht met criminele activiteiten. Van een deel van hen is het onderzoek reeds afgerond en van de overigen loopt het onderzoek nog. Zes van de agenten zijn werkzaam op het Bureau Narco Operaties. Vier van hen worden verdacht van het stelen van geld of sieraden, één is aangehouden wegens cocaïnesmokkel naar Nederland en één wegens ontvreemding van het geld van de bankoverval op het Maduro-filiaal te Saliña.

De meeste agenten worden trouwens verdacht van het stelen van geld, sieraden, wapens of munitie. Eén wordt verdacht van zware mishandeling en één van gebruik van verdovende middelen. Verder is er nog onderzoek gaande naar de smokkel van onderdelen van motorfietsen en de vervalsing van reisdocumenten en paspoorten. Met één van de agenten die de diefstal van geld bekend heeft, is trouwens een betalingsregeling getroffen.

Inmiddels heeft de zaak ook de aandacht getrokken van de politici. Don Martina, fractieleider van de MAN in de Staten heeft een vergadering aangevraagd van de centrale commissie over het probleem.

Gedeputeerde en KAE-directeur op dienstreis

Fins bedrijf levert mogelijk generatoren

WILLEMSTAD — Gedeputeerde Abel Arrindell en KAE-directeur Gilbert Gouverneur hebben vorige week twee producenten van energie-installaties bezocht. Bij het bedrijf Wartsilä in Finland werden dieselgeneratoren bekeken; in Parijs werd gesproken met vertegenwoordigers van Sidem, producent van waterverdampers.

Dat verklaart gedeputeerde Arrindell desgevraagd naar aanleiding van een werkbezoek aan Europa, dat op 18 november werd afgerond.

Zowel in Finland als in Frankrijk werd tevens gesproken met exportbanken met het oog op financiering. Met de aanschaf van dieselgeneratoren, die een capaciteit van 25 MW vertegenwoordigen, is een bedrag van om en nabij 27 miljoen gulden gemoeid. Een waterverdamper kost ongeveer 12 miljoen.

De dienstreis is ondernomen nadat de eilandsraad de gedeputeerde de toezegging wist af te dwingen voor additionele energiecapaciteit. Een motie van de MAN naar een idee van Benny Demei leidde daartoe. De MAN had een raadsvergadering aangevraagd na een blackout en dagenlange energiestoringen. Die waren volgens KAE-directeur Gouverneur te wijten aan verouderde installaties en het ontbreken van middelen om deze te vervangen.

Met de additionele capaciteit zullen blackouts tot het verleden gaan behoren, zo luidt de verwachting.

Arrindell wil de aanschaf en installatie zo spoedig mogelijk geregeld zien. Naar verwachting zullen vertegenwoordigers van het Finse en Franse bedrijf naar Curaçao komen voor een nadere technische analyse. De keus voor Wartsilä en Sidem is gemaakt op voorspraak van de KAE, aldus de gedeputeerde. Het is hem niet bekend of ook nog andere bedrijven om offertes zal worden gevraagd. Voor zover hem bekend staan de bedrijven als hooggekwalificeerd bekend.

Inmiddels zijn ook de plannen voor een nieuwe energiecentrale op het Islaterrein rijpende. Volgens gedeputeerde Mendes de Gouveia is de investering in aanvullende capaciteit waarschijnlijk niet overbodig omdat het nog wel ettelijke jaren zal duren vooraleer het betrokken Nederlandse consortium de Build Own Operate-centrale zal hebben gebouwd.

Chaos geconstateerd

Verhuizing van Directie Arbeid

ORANJESTAD — Directie Arbeid verhuist binnenkort naar het Neme-gebouw aan de Smithboulevard. De afdeling zal zich vestigen boven de zaak Lovers Icecream. Op deze verdieping was voorheen directie Economische Zaken gevestigd. Zoals minister van Arbeid, Eddy Croes, gisteren verklaarde is het bij directie Arbeid een 'bende'. Een situatie van *grita yora*, aldus de bewindsman.

Bij directie Arbeid bestaat geen collegialiteit en de één heeft telkens weer iets over de ander te roddelen. De directeur heeft heel weinig te vertellen en in het verleden werd geen goed, of helemaal geen beleid gevoerd. Minister Croes zei dat in de afgelopen drie jaren de staf, die uit vijf personen bestaat, niet vergaderd heeft. De één vertrouwt de ander niet. Een complete *tutu*, volgens de minister.

Directie Arbeid is momenteel op drie verschillende plaatsen gevestigd: aan de Lagoenweg, in het Centro Carabobo en in de Nationale Bibliotheek. In het Neme-gebouw komt alles onder één dak, zodat de situatie beter gecontroleerd kan worden.

"Firma Berenschot is bezig met een rapport over directie Arbeid, zodat wij kunnen zien welke richting wij op moeten gaan", aldus Croes. De bewindsman verklaarde dat het vervangen van de directeur geen oplossing zal brengen. "Op Aruba hebben wij geen kader om mensen uit te kiezen."

ARUBA AGENDA

KANTOORUREN AMIGOE:
open van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; za. gesloten.

TELEFOONS:
24333. Voor **spoedgevallen** na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. **Pageboy** 127-0379.

FAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE
11100 (centrale) en 11141 (informatie).

ALARMCENTRALE
115.

****

ZOEKERTJES verschijnen op di. en vr. en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op za. Alleen zoekertjes, die op ma. en do. vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus di. en vr.) verschijnen.

****

WACHTREGELING DOKTOREN
ma. t/m za. van 18.00-07.00 uur:
Oranjestad: dokter Yagua-Fingal via Oduber Hospitaal (tel.: 74300) of via Alarmcentrale (115).
San Nicolas: dokter M. Cheung via Centro Medico Dr. Rudi Engelbrecht (San Nicolas; tel.: 48833) of via Alarmcentrale (115).

****

BOTICA
(nachtdienst)
Sta. Maria, Sta. Cruz 52-D. Tel.: 35585.

****

STICHTING WIT GELE KRUIS ARUBA ZUIGELINGENBUREAU
Voor informatie in alle districten kan men van ma. t/m vr. tussen 11.00-12.00/15.30-16.30 uur bellen. Openingstijdenzuigelingenbureaus (volgens afspraak): Oranjestad (tel.: 23168): do. van 08.00-12.00 uur; Savaneta (tel.: 47020): do. van 08.00-12.00 uur; Noord (tel.: 73425): di. van 08.00-12.00 uur; San Nicolas (tel.: 45906): di. van 08.00-12.00 uur; Santa Cruz (tel.: 58288): di. van 08.00-11.00 uur en wo. van 08.0-12.00 uur; Dakota (tel.: 29008): wo. van 08.00-12.00 uur; Braziel (tel.: 48301): di. van 08.00-12.00 uur; Paradera (tel.: 25543): ma. van 08.00-12.00 uur.

****

ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft informatie en brengt u in contact met leden die zwangerschapsbegeleiding, verloskundige hulp en kraamzorg bieden. **Bel 37687.**

****

HOME NURSING BUREAU ARUBA
Tel.: 34321.

****

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
Geopend van ma. t/m vr. van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3.

****

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
Tel. 38989 (24 uur per dag).

****

AIDS-HOTLINE
Tel. 23040/27352 (tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur).

****

FADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Open van ma. tot en met vr. van 08.00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

****

FUNDACION RESPETA MI
(stichting tegen seksueel misbruik van minderjarigen)
Spinozastraat 9 (Oranjestad). Tel.: 24433.

****

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
Tel. 22318.

****

DIERENARTSEN
P. Barendsen en T.J.M. Wools, **tel.: 21720.**
Voor **spoedgevallen** buiten kantooruren tel.: 115.

****

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 16)
di.avond om 19.30 uur speelavond. Voor opgave/informatie **tel.: 24953.**

****

PARKE TIRAKOCHI
(Kinderpark te Savaneta, achter kleuterschool Promé Paso)
geopend van ma. t/m zo. van 16.00-18.30 uur voor kinderen van 1-13 jaar.

****

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
(Goletstraat 5-A, Oranjestad)
Aanvangstijden van de diensten: **wo. en za.** om 19.00 uur.

****

FUNDACION DIABETICO ARUBANO
(J. Irausquinplein z/n, Oranjestad)
Voor informatie: **tel. 21215.**

****

VRIJDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

Minister Engelbrecht vraagt commissarissen Centrale Bank om spoedig terug te treden

ORANJESTAD — Minister Armand Engelbrecht van Financiën heeft de huidige Raad van Commissarissen van de Centrale Bank van Aruba (CBA) gevraagd om terug te treden. Alleen regeringscommissaris Joe Maduro mag blijven zitten. Behalve een algehele wisseling van de wacht, is dit ook een poging van de minister om schoon schip te maken.

Het rommelt al een tijdje binnen de muren van de Centrale Bank waarbij de president, Arthuro Irausquin, zich geplaatst ziet tegenover vier commissarissen en directeur John Tchong. De directie Financiën bevestigt vanochtend het bericht dat minister Engelbrecht vier leden van de Raad van Commissarissen gevraagd heeft om af te treden. Het gaat om de volgende personen: Eric d'Arnault, Raymond Jong, Rudy Wever en Matheo Flanegin. De regeringscommissaris Maduro blijft aan.

Het was niet de bedoeling van Engelbrecht om de commissarissen nu al te verzoeken hun ontslag te nemen, maar de nood is hoog. In het algemeen belang van de Centrale Bank en dus van de samenleving, is het nodig dat vier van de vijf commissarissen terugtreden, zo meent de bewindsman.

Bij de Centrale Bank bestaan de nodige spanningen. Het werk groeit de medewerkers boven het hoofd, er zijn te weinig gekwalificeerde werknemers en bovendien kunnen president Irausquin en directeur Tchong het op z'n zachtst gezegd niet met elkaar vinden. De twee zijn als water en vuur. De Raad van Commissarissen blijkt niet in staat te bemiddelen. Welingelichte bronnen melden zelfs dat de commissarissen de neiging hadden om partij voor Tchong te kiezen.

Ondertussen wordt er ook gezocht naar een nieuwe president. Irausquin gaf eerder tegenover de *Amigoe* te kennen dat hij binnen afzienbare tijd de bank zal verlaten. Premier Henny Eman die momenteel in Nederland is, zou er gesprekken voeren met De Nederlandse Bank (DNB). Er wordt ook gesproken over een mogelijke kandidaat voor het presidentschap van het Internationale Monetaire Fonds (IMF). Meer details hierover zijn nog niet bekend.

Problemen renovatie sporthal

ORANJESTAD — De Sporthal in Santa Cruz, die al sedert enige tijd gerenoveerd wordt, geeft problemen. "Er bestaat geen contract met de aannemer en een openbare inschrijving werd niet gehouden", zo verklaarde gisteren minister Lili Beke-Martinez, die deze dagen bij vertrek van Henny Eman en Glenbert Croes als premier waarneemt.

De minister zei dat de renovatie van de Sporthal in december vorig jaar al klaar had moeten zijn. Nu, een jaar later, is de renovatie nog niet eens voor de helft uitgevoerd. Volgens de aannemer, die het werk zonder aanbesteding gegund kreeg, heeft hij nog zeker negen maanden nodig om het projekt te kunnen beëindigen. De renovatie zal in totaal een miljoen florin gaan kosten. Aan de aannemer is al een half miljoen florin betaald.

"Zeer triest", aldus minister Beke, die verzekerde dat dit geval uitgezocht zal worden. Zij zei binnen twee weken rapportage van het project te verwachten van zowel de aannemer als van de adviseurs die hem het werk gegund hebben.

Dandé-festival op 30 december

ORANJESTAD — Op 30 december organiseert Harry Croes voor het 21ste achtereenvolgend jaar het Dandéfestival. Het festival wordt ditmaal opgedragen aan Pablo Tromp uit Altovista, die twintig jaar geleden één van de dertien deelnemers was aan het eerste Dandéfestival.

Ditmaal zijn er trofeeën en andere prijzen ter waarde van vijfduizend florin beschikbaar voor de winnaars en finalisten. Voorts worden alle groepen betaald voor hun optreden. De prijzen zijn te winnen in de volgende categoriën: Rey di Dandé, Reina di Dandé, winnaar eigen compositie en winnaar typisch Arubaans lied.

Op woensdag 30 november, om 20.00 uur, wordt in de Trappers Club een vergadering gehouden met alle deelnemers. Op die vergadering wordt beslist waar het festival ditmaal plaatsvindt.

Vakbonden van leraren bijeen

■ *ORANJESTAD — In het Simar-gebouw vond een bijeenkomst plaats tussen de lerarenvakbonden Simabo (Bonaire), Sitek (Curaçao) en Simar (Aruba). Als genodigden waren aanwezig de ministers Jeffrey Corion (Antillen), Eddy Croes (Aruba), gedeputeerde Nochi Willem (Bonaire), Antilliaans statenlid Wini Poulo en Fifi Nieuw, secretaris van de Antilliaanse minister van Arbeid.*

Er werd gesproken over gemeenschappelijke problemen waarbij natuurlijk de nadruk werd gelegd op onderwijs, arbeidsvoorwaarden en syndicalisme. De drie vakbonden vinden het noodzakelijk om in het kader van de politieke ontwikkelingen in de wereld hun positie en taak te analyseren. Partijen komen op 1 december weer bijeen, ditmaal op Curaçao, om concrete afspraken te maken.

Door tekort onderwijzers:

Leerkrachten kunnen Geen lumpsum krijgen

ORANJESTAD — Minister van Financiën Armand Engelbrecht legde gisteren er de nadruk op dat de lumpsum-uitreiking voor alle overheidswerknemers geldt: ambtenaren, arbeidscontractanten en pensioengerechtigde ambtenaren. De lumpsum-regeling geldt echter niet voor leerkrachten.

Er is een groot tekort aan lokale leerkrachten, vandaar dat veel Europees-Nederlandse onderwijzers op Aruba werkzaam zijn. Dit tekort heeft er tevens toe geleid dat lokale onderwijzers die al met pensioen zijn, nu weer voor de klas moeten staan. De situatie met lokale onderwijzers is zelfs zodanig, dat per jaar vijftien nieuwe onderwijzers erbij komen en er 31 vertrekken. Een negatief saldo van 16 onderwijzers dus.

De minister verwacht spoedig de lumpsum-regeling terug te krijgen van de Raad van Advies, zodat de Staten volgende week al deze regeling kunnen behandelen. Na goedkeuring door de Staten krijgen de overheidswerknemers nog drie maanden de tijd om in te schrijven voor deze lumpsum-uitkering. Engelbrecht zei te verwachten dat dit jaar twee-tot driehonderd werknemers zich zullen inschrijven en dat het aantal voor volgend jaar vijftot achthonderd zal zijn.

Om de uit te keren lumpsum (minimum 20.000 florin, maximum 70.000) zo intact mogelijk te laten, zal de regering de financieringskosten (onder andere rente op het door de regering te lenen bedrag) niet aftrekken van de lumpsum. Bovendien wordt met de Belastingdienst onderhandeld voor een nog lager bijzonder belastingtarief voor de lumpsum-trekkers. Het bijzondere tarief ligt normaal tussen de 10 en 30 procent. De lumpsumregeling wordt op deze wijze zo attractief mogelijk gemaakt.

Engelbrecht zei het te betreuren dat er diensthoofden waren die de lumpsum-registratiebrieven die ze gekregen hebben, niet uitgedeeld hebben. De ministers wilde echter niet zeggen welke diensthoofden dit waren. Voor de lumpsumtrekkers is een bedrag van tien miljoen florin op een speciale rekening bij de Centrale Bank gereserveerd. Dit bedrag is het produkt van een vorig jaar uitgegeven obligatielening.

Minister Tico Croes:

Beleid regering gericht op privatisering overheidsnv's

ORANJESTAD — Overheidsbedrijven die in aanmerking komen voor privatisering dan wel, minder vergaand, voor verzelfstandiging zijn: Air Aruba, Arubus, Elmar, WEB, Setar, de luchthaven en de vrije zone. Volgens minister Tico Croes van Economische Zaken is het beleid van de regering-Eman gericht op privatisering van deze organisaties. Een dergelijke tendens betekent dat de overheid terugtreedt en zich concentreert op kerntaken.

Eerder deze week organiseerde KPMG Management Consulting een seminar over verzelfstandiging en privatisering. Het kantoor wilde met deze bijeenkomst een bijdrage leveren aan de maatschappelijke discussie over deze begrippen. Zo'n 180 managers en functionarissen van lokaal gevestigde bedrijven en instellingen uit vrijwel alle sectoren waren aanwezig.

Zij kregen van professor M. Jonkhart, president-directeur van de Nationale Investeringsbank (NIB), te horen dat een bedrijf het beste functioneert wanneer het de facto als bedrijf kan functioneren. "De belangen van een bedrijf en die van de overheid en/of politiek lopen niet altijd parallel," zo hield Jonkhart zijn toehoorders voor.

Hij legde uit waarom een overheidsbedrijf met elementen van openbaar belang een gewone nv moet worden. De principiële redenen daarvoor zijn: de overheid moet geen dingen doen die de private sector even goed of beter kan. En er zijn pragmatische redenen: bedrijfsmatiger functioneren, overheid en politiek op afstand.

De NIB is op Aruba betrokken (geweest) bij diverse organisaties, zoals Elmar, WEB, Sonesta, de hotelgarantieproblematiek en de Aruban Investment Bank (AIB), en treedt op als financier, adviseur en arrangeur.

Vennoot bij KPMG Corporate Finance in Nederland, J. van Muiswinkel, besteedde aandacht aan de zogeheten kerntakendiscussie die veelal voorafgaat aan verzelfstandiging en privatisering. De overheid concentreert zich, meestal onder druk van begrotingstekorten, op kerntaken zoals wetgeving, openbare orde, volkshuisvesting, milieu en cultuur etc.

Van Muiswinkel stond stil bij de lange duur van het gehele traject, het belang van om- en bijscholing van het personeel en de vraag hoe de kostenstijgingen te beperken. Hij ging voorts in op een recent KPMG onderzoek, specifiek gericht op musea, openbaar vervoer, woningbedrijven en afvalverwijdering. De resultaten zijn deze maand gepubliceerd in *F&O Tijdschift* voor fusie, overname, participatie en bedrijfsexpansie.

Minister Robertico Croes concentreerde zich op de vooren nadelen van privatisering. Voordelen zijn de efficiëntie, een lager financieringstekort, hogere kwaliteit van de dienstverlening, beter management en meer flexibiliteit. Als nadelen noemde de minister de zorg voor het daadwerkelijk realiseren van een hogere kwaliteit, management *drawbacks* en vermindering van het aantal arbeidsplaatsen.

Croes benadrukte enkele hindernissen en beperkingen zoals de angst voor het onbekende en het ontbreken van een *financial market*. In dit laatste verband moet de mogelijke ondersteunende rol van de Centrale Bank van Aruba (CBA) overwogen worden.

Begroting 1995 volgende week naar Staten

ORANJESTAD — De Raad van Advies is klaar met het advies over de begroting voor het jaar 1995. De begroting is nu terug bij directie Financiën voor de laatste details.

Minister van Financiën Armand Engelbrecht deelde mee dat de begroting volgende week bij de Staten wordt aangeboden. Getracht wordt om de begroting vóór januari 1995 te behandelen. Deze begroting had al vóór 1 september van dit jaar bij de Staten ingediend moeten zijn.

Ten aanzien van de begroting voor het jaar 1996, heeft de regering al een brief hierover van directie Financiën gekregen. Voorts zijn brieven uitgegaan naar alle diensthoofden om hun wenselijkheidsbegroting in te dienen vóór maart 1995. Dit jaar nog wordt een vergadering met alle departementen gehouden over de comptabiliteitsvoorschriften.

Minister Engelbrecht verzekerde dat de begroting 1996 samen met de jaarrekening 1994 vóór 1 september 1995 bij de Staten ingediend zal worden.

Ter bestrijding drugshandel

Amerikaanse douane op luchthaven Aruba

ORANJESTAD — Op 2 december aanstaande zal minister van Vervoer en Communicatie Glenbert Croes in Washington het verdrag met de Amerikaanse autoriteiten tekenen inzake de aanwezigheid van de Amerikaanse douane op de Reina Beatrix-luchthaven.

De aanwezigheid van de Amerikaanse douane, de zogenaamde *pre-clearance*, moet naast het inklaren van documenten, beschouwd worden als een middel ter bestrijding van de drugshandel.

De minister van Economische Zaken en Toerisme, Robertico Croes, verklaarde gisteren dat de douane met veel meer personeel aanwezig zal zijn dan de Amerikaanse immigratiedienst, die reeds enkele jaren op de Arubaanse luchthaven werkt. In ieder geval met een personeelsbestand van meer dan tien man.

De aanwezigheid van de Amerikaanse douane houdt tevens in dat het luchthavengebouw uitgebreid dient te worden. De eerste steenlegging hiervan zal begin volgend jaar zijn. Pas nadat de uitbreiding is voltooid, zal de Amerikaanse douane zich op de luchthaven vestigen. Dit zal over ongeveer twee jaar zijn.

San Nicolas krijgt ook vrije zone

SAN NICOLAS — Ten einde meer leven in de 'oliestad' San Nicolas te brengen, ligt het in de bedoeling van de regering om met een plan te komen voor een terminal voor cruise-schepen en een voor een eigen vrije zone voor San Nicolas. Minister van Economische Zaken Robertico Croes verklaarde voorts dat de Sasaki-groep bezig is een *masterplan* voor San Nicolas op te stellen.

Het is de wens van de regering dat San Nicolas een grotere plaats gaat innemen in de Arubaanse economie. Het bouwen van een cultureel centrum in San Nicolas staat ook op het programma van de regering.

Minister Croes zei dat voor eind van het jaar nog enkele kleine programmapunten, zoals de verfraaiing van straten in de oliestad, uitgevoerd zullen worden.

IPA blijft in San Nicolas

SAN NICOLAS — Het Arubaans Pedagogisch Instituut, IPA, blijft in San Nicolas. Het instituut krijgt volgend jaar een eigen gebouw: de huidige politie-opleidingsschool. Zo deelde minister van Onderwijs Eddy Croes gisteren mee.

Omdat in San Nicolas twee gebouwen bekend staan als politie-opleidingsschool en ter voorkoming van verwarring, verduidelijkte minister Croes de locatie met de woorden 'de school naast het huis van Benny Nisbet van de PPA'. Daar krijgt het IPA haar eigen gebouw. Vroeger was het IPA in Oranjestad gevestigd, maar het instituut verhuisde enkele jaren geleden naar San Nicolas.

De minister zei waardering te hebben voor de wijze waarop men bij het IPA werkt ondanks de slechte huisvesting in twee barakken en een gedeelte van de Theresiaschool. De minister verklaarde dat hij de laatste weken dertig scholen in San Nicolas heeft bezocht. Ofschoon Croes zelf ex-leraar is en het onderwijs goed kent, kreeg hij tijdens de bezoeken dingen te horen waaraan hij nooit had gedacht.

"Eén van de problemen is de slechte staat van de scholen. Het zal zeker twee regeringsperiodes in beslag nemen om al deze problemen op te lossen", aldus minister Eddy Croes.

Presentatie restaurantgids

ORANJESTAD — Marjorie Vermeer-Luidens van Checkpoint Promotions introduceerde gisteren *The first all restaurant guide of Aruba*, een twee-jaarlijkse uitgave die begin volgend jaar voor het eerst zal verschijnen in een oplage van 250 duizend exemplaren. Deze publikatie zal gegevens bevatten over de meer dan 300 restaurants die Aruba rijk is en zal straks op alle hotelkamers liggen.

De uitgave van de restaurantgids geschiedt met medewerking van de Aruba Gastronomic Association (AGA), die een deel van de opbrengst van deze gids krijgt en dit geld zal besteden voor de promotitie van Aruba in het buitenland. Namens de AGA benadrukte Gladys Croes het belang van deze uitgave.

Bezoekers kunnen aan de hand hiervan goed uitzoeken waar en wat zij willen gaan eten. Croes benadrukte dat Aruba wat haar keuken betreft een uitstekende naam heeft opgebouwd, hetgeen telkens weer blijkt bij internationale tournooien op culinair gebied, waar Aruba steeds sterk voor de dag komt.

Prijscontrole na verlaging invoerrechten

ORANJESTAD — Gedurende de eerste maand na de intrekking van de vijf procent invoerrechtenverhoging, heeft directie Economische Zaken 101 produkten gecontroleerd. In totaal vallen tweeduizend artikelen onder de prijscontrole.

Van de 101 produkten die geanalyseerd werden, zo vertelde minister Robertico Croes gisteren, waren 55 in prijs toegenomen, 42 artikelen in prijs gedaald en waren er vier artikelen waarvan de prijs onveranderd bleef.

Heeft nog één punt nodig tegen AC Milan

Aanvallend Austria Salzburg met 3-1 langs AEK Athene

ATHENE — Uitgerekend Austria Salzburg krijgt de kans bekerhouder AC Milan uit de Champions League te stoten. Op 7 december hebben de Oostenrijkers, die woensdag AEK Athene met 3-1 opzij zetten, in Wenen voldoende aan een gelijkspel om de Italianen te onttronen.

Het wordt in de Oostenrijkse hoofdstad een beladen duel door de voorgeschiedenis. In Milaan was de bekerhouder eerder met 3-0 te sterk. De twee punten voor de overwinning werden de Italiaanse kampioen echter afgenomen, omdat doelman Konrad van Salzburg in dat duel een door een toeschouwer geworpen flesje tegen zijn hoofd kreeg en het duel niet kon afmaken.

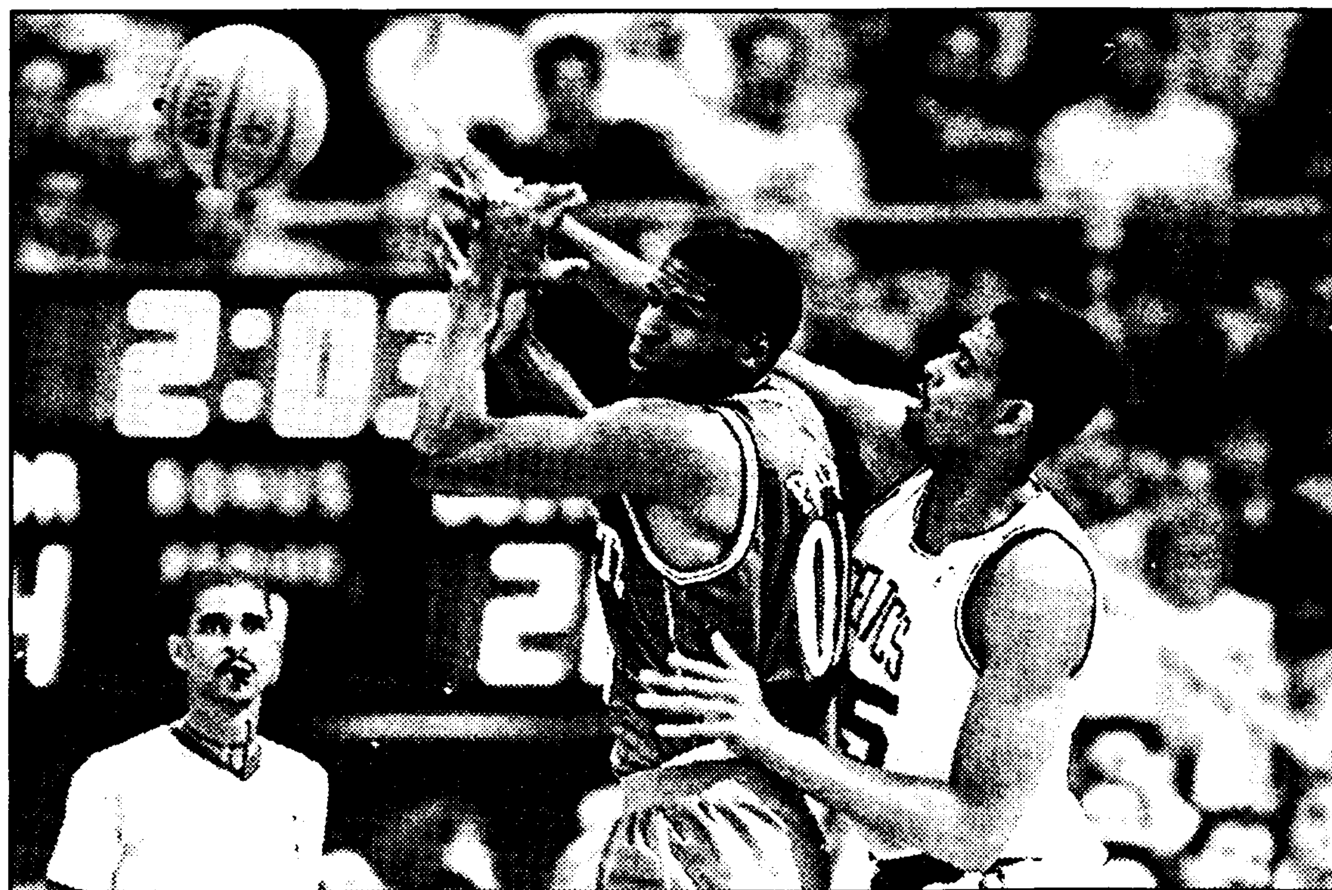
Konrad werd in Italië als aansteller betiteld, de UEFA dacht er anders over. Milan verloor de twee punten en staat na de tweede nederlaag tegen Ajax voor de moeilijke opdracht de Oostenrijkse counterploeg in Wenen te verslaan.

Salzburg verkreeg de gunstige uitgangspositie door woensdag in Athene AEK binnen acht minuten op flinke achterstand te zetten. Pfeifenberger scoorde in de zesde en achtste minuut. Bij de tweede treffer tikte doelman Atmatsidis de kopbal nog tegen de lat, waarna de middenvelder alsnog koppend voor 2-0 kon zorgen. De twee treffers waren het gevolg van een stevig openingsoffensief van Salzburg, dat zich onlangs in Amsterdam nog negentig minuten voor het eigen doel ingroef.

De Grieken, eerder in eigen huis door Ajax verslagen, kwamen kort voor het half uur terug in de wedstrijd door Vlachos. Die scoorde eveneens met het hoofd, uit een hoekschop. Een treffer van Hasenhüttl werd kort na de rust afgekeurd. De aanvaller, die als vervanger van Jurcevic in de basis-elf stond, zorgde twaalf minuten voor het einde toch voor de beslissing. De doelpuntenmakers aan Oostenrijkse kant kregen ook een gele kaart.

Door de eerste overwinning in vijf wedstrijden heeft Salzburg nu het lot van de miljoenenploeg uit Milaan in handen. Een gelijkspel is voldoende voor de uitschakeling van de bekerhouder. De ploeg van Otto Baric is gespecialiseerd in het in evenwicht houden van een wedstrijd. In Amsterdam kunnen ze daar over meepraten.

'Chief' Parish terug in Boston

■ *BOSTON — Acie Earl slaat de bal uit handen van Robert Parish. Parish, die 14 jaar uitkwam voor de Celtics en dit jaar naar Charlotte Hornets verkaste, beleefde gister zijn rentree in Boston. De Celtics wonnen met 98-91.*

Vloeken en tranen horen bij voetbalsport

Seedorf: "We hoeven niet te zeggen dat we de besten zijn"

TRIEST — Zelfs achter het grootste voetbalgeluk schuilt een traan van verdriet. Frank Rijkaard, ovationeel bejubeld door zijn 'oude' Milan-supporters, legde een arm van troost om de schouder van Peter van Vossen. De Zeeuw was de enige Ajacied die steun nodig had na de vernedering van Milan (2-0) in de Champions League. Hij was allang gewisseld, toen Ajax een historische voetbalavond verzorgde in Triëst.

Van Vossen gaf vervanger Kanu niet eens een hand, dook de tunnel in en vloekte in de kleedkamer. Maar hij keerde wel terug voor de festiviteiten met de supporters op het veld. Net als de Feyenoord-aanhang onlangs in Bremen moesten de fans in hun vak blijven en smeekten ze met luid gezang om de terugkeer van hun helden.

Rijkaard's ogen waren rood van tranen, meteen na afloop. Hij, van 1988 tot 1993 lid van een over Europa heersend Milan, stond nu aan de andere kant. Aan de zijde van Ajax, dat voor de tweede keer in ruim twee maanden met 2-0 won van de Europees kampioen en zich voor het eerst in vijftien jaar plaatste voor de kwartfinales van de Europa Cup I.

"We hoeven niet te zeggen dat we de besten zijn", persifleerde de uitstekende Clarence Seedorf waarschijnlijk onbewust een eerdere uitspraak van voorzitter Van Praag. "Maar we horen wel bij de besten." Trainer Capello van de verliezende partij ging verder: "Als dit team zo blijft spelen, kan het uitgroeien tot het grote Ajax van de beginjaren zeventig."

De Ajacieden, ze laten zich wel eens godenzonen noemen, willen de Europese kroon overnemen van Milan. Volgens trainer Van Gaal is dat pas gelukt als een Europa Cup is gewonnen.

De Amsterdammers hebben de leeftijd -jong-, en de kwaliteit. De ploeg, mits niet leeggekocht in de komende tijd, kan nog groeien. De dit seizoen ongeslagen landskampioenen kunnen heel goed voetballen. De snelle, bijna perfecte balcirculatie was de gerenommeerde Milanezen veel te machtig. In de slotfase reageerde de 34-jarige captain Baresi zich af met een schofterige overtreding op Finidi. Hij had juist de 0-2 achter zijn eigen doelman gekopt.

Sport is een reactie van extreme gevoelens. Het Italiaanse publiek nam een begroeting van Rijkaard door de Ajax-fans massaal over. Van Gaal was na afloop vooral blij voor de man die aan zijn laatste seizoen als profvoetballer bezig is en die straks in ondergoed gaat. "Ik vind dit ongelooflijk fijn voor hem. Het is duidelijk hoeveel hij voor het Italiaanse voetbal heeft betekend. Ook als mens." Rijkaard was opgelucht, gelukkig. Dat hij in Italië, in het land waarvan hij houdt, tegen de club die hem wereldfaam verschafte, zo goed zou voetballen.

Van Vossen dan: "Ik zat in de kleedkamer. Die was verder helemaal leeg. Dat is zo raar. Later zat ik in de bus. Weer helemaal alleen. Voorzitter Van Praag kwam binnen. Hij zei dat ik nergens over in moest zitten. Zoiets vergeet je nooit meer."

Trekkend aan een sigaretje, in de staart van het vliegtuig, toonde hij zich de grote sportman. "Als ik trainer was geweest, had ik hetzelfde gedaan. De wissel was terecht. Ik was te gespannen. Mijn sterkste kwaliteit is juist dat ik er sta als het nodig is. Dat gevoel leeft sterk bij me. Voor het eerst is dat niet gelukt. Vijf, zes wedstrijden had ik Overmars uitstekend vervangen. Vandaag was ik zelfs verkozen boven hem. De concurrentie is zo groot bij ons. Ik ben er kapot van, dat ik er juist nu niet was. Verdomme."

Bij Van Gaal zullen de aanbiedingen nu wel bij bosjes worden bezorgd, veronderstelden de Italiaanse volgers. Maar Van Gaal staat nog anderhalf jaar onder contract bij Ajax en zei die zeker uit te dienen.

Marco Van Basten:

"Milan miste Gullit"

TRIEST — Marco van Basten had na de wedstrijd weinig goede woorden over voor zijn ploeggenoten van AC Milan. "Okay, we misten een aantal spelers...", sprak hij na de 2-0 nederlaag van de Italiaanse kampioen tegen Ajax. "Maar zelfs met wat er nog in het veld stond, hadden we moeten winnen."

De geblesseerde spits wond zich op over de onmacht van het ooit zo machtige AC. "Ik heb nauwelijks echte kansen gezien. Natuurlijk, Ajax is een heel sterke ploeg. Maar we hadden desondanks moeten winnen. Dat Savicevic niet meespeelde woog zwaar. Maar, het klinkt misschien raar, AC Milan miste Ruud Gullit vandaag nog het meest", aldus Van Basten.

Frank Rijkaard in Italië gewaardeerd met staande ovatie

TRIEST — Voor de tweede keer in een maand vierde het Nederlands voetbal een groot succes. Waar de Feyenoorders onlangs in Bremen de vreugde deelden met hun in één vak opgesloten fans, herhaalden de dolle taferelen zich woensdag in Triëst.

Trainer Van Gaal was vooral blij voor Frank Rijkaard die vijf jaar bij AC Milan speelde. "Ik vind het ongelooflijk fijn voor hem. Aan de waardering die hij kreeg, was te zien hoeveel hij heeft betekend voor het Italiaanse voetbal." Hoe anders was de ontvangst van Gullit een paar maanden geleden in Nederland, hoewel de omstandigheden natuurlijk verschilden.

Van Gaal: "Bijna de hele wedstrijd hebben we Milan onder druk kunnen zetten. De 'pressing' was groot. Het is bekend dat de balcirculatie onze grootste kwaliteit is. Ik heb geprobeerd dat voor de wedstrijd nog eens duidelijk over te brengen, want spelen in de Ajax-stijl is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Natuurlijk kregen we steun van ons vroege doelpunt. Het zelfvertrouwen nam daardoor toe."

De wissel van Van Vossen na ruim een half uur verklaarde hij zo: "Voorin liepen te weinig spelers die de bal kunnen vasthouden. Daarom heb ik een balvaste voetballer, Kanu, ingebracht. Daarna hebben we de wedstrijd gecontroleerd. Je zag een kwartier na rust dat de Milanezen het niet meer konden belopen."

Aanvoerder Danny Blind: "We wisten eigenlijk wel dat we tot de Europese top behoorden, maar het resultaat tegen Parma van twee jaar geleden (2-0 verlies) bleef ons achtervolgen. Met Rijkaard en Litmanen erbij hebben we sindsdien meer evenwicht in de ploeg gekregen."

Het deed Blind deugd dat juist in Italië zo'n mooie zege werd behaald. "In een land dat zo dol is op voetbal. In een land waar de waardering voor Ajax toch al zo groot is. Ja, dit zijn de mooie momenten."

Vorig seizoen versloeg Ajax de tegenstander in de kwartfinale, Hajduk Split uit Kroatië, thuis met 6-0, na een eerdere nederlaag met 1-0. Blind: "Maar je kunt het Hajduk van tegenwoordig daar niet meer mee vergelijken. Een aantal goede Kroaten is teruggekomen na de plaatsing voor de Champions League."

Ajax int tot nu toe 17 miljoen

TRIEST — Met de plaatsing voor de kwartfinales in de Champions League is Ajax verzekerd van tenminste zeventien miljoen gulden aan inkomsten. Kwalificatie voor de laatste acht leverde een premie op van ongeveer 3,6 miljoen gulden. De spelers zijn in een klap 80.000 rijker.

Ajax verdiende alleen met deelname aan de kampioenencompetitie 2,6 miljoen gulden. Per punt stond 600.000 gulden op het spel. De acht punten tot nog toe zijn dus 4,8 miljoen waard. De televisie bracht zeven ton op. Twee volle stadions, tegen Milan en Salzburg, waren goed voor een kleine drie miljoen. Met nog ten minste twee thuiswedstrijden te gaan, tegen AEK in de groep en de kwartfinale, komt daar nog eens eenzelfde bedrag bij.

Tegenover de rinkelende kassa staan de toenemende uitgaven. Penningmeester Van Os keert een hoog bedrag aan premies voor de spelers uit. De Ajacieden krijgen voor elk punt 15.000 gulden. Plaatsing voor de laatste acht leverde 50.000 de man op. De wedstrijd tegen Milan was dus goed voor tachtig mille.

Boete Ajax 35.000 gulden

TRIEST — Ajax moet aan de UEFA een boete van 28.000 Zwitserse francs betalen, ruim 35.000 gulden. Supporters van de landskampioen staken tijdens de wedstrijden in de Champions League tegen Austria Salzburg vuurwerk af.

In de thuiswedstrijd, die eindigde in 1-1, raakte een vuurpijl bijna een van de grensrechters. Voorzitter Michael van Praag reageerde eerder op het incident door een open brief aan de supporters te sturen, waarin hij zijn ongenoegen uitsprak. Hij herinnerde eraan dat de club vijf jaar geleden door het zogenaamde 'staafincident' tegen Austria Wien in grote sportieve en financiële problemen kwam.

De leiding van Ajax zal voor de laatste thuiswedstrijd in de Champions League, over twee weken tegen AEK Athene, extra streng controleren op vuurwerk. Alle 40.000 supporters krijgen een klein vlaggetje met de clubkleuren uitgereikt.

*****

BOKSEN — De Amerikaan Henry Tillman, Olympisch bokskampioen in het superzwaargewicht van 1984 (Los Angeles), moet wegens fraude voor de rechter komen. De 34-jarige Tillman probeerde met vervalste creditcards geld te innen. Hij is op een borgsom van 100.000 dollar op vrije voeten. In 1981 werd Tillman tot tweeëneenhalf jaar veroordeeld wegens een roofoverval.

Ajax tegen Hajduk Split in kwartfinale Champions League

TRIEST — Ajax plaatste zich gisteravond voor de kwartfinales van de Champions League. Door de overwinning (2-0) in Triëst op AC Milan zijn de Amsterdammers in groep D onbereikbaar geworden voor de overige deelnemers. In de kwartfinales ontmoet Ajax de nummer twee uit groep C, Hajduk Split.

Op 1 maart moet de Nederlandse landskampioen uit, op 15 maart volgt de return in Amsterdam. Benfica verzekerde zich in groep C van de eerste plaats door Hajduk woensdag met 2-1 te verslaan. De Portugezen kwamen daardoor op acht punten, twee meer dan Hajduk. Door de positieve score in de onderlinge duels is Benfica zeker van de eerste plaats.

In groep A bereikte IFK Göteborg de kwartfinales door een overwinning (3-1) op Manchester United. Barcelona, dat met 2-1 verloor van Galatasaray, staat tweede in de groep maar is nog niet zeker van een voortzetting in de Champions League. Een gelijkspel in de laatste groepswedstrijd tegen IFK is goed voor een plaats bij de laatste acht.

In groep B had Paris St. Germain zich al geplaatst voor de volgende ronde. Bayern München en Spartak Moskou zijn de gegadigden voor de tweede plaats in de groep. In de groep van Ajax heeft Salzburg de beste papieren voor een plaats bij de laatste acht. De Oostenrijkers, die AEK Athene met 3-1 versloegen, hebben vijf punten. AC Milan heeft als nummer drie twee punten minder.

Poule-standen in Champions league na vijf ronden:

Groep A	
Göteborg	5-8
Barcelona	5-5
Manchester	5-4
Galatasaray	5-3
Groep B	
Paris SG	5-10
Spartak M	5-4
Bayern	5-4
Dinamo K	5-2
Groep C	
Benfica	5-8
Hajduk	5-6
Steaua	5-3
Anderlecht	5-3
Groep D	
Ajax	5-8
Salzburg	5-5
AC Milan	5-3
AEK Athene	5-2

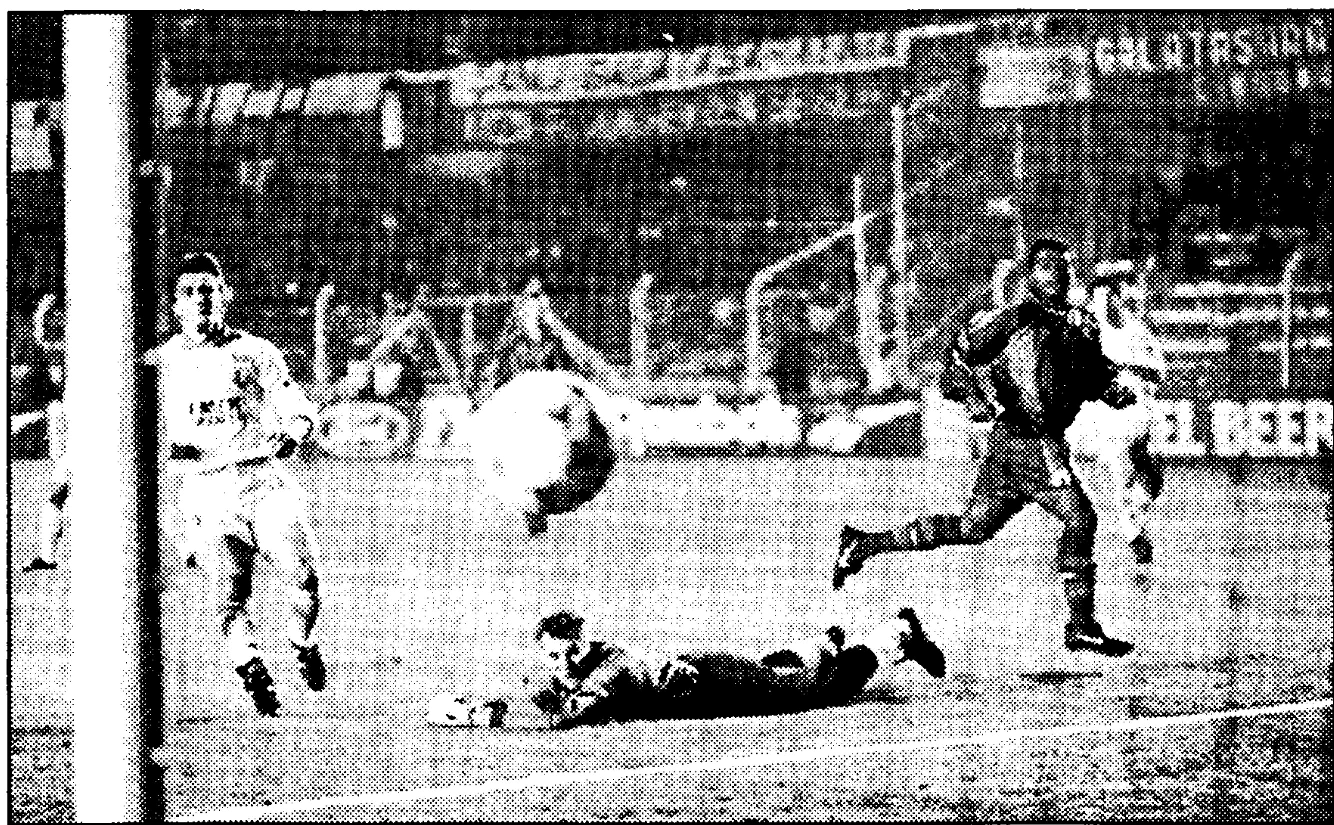
AC Milan twee punten in mindering

Didier Auriol rallykampioen

CHESTER — Didier Auriol is gisteren in het Britse Chester wereldkampioen rallyrijden geworden. De 36-jarige Fransman had met zijn bijrijder Bernard Occelli aan de zesde plaats in de 'RAC Rally' genoeg om de titel te pakken.

Zijn grootste concurrent, Carlos Sainz, viel uit met een defecte koppeling. De Spanjaard lag op dat moment tweede. Bij zijn winst had Auriol minimaal vierde moeten worden. De wedstrijd werd gewonnen door de Brit Colin McRae. Hij zorgde voor de eerste Britse zege in de 'RAC Rally' in 18 jaar. Auriol is de eerste wereldkampioen met de Franse nationaliteit.

Romario scoort voor Barcelona

■ *ISTANBUL — Romario zet Barcelona op een 1-0 voorsprong in de 15e minuut. Dat bleek echter niet voldoende, want de Turkse ploeg zou later nog tweemaal scoren en de winst naar zich toe trekken.*

Barcelona verspeelt voorsprong en verliest

Ook Göteborg, Benfica en Hajduk plaatsen zich voor laatste acht

DEN HAAG — Manchester United leek in groep A van de Champions League het kind van de rekening te worden door de nederlaag tegen IFK Göteborg. Barcelona stak in Turkije echter de helpende hand toe door een vroege voorsprong te laten schieten en in de slotfase ook het gelijke spel te verspelen. Göteborg plaatste zich met Ajax, Benfica en Hajduk Split voor de laatste acht. Paris SG had dat eerder al gedaan.

Barcelona liet woensdag in Istanbul een unieke kans liggen de plaats in de kwartfinales veilig te stellen. Bij verlies van Manchester United en een overwinning van Barcelona had de ploeg van Cruijff zich zeker kunnen wanen. Manchester werkte in Göteborg mee, de Spanjaarden lieten het in Istanbul afweten. Ondanks de snelle treffer van Romario. De Braziliaan tekende na een kwartier voor 1-0.

De gelijkmaker van Sukur viel achttien minuten voor het einde uit een strafschop. Met de stand was er voor Barcelona nog weinig aan de hand. Een blunder van doelman Busquets hielp de Turken twee minuten voor tijd onverwacht nog aan de overwinning. De dit seizoen toch al niet overtuigende keeper liep na een mislukte voorzet van Erdem met bal en al in het doel.

Manchester United heeft nog een kleine kans de laatste acht te bereiken ondanks de nederlaag tegen IFK. De Engelse landskampioen is afhankelijk van een misstap van Barcelona in het slotduel tegen de Zweedse groepswinnaar. De Spanjaarden hebben tegen de Zweden voldoende aan een gelijkspel voor een plaats bij de laatste acht, omdat het in de onderlinge duels tegen Manchester één keer won en één keer gelijk speelde.

IFK kende een droomstart. De 20-jarige middenvelder Blomqvist, scoorde tegen de Engelsen al na tien minuten. De talentvolle Zweed speelde in de tweede helft een belangrijke rol bij de nekslag voor de Engelsen. Hughes had de koploper van de Premier Division na 64 minuten langszij gebracht, Erlingmark tekende met zijn vierde treffer in de Champions League nog geen minuut later voor een nieuwe Zweedse voorsprong. Blomqvist lokte twaalf minuten voor het einde een strafschop uit, die door Kamark werd benut. Manchester moest het de laatste zeven minuten met tien man doen omdat Ince rood kreeg.

In groep C vochten Benfica en Hajduk Split om de eerste plaats in de eindstand. Soares bracht Benfica in de eerste helft aan de leiding. De gelijkmaker van Andrijasevic volgde in de 72e minuut. Vier minuten later besliste Pinto het duel in het voordeel van Benfica, waardoor Hajduk de Amsterdammers tegenover zich krijgt. Benfica wordt groepswinnaar, omdat het de onderlinge duels met Hajduk met een positief resultaat afsloot.

Johnny Bosman hielp Anderlecht in Bukarest aan een voorsprong, maar zijn treffer was niet voldoende voor de eerste overwinning. Dobos bracht de eindstand op 1-1.

In groep B heeft Paris SG na vijf wedstrijden nog steeds een score van honderd procent. De lastige uitwedstrijd tegen Bayern München, dat met de Franse aanvaller Papin aantrad, leverde een minieme overwinning op. Invaller Weah zorgde negen minuten voor het eind voor de beslissing. Door de nederlaag is Bayern in een lastige positie terecht gekomen. Spartak Moskou heeft door de kleine overwinning op Dynamo Kiev (1-0) evenveel punten als de Duitsers. De onderlinge duels brengen in dit geval geen uitkomst, want beide wedstrijden tussen Bayern en Spartak eindigden in een gelijkspel.

Bayern gaat in de laatste groepswedstrijd op bezoek bij Kiev, Spartak moet naar Parijs. De Russen hebben een beter doelsaldo. "Dit is een enorme teleurstelling", sprak de nieuwe Bayern-voorzitter Franz Beckenbauer na de troosteloze partij in München.

Uitslagen van de vijfde ronde:

IFK Göteborg - Manchester Utd	3-1
Galatasaray - Barcelona	2 - 1
Spartak Moskou - Dynamo Kiev	1-0
Bayern München - Paris SG	0-1
Steaua Bukarest - Anderlecht	1-1
Benfica - Hajduk Split	2-1
AC Milan - Ajax	0-2
AEK Athene - Austria Salzburg	1-3

Pechjaar Baresi compleet na beslissende eigen goal

Ajax na schitterende overwinning op AC Milan geplaatst voor kwartfinale

TRIEST — De Amsterdamse supporters zongen in Triëst toepasselijk over de voetballes die de heersers van de laatste zeven jaar kregen. Ajax won met 2-0 en verzekerde zich van een plaats bij de beste acht landskampioenen van Europa.

Doodstil waren de meeste Italiaanse fans na afloop. Totdat Frank Rijkaard, vijf jaar Milanees, het Nederlandse en Italiaanse publiek bedankte. De twijfels van het thuispubliek waren verdwenen. Een ovationeel applaus steeg op onder het dak van het prachtige Nereo Rocco-stadion. "We zwaaien met zijn allen naar Milaan", zongen Nederlandse fans voor de tweede keer in een half jaar. In juni vluchtte Gullit uit Oranje naar Lombardije.

Ajax bereikte voor het eerst sinds 1980 de kwartfinales van het belangrijkste Europese toernooi. Voor Milan zal het moeilijk zijn de prijs te prolongeren. Het zal de afsluitende wedstrijd tegen Salzburg, in Wenen, moeten winnen om de laatste acht te halen.

Aan de vooravond zei Van Gaal tegen Italiaanse verslaggevers over de speelwijze van Ajax: "Ajax kan wel op resultaat voetballen, maar dat doet Ajax niet. Want het past niet bij de club." Hoewel de Amsterdammers in sommige fases, vooral in de tweede helft, achteruit werden gedrukt, bleven zij toch vrij soeverein overeind. De laatste 25 minuten waren indrukwekkend, net als de eerste helft.

Ajax hield een traditie hoog van een vroeg doelpunt in Italië. In 1992, toen de ploeg uiteindelijk de UEFA-beker won, was het tegen Genoa en Torino binnen een paar minuten raak. Van Gaal vertelde ook dat Ajax sindsdien aan klasse heeft gewonnen. Hij noemde Rijkaard, Litmanen en Finidi, die het evenwicht in de ploeg brachten.

Woensdag gebeurde hetzelfde. Na iets meer dan twee minuten nam Ronald de Boer de bal prachtig aan op de borst. Hij zette met een boogje Litmanen vrij voor de doelman. De Fin, Ajax' topschutter in de Champions League, haalde hard en zuiver uit. Keeper Rossi was kansloos.

Ronald de Boer, gisteren middenvoor, voetbalde als een grootheid, met name voor rust. Hij speelde toen bewaker Costacurta, toch niet de minste in het internationale voetbal, alle kanten op. De manier waarop hij wegdraaide, passeerde, passte, was die van een absolute topper. Hoogtepunt in de show van De Boer was een aanval rond de dertigste minuut, toen Van Vossen een lage voorzet gaf en De Boer bijna scoorde achter het standbeen langs. Rossi redde met enige moeite.

Met Van Vossen was meteen de dissonant in de ploeg van Ajax genoemd. De schakel Van Vossen in het schitterende positiespel was te vaak de inleiding tot balverlies. Op zo'n moment is Van Gaal keihard. Hij wisselde de Zeeuw na 35 minuten, zoals hij Kluivert afgelopen woensdag luttele seconden voor rust het veld liet ruimen. Zonder vervanger Kanu een hand te geven en zonder naar zijn trainer te kijken, dook Van Vossen de spelerstunnel in. De Boer nam de plek op links over, Kanu kroop in het centrum.

De andere Ajacieden speelden uitstekend. Davids bij voorbeeld toonde geen enkel ontzag voor de Franse krachtmens Desailly. Het Amsterdamse straatschoffie velde de beul van de laatste Europese finale een paar keer. Of Rijkaard, die een behoorlijk vrije rol had. Voor de wedstrijd kreeg de voormalige Milanees ook al een staande ovatie van de Italianen, toen de ruim 2000 Amsterdamse fans zijn naam scandeerden. Seedorf, achttien jaar toch pas, hield dribbelaar Donadoni redelijk in bedwang.

De beslissing viel ruim twintig minuten na rust. De Nigeriaan Kanu stuurde landgenoot Finidi diep. Diens voorzet kopte Baresi achter Rossi. Voor Baresi, 34 jaar, is het een jaar om snel te vergeten. Hij zwalkt gelijk Milan. Tijdens de strafschoppenserie van de WK-finale tegen Brazilië schoot hij de beslissende over.

Milan gaat nog een moeilijk jaar tegemoet. Het verloor al voor de achtste keer dit seizoen. Voorzitter Berlusconi zou smeergelden hebben betaald, de ploeg heeft zijn beste tijd gehad.

Aan Van Gaal was ook gevraagd of hij na een zege in de Europa Cup naar Lourdes zou kruipen en zou tekenen bij een Italiaanse club. Hij antwoordde: "Ik blijf bij Ajax. Want ik hoor bij Ajax en Ajax hoort bij mij."

VOETBAL — Horst Hrubesch is met onmiddellijke ingang trainer van de Bundesligaclub Dynamo Dresden. Zijn voorganger Siegfried Held besloot dinsdag op te stappen. Het contract van Held liep eigenlijk op 31 december af maar hij gaf er de voorkeur aan nu al het vaandel over te dragen aan Hrubesch, die als de nieuwe man was aangekondigd.

WILLEMSTAD — De uitslagen van de dinsdag gespeelde wedstrijden in de derde ronde van het toernooi om de UEFA-cup. De resterende wedstrijden worden vandaag gespeeld.

Katowice (Pol)- Bayer Leverkusen (Dui)	1-4
Dep. La Coruña (Spa)- Bor. Dortmund (Dui)	1-0
Trabzonspor (Tur)- Lazio Roma (Ita)	1-2
Athletic Bilbao (Spa)- AC Parma (Ita)	1-0
Odense BK (Den)- Real Madrid (Spa)	2-3

Vandaag:
Eintracht Frankfurt (Dui)- Napoli (Ita), Admira Wacker Wien (Oos)- Juventus (Ita), FC Nantes (Fra)- FC Sion (Zwi).

■ *WILLEMSTAD — De ploeg die aan de Schaakolympiade zal deelnemen. Van links naar rechts Sjaak Bet, begeleider Boy Plaate, Angelique Craane, Arie Lengkeek (InfoTrack), Alvin Smith, gedeputeerde Tely Pikerie, Alex Roose, Tahis Winklaar en Han Neumann. Niet aanwezig waren de deelnemers Maria Diaz en Janette Vorgers.*

Tien Schakers naar Moskou voor Olympiade volgende week

WILLEMSTAD — Waarschijnlijk zullen maar weinig landen uit de tropen deelnemen aan de Schaak-Olympiade in de Russische hoofdstad die volgende week woensdag begint en duurt tot 16 december. Moskou is ver weg, de winter is al ingevallen, dus het is echt koud, maar Curaçao zal meedoen. Met tien deelnemers.

De zes deelnemende mannen Sjaak Bet, Jimmy Izijk, Shermen Maduro, Han Neumann, Alex Roose en Alvin Smith speelden de afgelopen twee maanden ook al om het Nederlands-Antilliaans schaakkampioenschap. Han Neumann won dit toernooi. De heren worden begeleid door Ferry Gerard.

Vier dames zullen aan de Olympiade deelnemen. De 22-jarige UNA-studente Angelique Craane, de 15-jarige Radulphus-leerlinge Tahis Winklaar, de 13-jarige Maria Diaz en Janette Vorgers. Zij staan onder begeleiding van Boy Plaate. Maria Diaz is waarschijnlijk één van de jongste deelnemers aan het toernooi.

Tijdens de prijsuitreiking memoreerde premier Pourier het belang van stimulans van de schaaksport in het bijzonder en denksporten in het algemeen. Door het voorbije kampioenschap en hopelijk ook door het komende toernooi is een toenemende belangstelling merkbaar. Vanuit Moskou zal geprobeerd worden de *Amigoe* op de hoogte te houden van de verrichtingen van onze schakers en schaaksters.

De Schaakolympiade zal gaan over 14 speelronden. Het streven is de behaalde resultaten bij vorige Olympiades te verbeteren. "Tot nu toe is elke laatste Olympiade de beste geweest", aldus Boy Plaate, die tevens wedstrijdleider was op de net afgelopen kampioenschappen. Op de laatste Olympiade werden de Nederlandse Antillen 84ste. "Maar het zal niet eenvoudig zijn die prestatie te evenaren, want er zullen deze keer veel voormalige republieken uit het Oostblok onafhankelijk deelnemen. En dat zijn erg sterke schaaklanden."

*****

BOKSEN — Daorung Chuvatana uit Thailand heeft zondag de **wereldtitel Bantamgewicht** (WBA) behouden. De bokser won de partij tegen de Zuidkoreaanse uitdager Kon In-Sik door interventie van de scheidsrechter in de vijfde ronde.

Orhan Delibas in halve finale

TUNIS — Orhan Delibas heeft gisteravond in Tunis de halve finales van het toernooi om de Wereldkampioenschappen boksen voor militairen bereikt. De Apeldoornse zwaarwelter versloeg in de kwart-eindstrijd de Ier Declan Miggens op punten.

Delibas was bij de laatste acht gekomen door dinsdag op punten te winnen van de Marokkaan Mohamed Kabir. Hennie van Bemmel, de coach van de zilveren medaille winnaar van Barcelona, verwacht dat Delibas het vandaag erg moeilijk zal krijgen. "Niet met zijn Tunesische tegenstander Ben Ali Marmouri maar veel meer met de jury leden die duidelijk een voorkeur voor de thuisboksers hebben. Zij drukken voor elke stoot van een Tunesiër op de knop van de bokscomputer. Alleen met een knock out is Orhan zeker van een plaats in de finale."

Eltingh en Haarhuis winnen eerste partij in WK-dubbel

JAKARTA — Jacco Eltingh en Paul Haarhuis hebben woensdag in Jakarta de eerste stap gezet op weg naar prolongatie van de wereldtitel in het dubbelspel. Het koppel won voor een handjevol toeschouwers in de tennishal van de Indonesische hoofdstad met 6-3, 7-6 van de ervaren Spanjaarden Sergio Casal en Emilio Sanchez, die in hun loopbaan 42 dubbeltitels veroverden.

Donderdag treden Eltingh en Haarhuis voor hun tweede wedstrijd aan tegen de Canadees Connell en de Amerikaan Galbraith, die met dezelfde cijfers van de Zweden Apell en Björkman wonnen. Tom Nijssen zette met zijn Tsjechische partner Cyril Suk de reeks nederlagen voort. Het duo, dat de samenwerking na vier jaar stopzet, verloor met 2-6, 4-6 van Woodbridge en Woodforde. Nijssen en Suk verloren de voorgaande drie edities in Johannesburg alle negen partijen om het WK dubbel.

Eltingh en Haarhuis begonnen goed tegen Casal en Sanchez. Al in de vierde game van de eerste set moest Casal een doorbraak toestaan (3-1). De Nederlanders, luid aangemoedigd door een groepje in Oranje kleding uitgedoste studenten, stoomden daarna door naar 6-3. In de tweede set ging de strijd gelijk op en moest de tiebreak de beslissing brengen. Via 3-0 en 6-1 werd het op het derde matchpoint 7-3.

De Nederlandse favorieten toonden zich opgelucht over de goede start. "Dit was een cruciale partij", zei Eltingh. "Als we hadden verloren, zou het heel lastig zijn geweest de halve finales nog te halen. Want de andere paren in onze groep zijn niet mis. Nu hebben we het volledig in eigen hand. Dat geeft vertrouwen."

Ook Haarhuis was tevreden. "We begonnen sterk met die snelle break. Het bleef wel oppassen tegen die Spanjaarden. Want dat zijn oude rotten in het vak. Dat bleek ook wel in de tweede set, toen ze lang bij bleven. Gelukkig gingen we de tiebreak in met een minibreak. Het kon daarna eigenlijk niet meer misgaan."

Coach Alex Reijnders was vooral content over de kwaliteit van het getoonde spel. "Er werd goed gespeeld. Een eerste wedstrijd in zo'n toernooi is altijd moeilijk. Jacco en Paul zijn geen moment in gevaar geweest. Dit geeft moed voor de komende dagen."

Antillianen en Arubanen in Nederland

Arubanen willen graag terug

In 1991 trokken 696 Arubanen naar Nederland en waagden 5838 Antillianen de grote overstap. In datzelfde jaar is aan 503 hoofden van Arubaanse huisgezinnen in Nederland gevraagd waarom ze hun eiland toch de rug hadden toegekeerd.

Vooral voor studie zo bleek: 55 procent. Slechts twintig procent ging op zoek naar werk, terwijl negen procent zich met zijn of haar gezin herenigde. Dan was er nog eens vier procent die medische redenen had om het koude kikkerlandje op te zoeken; voor dertien procent waren de redenen zo uiteenlopend, dat ze niet in categorieën te vangen waren.

Bekeken naar sekse bleek dat zowel mannen als vrouwen gingen studeren. Gezinshereniging was echter vooral een vrouwenzaak, terwijl mannen zich vooral om het zoeken naar werk bekommerden.

GRAAG TERUG

In hetzelfde onderzoek onder Arubanen (Van Wijk 1991) werd ook gevraagd hoe graag men weer terug wilde. Heel graag. Maar liefst zeventig procent had daar wel zin in; twaalf procent bevalt het zo goed in Nederland dat ze daar [illegible]; de resterende [illegible] procent had geen [illegible].

Vooral hoofden van eenoudergezinnen willen graag terug (76 procent). Bij 'complete gezinnen', met vader en moeder dus, wil nog maar 66 procent de stap terug naar Aruba maken.

Onderzoek onder hoofden van Arubaanse en Antilliaanse huishoudens. Dat liet hele andere cijfers zien: getallen die suggereren dat de Arubanen liever teruggaan dan hun voormalige landgenoten.

In dit tweede onderzoek (Sociale Positie en Voorzieningengebruik Allochtonen en Autochtonen, SPVA) gaf slechts 48 procent aan Nederland te willen verruilen voor een van de zes eilanden. 31 Procent ziet ook wel mogelijkheden daartoe, terwijl de andere zeventien procent wel wil maar nog niet weet hoe.

SOMBERTJES

Van de 31 procent A&A die Nederland voorgoed de rug wil en kan terugkeren, is tien procent van plan dat binnen één jaar te doen; elf procent ziet pas na één tot twee jaar mogelijkheden, 25 procent na twee tot vijf jaar en zestien procent is sombertjes; pas na vijf tot tien jaar denken ze terug te kunnen keren naar het warme en zonnige deel van het Koninkrijk.

Vergelijken we die 31 procent met de percentages die Turken, Marokkanen en Surinamers laten zien, dan valt dat getal nog reuze mee. Negen procent van de Turken, tien procent van de Marokkanen en negentien procent van de Surinamers wil terug en weet ook wel hoe dat gaat worden aangepakt.

A&A vrouwen willen vaker terug dan mannen (34 tegen 30 procent). Verder blijkt dat men minder kansen ziet om te remigreren, naar gelang de jaren voortschrijden. Ook de opleiding maakt verschil. Antillianen en Arubanen met niet meer dan basisonderwijs willen vaak wel terug (zo'n veertig procent), maar hebben de minste mogelijkheden. Bij A&A met MBO-, HAVO- of VWO-opleiding liggen de kansen kennelijk meer voor het grijpen.

STUDENTEN

Weinig verbazing wekt het hoge percentage (circa 66 procent) van de schoolgaande A&A hoofden van huishoudens. Het betreft hier immers voornamelijk studenten.

Niet alleen leeftijd speelt een rol, ook de duur van het verblijf in Nederland. Wie zich [illegible] gevestigd, [illegible] minder kansen [illegible] de Antilliaanse eilanden of Aruba aan de slag te komen dan net aangekomen A&A.

Uit het Arubaanse onderzoek blijkt ook nog dat werkeloos zijn met een uitkering geen pretje is: gezinshoofden met WW of bijstand willen vaker remigreren (76 procent) dan mensen met een regulier inkomen (66 procent).

Mis in kerk Groot Kwartier

WILLEMSTAD — In verband met het Jaar van het Gezin vindt op 27 november een heilige mis voor de familie plaats in de kerk van Groot Kwartier. Aanvang 9.00 uur 's ochtends.

INGEZONDEN

Verwerpelijke censuur I

MET STIJGENDE verbazing hebben wij kennis genomen van het artikel van afgelopen woensdag over de toegepaste censuur in het populaire zaterdagavondprogramma *All you need is love* van Veronica. Nou hebben wij altijd gedacht, dat censuur (een op zich verwerpelijk, maar in sommige omstandigheden begrijpelijk instrument) alleen in dictaturen of in oorlogstijd werd toegepast, maar nee, op Curaçao wordt er blijkbaar ook nog gebruik van gemaakt.

Het gaat ons hier absoluut niet om een oordeel te geven over het programma *All you need is love* 'gevaarlijke' relatievorm, die dus klaarblijkelijk gecensureerd moest worden, maar het gaat ons enkel en alleen om het gebruikte argument van de heer Van der Biest. Hij vond het nodig ons, het domme en naïeve kijkerspubliek, 'te behoeden voor enkele shockerende beelden'. Wij zijn heel erg benieuwd wat die verschrikkelijke beelden geweest zullen zijn. Twee mannen die hand in hand staan of die elkaar omhelzen of, nog erger elkaar zoenen? Helaas, we zullen het nooit te weten komen.

Maar wat we nu wel weten is, dat TeleKòrsou, en de heer Van der Biest in het bijzonder, er aardig in geslaagd is de intelligentie van de kijkers schromelijk te beledigen. Deze bevoogdende mentaliteit die de heer Van der Biest ten toon spreidt past echter niet meer in deze tijd. Hier zou juist een mooie taak weggelegd zijn het publiek, mocht het nog onwetend zijn, met dit soort zaken te confronteren. *All you need is love* is ons inziens een erg onschuldig, misschien 'typisch Nederlands' programma, maar zeker niet shockerend.

De werkelijke reden van [illegible] heer Van der Biest is natuurlijk gelegen in het feit, dat het openlijk vertonen van homoseksueel getinte beelden domweg niet past in de alom heersende machocultuur. In deze cultuur passen blijkbaar wèl programma's waarop we, ook via TeleKòrsou, urenlang vergast worden, zoals de vele inhoudsloze Missverkiezingen en modeshows en de eindeloze rij bak- en braadprogramma's, om nog maar niet te spreken van het in extenso uitzenden van de *Gran Marcha*, waarbij vaak minutenlang op goed geproportioneerde borsten dan wel achterwerken van vrouwen ingezoomd wordt. De vrouw als lekkere hapklare brok!

Uiteraard zijn deze — bijzonder verheffende — beelden absoluut niet shockerend of beledigend voor wie dan ook... Het past in de cultuur, zegt men dan, en niemand valt erover. Maar dat een bepaald deel van de bevolkingsgroep 'anders geaard' is en daarom andere gevoelens heeft mag anno 1994 op Curaçao 'niet gepropageerd worden'!!! De aflevering waarin lesbiènnes elkaar zochten en vonden was blijkbaar niet shockerend. Mannenliefde is zeker een grotere schande voor onze samenleving dan vrouwenliefde?

Wie is dan deze waarschijnlijk zeer brave huisvader die 'zijn gezin' heeft willen behoeden voor een regelrechte hartverzakking? Eigenlijk moeten we hem heel dankbaar zijn, want stel je voor! We zouden er eens van wakker hebben kunnen liggen. Alles goed en wel, maar we hopen, dat we de volgende keer [illegible] mogen uitmaken of wij [illegible] mige beelden als shockerend ervaren hebben.

En tenslotte nog dit: [illegible] vinden het eigenlijk ook [illegible] netjes van de heer Van [illegible] Biest, dat hij in een nota [illegible] gekregen programma gaat [illegible] ten knippen. Je neemt [illegible] geschenk aan of je weigert beleefd. Maar niet de [illegible] room opeten en het gebak laten staan. Een gegeven paard.... of hoe luidde dat spreekwoord ook alweer??

ANDRE/ANNE MA[illegible] VAN KLINK[illegible]
Cura[illegible]

Verwerpelijke censuur II

HOE IS HET in hemelsnaam mogelijk, dat op ons eiland, waar toch ontelbaar veel mannen zich tooien met halskettinkjes, oorbelletjes, armbandjes, opzichtige ringen en andere typisch vrouwelijke opschik, om van parfumgebruik en gelakte nagels nog maar te zwijgen, liefkozingen tussen homosexuelen zouden shockeren?

Het is geen uitzondering, dat je in gezelschap verkeert, waarin je het gevoel hebt de laatste (ouderwetse) hetero te zijn. Maar sedert wij weten, dat homofilie het gevolg is van een kleine constructiefout in de DNA-moleculen van betrokkenen, dus strikt genomen geweten moet worden aan haastwerk van de Schepper, d.w.z. min of meer congenitaal is, is kritiek op homofielen om reden van hun alternatieve sexuele preferentie zinloos en onredelijk.

Als trouwe Bijbellezer meent de heer Van der Biest [illegible] TeleCuraçao nog steeds, [illegible] homofilie den Here een gru[illegible] is. Dat komt doordat de Bijbel schrijver (nog) niet wist [illegible] wij nu weten en hij dus on[illegible] wust onzin neerschreef.

Hoewel ik zelf het princ[illegible] 'Vive la différence' huld[illegible] geloof ik toch dat je je be[illegible] kunt ergeren aan een man [illegible] door rood licht rijdt (en dus [illegible] wet overtreedt) dan aan tw[illegible] homofielen die elkaar mo[illegible] en daarvan op de tv-buis d[illegible] blijken. Zolang zij zich [illegible] pedofilie verre houden blij[illegible] zij binnen de wet, derhalve [illegible] kritiek ongepast. Kanaal 8 [illegible] toont wel eens filmpjes [illegible] tamboe-evenementen, w[illegible] gedanst wordt met duide[illegible] copulatieve bewegingen. [illegible] V.d.B. toen niet flauwgeval[illegible] van schrik of kon dat wel d[illegible] de tv-8 beugel?

PIET W. SYBRANDY
Cura[illegible]

TDS "Koning-Monopolie"

IN DE AMIGOE van [illegible] jl verscheen het verheugende bericht dat TDS haar zenderpakket gaat uitbreiden. Verder lezend schoten me al snel de tranen in de ogen. De uitbreidingen droegen vooral namen die het woord 'latin' bevatten. Op de huidige TDS zijn er al enkele Spaanstalige zenders. Een tijdje geleden moesten goede zenders, zonder enige aankondiging, het veld ruimen voor de goedkopere latino-zenders.

Realiseert TDS zich niet dat de meeste abonnees de Spaanse taal helemaal niet machtig zijn, dus wat is het nut? Inderdaad is het geluid Engels, maar Nederlanders zijn opgegroeid met ondertiteling. Onbewust leest een kijker de ondertiteling. En daar die Spaans is, begrijpt hij niet wat er staat, hetgeen een enorme aanslag op de concentratie betekent, dus doorschakelen maar.

Dan heb ik het nog niet eens over het [illegible] van TDS waar je niet eens normaal [illegible] film uit kunt zoeken, omdat [illegible] helft van de beschrijving [illegible] Spaans is. Waarom bede[illegible] TDS geen leuke dingen [illegible] ons, zoals HBO, Science [illegible] tion channel, History chan[illegible] ik noem maar op. Of waa[illegible] besteedt TDS haar geld [illegible] aandacht niet aan de verbe[illegible] ring van het huidige pak[illegible] zoals zenders waar nie[illegible] naar kijkt, maar w[illegible] iedereen wel voor betaalt [illegible] vervangen, of de zender L[illegible] een betere kwaliteit te g[illegible] want die valt regelmatig u[illegible]

Men zegt wel eens 'De k[illegible] is koning', maar hier is [illegible] haar monopolie 'TDS kon[illegible] Dan maar weer terug naar [illegible] radio? Ik wil lezers op[illegible] die zich ook bij de neus vo[illegible] genomen om een gebrui[illegible] groep te vormen om [illegible] vechten voor goede tv. [illegible] met de zakkenvullers!! [illegible] onze kinderen is er een [illegible] troost: Als zij groot zijn, [illegible] monopolie-contract van [illegible] geldfabriek afgelopen.

Naam en adres [illegible] de redactie bekend
Cura[illegible]

Tentoonstelling van varenskwekers

WILLEMSTAD — [illegible] Pterophyta Club, de club [illegible] varenkwekers, [illegible] van 2 tot en met 4 [illegible] een tentoonstelling [illegible] sporthal van Kodeka[illegible] de sportterreinen [illegible] Grandi.

Voor deze tentoonstelling wordt de sporthal [illegible] in een waar plantenparadijs. Varens worden opgehangen of geplaatst rond [illegible] vijver met een [illegible] speciaal voor deze [illegible] heid is ontworpen door [illegible] Lighting. Hierdoor word[illegible] [illegible] onstelli[illegible] planten m[illegible] varens [illegible] n van [illegible] [illegible] De tentoonstelling is open van negen uur 's morgens tot zes uur 's middags.

Stichting Pro Monumenten verbijsterd

Oudste pand Pietermaai moet wijken voor parkeerplaatsen

Het beleid van de DROV is gericht op het goedkeuren van nieuwbouwprojecten in de binnenstad, mits op eigen terrein voor parkeerruimte wordt gezorgd. Dat op het oog alleszins redelijke beleid leidt tot de minder logische gevolgtrekking dat parkeerplaatsen belangrijker zijn dan het behoud van het historisch-architectonisch erfgoed. Op de foto het oudste pand van Pietermaai, dat door diezelfde DROV op de Monumentenlijst is geplaatst, en dat moet verdwijnen ten gunste van 11 parkeerplaatsen.

WILLEMSTAD — Een pand uit begin 1800 aan de zeezijde van Pietermaai dreigt te worden gesloopt om ruimte te scheppen voor parkeerplaatsen. Het monument is indertijd door de DROV voorgedragen voor plaatsing op de monumentenlijst (en werd ook als monument aangewezen), terwijl diezelfde DROV het BC nu adviseert in te stemmen met de sloop van het pand.

De DROV heeft voor de binnenstad zo'n 750 panden aangewezen als monument. De aanwijzing wordt van kracht nadat de eigenaar is aangeschreven en deze daarop binnen een bepaalde termijn geen beroep instelt. Dat is in dit geval ook gebeurd. De eigenaar, William Kneerim, heeft geen beroep aangetekend tegen de aanwijzing. Daarmee is het pand definitief tot monument verklaard. Dat wil zeggen, dat de eigenaar het pand dient te restaureren.

Met zijn vrouw richtte Kneerim de Pideco nv op (Pietermaai Development Consultancy), die samen met architect Jean Pierre Agniel (bekend van de uitbreiding van hotel San Marco) een plannetje ontwierp voor het achter het pand aan zee gelegen terrein. Daar zouden appartementen en kantoorruimtes moeten komen.

PARKEEREIS

In eerste instantie wilde Kneerim het monument restaureren. Een van de eisen van de DROV is echter, dat er voor die appartementen op eigen terrein een aantal parkeerplaatsen wordt geschapen. Probleem is echter dat alleen links van het monument een steeg van slechts een meter breed is: te smal om doorgang aan een auto te verlenen. De eigenaar bekeek zelfs of men onder het pand door op het achterterrein zou kunnen komen, maar moest daarvan afzien. Gezien de parkeereis van de DROV, besloot de eigenaar, dat hij het pand dan maar moet laten slopen.

Daarvoor heeft hij een sloopvergunning aangevraagd bij DROV. De DROV is verplicht eerst advies in te winnen bij de Monumentenraad, waarna zowel de Monumentenraad als de DROV het verzoek doorleiden naar het Bestuurscollege. Het BC besluit over al dan niet slopen. De DROV had overigens op 2 november in een 'principe bouwvergunning' al aan de eigenaar laten weten geen bezwaar tegen sloop te zullen hebben.

Dit "omdat wij in principe reeds positief stonden tegen uw bouw- en sloopplannen voordat Pietermaai 88 werd aangewezen als beschermd monument" (hetgeen, zoals gezegd, door DROV zelf als monument was aangewezen). "Wij hadden toentertijd geen bezwaren gezien de zeer slechte bouwkundige staat van het pand", schrijft DROV-hoofd Van der Horst verder. De eigenaar heeft overigens na de koop van het pand het dak laten verwijderen om de chollers er uit te krijgen. Ook noemt Van der Horst 'de beperkte architectonische waarde' van het pand.

HISTORISCH

Met dat laatste is de Stichting Pro Monumento (Promo) het volstrekt niet eens. Architect Dennis Klaus van Promo: "Het pand is het enige in zijn soort in die buurt aan de zeezijde en dateert uit de periode van voor 1830, waarschijnlijk zelfs eind 1700. Alle overige panden zijn van na 1850. Het is ook het enige gebouw in die buurt dat twee bouwlagen en een achtergalerij heeft, plus een zadeldak in de lengterichting van de straat. Het heeft daarom grote architectonische en historische waarde."

Afgelopen maandag werd het sloop-standpunt van de DROV behandeld in de Monumentenraad. Terwijl de raad daarover vergaderde, arriveerde een protestbrief van Promo bij de secretaris van de raad. Deze zou de brief -zonder medeweten van de overige leden- niet ter behandeling hebben gebracht omdat zij het Promo-schrijven 'niet opportuun' vond.

Promo vindt dit een wel heel merkwaardige gang van zaken. Promo heeft DROV, de Monumentenraad en het BC nu zelf ook maar geadviseerd: geen sloopvergunning geven, de principe-bouwvergunning intrekken, afzien van een definitieve bouwvergunning en het achterste deel van het pand alsnog aanwijzen als monument.

Hanzehogeschool Groningen

Imaginaire wisselbeker voor stagementor Van der Valk

= door onze correspondente =

GRONINGEN/WILLEMSTAD — Als er een wisselbeker bestond voor de beste stagementor, dan ging die naar Archie Pietersz van het Curaçaose Van der Valk hotel. Dat vindt stagebegeleider Marius Bremmer van de Hanzehogeschool in Groningen.

De school plaatst regelmatig zowel Nederlandse als Antilliaanse studenten bij instellingen en hotels in het buitenland. Veel stagiaires komen op de Antilliaanse eilanden of Aruba terecht.

Bremmer bezoekt de stagiaires van de opleiding Facilitaire Dienstverlening (FD) van de Hanzehogeschool uit hoofde van zijn functie regelmatig. Dat gebeurt zowel in als buiten Nederland. Over Pietersz is Bremmer buitengewoon enthousiast. Hij geeft de studenten goede opdrachten, zodat ze een zeer zinvolle stage hebben. Verder neemt hij alle tijd voor de buitenlandse stagiaires.

Pietersz zelf zegt daarover in het huisorgaan van de FD-opleiding: "We laten geen studenten uit Nederland komen om ze hier in het restaurant te laten serveren of zo. Alleen een opdracht in de magazijnen is mij ook te weinig. Ik laat ze bij voorbeeld een korte *paper* maken over een stelling, waarna ik daarover met de student in discussie ga."

Pietersz toetst graag het niveau van de studenten: beantwoordt dat aan het HBO-niveau? Daarom geeft hij behalve een grote opdracht ook enkele kleinere opdrachten er tussendoor. "Ik zet druk op de ketel. Ze moeten hier voor hete vuren komen te staan maar aan het eind van hun stage ook precies weten wat ze waard zijn."

Facilitaire Dienstverlening is een praktisch gerichte HBO-opleiding. Afgestudeerden komen terecht in leidinggevende functies in hotels, bij woningverenigingen, de overheid (voorlichting bij voorbeeld), energiebedrijven, bij afdelingen klantenservice of ze worden bij voorbeeld hoofd civiele, interne of technische dienst.

Boekenmarkt

WILLEMSTAD — Ayudo Social organiseert op zaterdag 26 november haar maandelijkse boeken- en rommelmarkt. Deze vindt plaats aan de Santa Rosaweg 16, tegenover de Candy Barrel van 9.00 uur tot 12.00 uur.

Belgrado-krant:

Serviërs lokken actie van NAVO zelf uit

BELGRADO - De belangrijkste regeringsgezinde krant in Belgrado, Politika, heeft woensdag een felle aanval gedaan op nationalistische Servische haviken. Politika stelt hen verantwoordelijk voor de NAVO-aanval afgelopen maandag op een vliegveld van de Serviërs in Kroatië.

Bij de verschijning van de krant was nog niets bekend over de nieuwe NAVO-aanval woensdag op Servische raketbases in Bosnië. Hoofdredacteur Hadzi Dragan Antic noemde de Servische aanvallen op de moslim-enclave Bihac onzinnig. "Voorstanders van oorlog proberen het vuur van de burgeroorlog te verspreiden over het grondgebied van het voormalige Joegoslavië", schrijft Antic. "De leiders van de Bosnische en Kroatische Serviërs moeten begrijpen dat zij door luchtaanvallen uit te lokken het vredesbeleid van Belgrado niet zullen veranderen."

Feestmaal voor zwervers in Washington

■ WASHINGTON - Bill Clinton (tweede van rechts) kijkt toe terwijl zijn echtgenote Hillary (rechts) een Thanksgivings-maaltijd aanbiedt aan een naamloos gebleven zwerver in Washington. Het presidentiële echtpaar van de Verenigde Staten deed dit in een tehuis van de organisatie SOME (So Others Might Eat). SOME verzorgt met feestdagen maaltijden voor hen die aan de zelfkant van de Amerikaanse maatschappij zijn terecht gekomen en geen vast onderdak meer hebben. (AFP-satellietfoto)

In vorm troostmeisjes tijdens Wereldoorlog:

Japan niet onder indruk na veroordeling seksslavernij

TOKYO - Japan is, althans ogenschijnlijk, niet koud of warm geworden van de veroordeling wegens het aanstellen van seksslavinnen in bordelen voor Japanse soldaten in de Tweede Wereldoorlog. De officieuze veroordeling door 45 vooraanstaande juristen in Genève werd dinsdag bekend.

De belangrijke regeringswoordvoerder Kozo Igarashi zei volgens de krant Asahi Shimbun van woensdag dat Japan toch al bezig is te bekijken hoe een en ander valt goed te maken, zonder dat er individuele financiële schadevergoedingen aan te pas hoeven te komen. Japan gaat er vanuit dat de schadevergoedingen al geregeld zijn in het verdrag van San Francisco van 1952 en in bilaterale verdragen, zoals het Yoshida-stikker-akkoord met Nederland.

Woordvoerder Terusuke Terada van het Japanse ministerie van Buitenlandse zaken wilde niet eens reageren. Hij vindt het niet juist om van regeringswege iets te zeggen op een rapport van een non-gouvernementele organisatie. De groep van juristen is zo'n organisatie.

Volgens het rapport van de juristen zou een financiële tegemoetkoming echter zeer op haar plaats zijn. Het rapport besteedt ook aandacht aan het feit dat er Nederlandse seksslavinnen waren in het door Japan bezette Nederlands-Indië. Een aantal van hen heeft via de stichting Japanse ereschulden (JES) een claim voor een schadevergoeding van twintigduizend dollar ingediend. Een van de vrouwen doet ook mee aan de proefprocessen tegen Japan die JES in gang heeft gezet.

Japan is overigens niet helemaal in gebreke gebleven. In augustus van dit jaar reserveerde premier Tomiichi Murayama een miljard Amerikaanse dollar voor diverse projecten in de komende tien jaar, met name voor vrouwen. De juristen vinden dit gebaar te mager.

Misdaadconferentie VN met actieplan tegen criminaliteit

NAPELS - De VN-conferentie ter bestrijding van de grensoverschrijdende georganiseerde misdaad heeft woensdag in Napels een wereldwijd actieplan van criminaliteitsbestrijding aanvaard. De 140 vertegenwoordigde landen stemden aan het eind van de driedaagse conferentie unaniem voor het document.

Het actieplan bevat maatregelen op financieel gebied, zoals een beperking van het bankgeheim om het witwassen van geld tegen te gaan, en andere wettelijke maatregelen. Ook moet de samenwerking tussen politie en justitie van de verschillende landen beter. Een ontwerp-resolutie zal worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van de VN. De volkerenorganisatie zal een commissie oprichten die nieuwe strategieën ter bestrijding van de steeds machtiger wordende maffia moet ontwikkelen. De VN gaan het Italiaanse voorstel bestuderen een wereld-universiteit voor politieagenten en rechters op te richten.

Prof. Goffree: anders binnen drie jaar een crisis

Realistisch rekenen heeft Antilliaanse variant nodig

= door Theo Dol =

WILLEMSTAD —Tafels opdreunen in de klas, staartdelingen op het bord en de rekenregels voor breuken en procenten zijn uit de tijd. 'Middeleeuws', vindt professor F. Goffree. Hij werkte een nieuwe methode uit om kinderen rekenen te leren: realistisch rekenen. Die wordt dit jaar geïntroduceerd op Curaçao. Maar Goffree waarschuwt dat er meer nodig is dan nieuwe boekjes aanschaffen: "Als het zo doorgaat als nu, zit men binnen drie jaar in een crisis".

De leerplanspecialist en hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam brengt een bliksembezoek aan Curaçao, Bonaire en St Maarten op uitnodiging van minister Dijkhoff van Onderwijs. Hij heeft al snel gezien dat de onderwijzers niet goed zijn voorbereid op de nieuwe methode. Maar hij heeft ook een oplossing.

"Cova, de man van de vakbond, deed een mooie uitspraak:' Een rekenmethode van Nederlanders is per definitie niet geschikt voor Antillianen'. Hij heeft helemaal gelijk. Ik heb een mooi plan: maak van de introductie van realistisch rekenen een project waarin de methode aangepast wordt voor kinderen in de Antillen.

Met een projectleider die goed op de hoogte is, kweek je de expertise die hier nodig is. De ervaring is dat degenen die een leerplan mee ontwikkelen, het ook het best in de praktijk kunnen brengen. Op die manier kan de introductie ook bijgestuurd worden. Trek daar rustig vijf jaar voor uit".

GENIAAL

De ontwikkeling van de methode begon ongeveer 25 jaar geleden in Nederland. De geniale wiskundige Hans Freudenthal introduceerde eind jaren vijftig al nieuwe ideeën over wiskunde en rekenmethoden. In de jaren zestig begon een filosofie over rekenen en onderwijs aan te slaan die uiteindelijk resulteerde in 'realistisch rekenen', een methode die ook in de Verenigde Staten werd geïntroduceerd en waarmee een Nederlandse school hoog scoorde in de toptien van Newsweek van beste scholen ter wereld.

Het is een innovatie in rekenonderwijs die met veel zwoegen, vallen en opstaan is bereikt. Professor Goffree heeft die ontwikkeling vrijwel vanaf het begin meegemaakt - hij is zelf onderwijzer geweest - en hij ziet ook de risico's van het klakkeloos overnemen van een nieuwe methode.

"De oude rekenmethode gaat eigenlijk terug tot de middeleeuwen. Aan een klas kinderen worden rekenregels opgelegd die ze slaafs moeten volgen. Ze hoeven niets te begrijpen, alleen maar toepassen. Kan een kind dat niet, dan haakt het af. De nieuwe methode laat de kinderen hun eigen manier ontwikkelen om rekenproblemen op te lossen. Ook als ze niet op het hoogste abstractieniveau mee kunnen, kunnen ze met hun eigen model een heel eind komen. Het is een humane methode die past bij deze tijd. Hij draagt bij aan de mate waarin een gemeenschap 'gecijferd' is.

Een voorbeeldje. Breuken vinden veel mensen lastig. Hoeveel is een half plus een derde? Bij realistische rekenen wordt de kinderen een klok getoond. Uitgaande van zestig minuten wordt eerst de helft genomen, dan een derde. Zo kom je bij elkaar opgeteld op vijftig minuten en ze zien dan dat dat vijf zesde is. Optelsommen worden gedaan met een autobus waar mensen in- en uitstappen. De kinderen moeten meedenken en inzicht krijgen.

Het is een methode die veel inventiviteit en inspanning eist van de onderwijskracht. Je geeft eigenlijk een hele klas individueel onderwijs. Je laat ze meedenken en toch met je orde houden. Dat valt niet mee.

Er zijn boekjes gekocht, 'rekenen en wiskunde' van Bekadidact in Baarn, zeker niet de slechtste, met dikke handleidingen erbij, maar dat is niet voldoende. Je kan dat niet zomaar doen in de klas. Over drie jaar als de derde en vierde klas aan de beurt is, heb je een crisis. Dan is het te moeilijk geworden".

JAREN VIJFTIG

Goffree heeft een bezoek gebracht aan een school op Curaçao. Het deed hem denken aan de jaren vijftig in Nederland. "Er heerste een enorme rust en orde. De onderwijzeres voerde het woord. Een handicap was duidelijk dat het in het Nederlands moest omdat ik er was. Papiaments past naar mijn idee beter in de didactiek. Het rekenen ging gewoon uit het boekje zonder de specifieke begeleiding die er bij hoort. Dat is die onderwijzeres niet kwalijk te nemen. Zij doet haar best, maar het schort aan begeleiding".

Volgens Goffree is er om te oppervlakkige redenen gekozen voor 'realistisch rekenen': "Er moesten nieuwe boeken komen, want de oude vielen uit elkaar van ellende". De nieuwe boeken zijn op 22 rooms-katholieke scholen aangeschaft, betaald van KabNA-geld.

Minister Dijkhoff moet nog een standpunt bepalen over de aanschaf van nieuwe rekenboeken. Ze is nu in Nederland en professor Goffree zal als hij terug is, een gesprek hebben met de minister. Hij zal ook een rapport schrijven over zijn bezoek aan de Antillen en zijn ideeën ontvouwen over de aanpak.

Goffree ziet in Cesar Lacroes, van de Pedagogische Academie op Curaçao, de juiste man op een expertise-project op te zetten. "Hij is de enige vakinhoudelijke expert. Hij kan een stuurgroep opzetten om een Antilliaans leerplan te ontwikkelen. Met een netwerk van computers en faxen kan de methode worden aangepast en gefaseerd worden ingevoerd. De context moet Antilliaans zijn, de cultuur en mentaliteit van de kinderen is anders. Dat moet hier worden gedaan, anders blijft men naar Nederland hollen.

Innovatie is moeilijk. Iedereen die daar ervaring mee heeft, weet dat het alleen lukt als het niet van boven wordt opgelegd, als mensen de kans krijgen om mee te denken en als ervaringen goed worden doorgegeven". Goffree is en blijft enthousiast: "Dit is een prachtige kans voor de Antillen om op niveau mee te doen in het rekenonderwijs".

Boekje over waarden en normen

■ *WILLEMSTAD — Gezaghebber Stanley Betrian (rechts) heeft een boekje aangeboden gekregen van Gilbert Sparen van de organisatie Kaso Korsou. Het boekwerkje gaat over het redden van de normen en waarden. Doel is de lezer bewust te maken in het jaar van het gezin.*

Delegatie Maraven bekijkt onderhoudssysteem Kodela

WILLEMSTAD— Een delegatie van het Venezolaanse staatsoliebedrijf Maraven (dochteronderneming van PdVSA) heeft een bezoek gebracht aan Kodela. De delegatie liet zich informeren over het Maintenance Management Systeem Rapier, dat door Kodela wordt gebruikt voor het hoogwaardig beheer van haar distributienet van water en electriciteit.

PdVSA is één van 's werelds grootste oliemaatschappijen met een produktie van meer dan 2,5 miljoen barrels olie per dag. Maraven is een bedrijf dat integrale olieprodukten en diensten levert, zoals exploratie, drilling, produktie, pipelining, refining, shipping en marketing. Hun jaarlijkse omzet is ruim 4,5 miljard dollar.

Maraven is op het ogenblik op zoek naar een gecomputeriseerd onderhoudssysteem. De delegatie liet zich informeren over de ervaringen van Kodela met het onderhoudssysteem Rapier. Rapier is een in Nederland ontwikkeld standaard software produkt speciaal gericht op onderhoud en beheer. Rapier is gebaseerd op moderne informatietechnologie (Unix/Windows) en maakt gebruik van 's werelds meest gebruikte relationeel database management systeem (Oracle). Wereldwijd zijn meer dan zeshonderd Rapier-installaties operationeel.

SQL Systems, de produktontwikkelaar en -leverancier heeft op Curaçao een Rapier Center of Excellence gevestigd voor de ondersteuning van het produkt in Latijns-Amerka en het Caribisch gebied.

Naast een rondleiding door het bedrijf kreeg de Maraven-delegatie een uitgebreide demonstratie van het systeem door drs ing Steven Martina, manager informatietechnologie van Kodela. De Venezolanen waren zeer onder de indruk van de mogelijkheden van het systeem en de moderne bedrijfsvoering bij Kodela.

AMIGOE
FAXNUMMERS:
Redactie:
674744
Advertentie:
674524

BONAIRE AGENDA

POLITIE:	8000/
BRANDWEER:	8222/
TAXICENTRALE:	8845
HOSPITAAL:	8900/
fax	7446/
alarmnr.	14
BEJAARDENTEHUIS:	8350

****

AIDSLIJN
Bel 7055 op ma. en di. van 19.00-20.00 uur.

****

OPENBARE BIBLIOTHEEK
openingstijden voor het publiek:
Kralendijk:
ma. van 14.00-18.00 uur; di. t/m do. van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; vri. van 08.00-12.00/14.00-17.30 uur.
Rincon:
wo. van 14.00-18.00 uur en vri. van 14.00-17.30 uur.

****

POSTKANTOOR
(openingstijden)
Zegelverkoop
Kralendijk (tel.: 8508): ma. t/m do. van 07.30/12.00.13.30-17.00 uur; vri. van 07.30-12.00/13.30-16.00.
Rincon (tel.: 6214): ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.
Geldloket
(Postwissels, Postspaarbank, Sigu-cheque en Giro Betaalkaart)
Kralendijk en Rincon: ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.

****

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel (tel. 8896).
Rotary: wo. 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

****

BRIDGECLUB UPS & DOWNS
Voor inlichtingen kan men terecht bij wedstrijdleider **F. de Wit (tel. 5398).**

****

SLACHTHUIS LVV
(tel. 4393)
open van ma. t/m vri. van 06.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

****

DIERENARTS
(Kaya Lagoen 24-A, Antriol)
spreekuren ma., wo. en vri. van 13.30-14.30 uur; spreekuur te Rincon elke do. van 17.00-17.30 uur bij Hulpbestuurskantoor.
Voor **spoedgevallen** gelieve tel. 4255 te bellen.

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation
(Lagunweg 26. Tel. 4989)
openingstijden ma. t/m za. van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

****

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
(Caya Melmel 36(
Aanvangstijd van de dienst: **zo.** om 11.30 uur.

****

KLACHTEN/BEZORGING:
Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel. 8204; na 18.00 uur: 8342).

****

PDB zet zaken op een rijtje

Infame verklaringen PABOSO worden niet meer geaccepteerd

KRALENDIJK — In een woensdagochtend belegde vergadering tussen de partijen die het huidige Bestuurscollege ondersteunen is een verklaring ondertekend, waarin afgesproken wordt dat in de maand december de taken van de gedeputeerden worden geëvalueerd en herschikt. Daarmee is de dreigende val van het PDB/Paboso-Bestuurscollege voorlopig voor enige tijd opgeschort. De manier waarop gedeputeerde Willem (Paboso) de interne BC-besprekingen in een televisieverklaring naar buiten heeft gebracht, is de oorzaak van het ontstane probleem. Dat zei partijleider Jopi Abraham woensdag na de coalitievergadering.

De coalitievergadering onder voorzitterschap van Jopi Abraham werd bijgewoond door de gedeputeerden Arthur Domacassé (Onafh.), Robbie Beukenboom (PDB) en Norwin Willem (Paboso). Ook daarbij aanwezig waren fraktieleider Ernesto Melaan van de PDB en het onafhankelijke raadslid Franklin Piekeur. In die vergadering heeft Abraham nogmaals duidelijk gesteld, dat er wel degelijke mondelinge afspraken waren dat het functioneren van het Bestuurscollege en de herverdeling van de taken tijdens de bestuursperiode geëvalueerd zouden worden.

Desgevraagd zei Abraham dat deze zaak echter werd versneld op het moment dat gedeputeerde Domacassé — uit enig ongenoegen over de weinige waardering die hij van zijn collega's ondervond voor het werk dat hij voor het referendum had verzet — besloot zijn verantwoordelijkheid voor staatkundige structuur over te dragen aan gedeputeerde Robbie Beukenboom. Omdat gedeputeerde Beukenboom wegens een lichte operatie niet aanwezig kon zijn bij de normale coalitievergadering die elke vrijdag wordt gehouden, besloot hij zijn voorstel op papier te zetten.

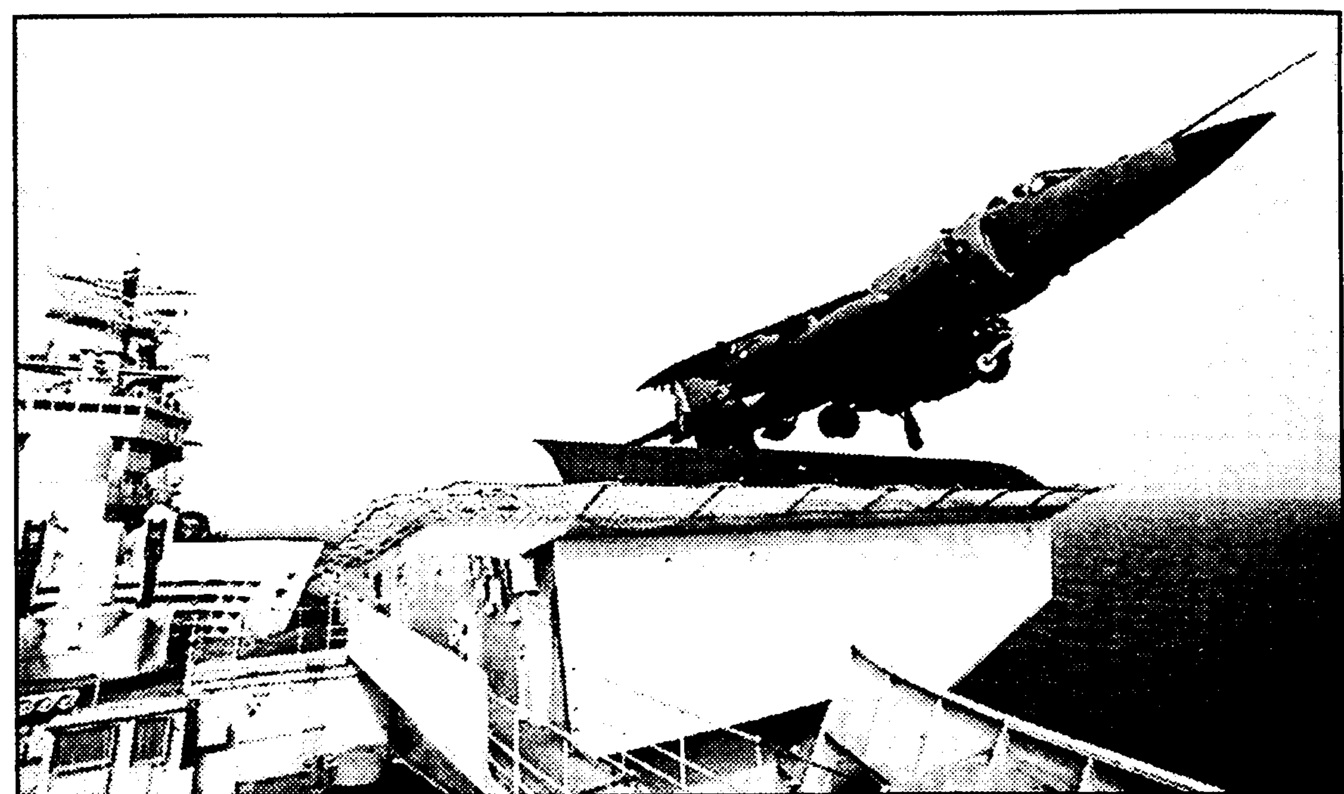
Dat voorstel hield in, dat hij graag de verantwoordelijkheid voor Economische Zaken van zijn collega Willem zou overnemen. Beukenboom zou dan opteren voor Voorlichting en Cultuur en daarvoor aan gedeputeerde Willem Milieubeheer afstaan. Dat voorstel werd vrijdag 11 november in de coalitievergadering gebracht en daar werd afgesproken, dat de gedeputeerden deze herverdeling van de taken onderling zouden bespreken. Dat gebeurde vorige week woensdag en de uitslag daarvan zou besproken worden in de coalitievergadering van de daarop volgende vrijdag.

"Het kan zijn dat Willem wat teleurgesteld was over de verkoop van het Parkerhotel, maar in ieder geval wenste hij kennelijk niet de zaken binnen de coalitie te bespreken, maar stapte naar de televisie waar hij eer aantal verklaringen aflegde die in feite binnen de coalitie besproken hadden moeten worden. Een manier van handelen, die ik ten ene male veroordeel. Maar op dat moment begon het balletje echter wel te rollen en ook gedeputeerde Beukenboom en gedeputeerde Domacassé stapten naar de televisie om verklaringen af te leggen", aldus Jopi Abraham die de verklaringen afgelegd door de waarnemend secretaris van de Paboso Oscar Martijn en partijleider Norwin Willem onder geen enkele voorwaarde zal accepteren.

Op de vraag of de Partido Democratico Boneriano zich bij de evaluatie van het Bestuurscollege flexibel zal opstellen, antwoordde Abraham, dat de partij bewezen heeft zich flexibel op te stellen, door een coalitie aan te gaan in het belang van Bonaire. "Wij zullen echter niet alles opofferen om deel uit te maken van dit Bestuurscollege. De bevolking heeft de PDB een mandaat gegeven en het is duidelijk, dat dit in april 1995 zal leiden tot de absolute meerderheid." Aldus partijleider Jopi Abraham.

Afgelopen woensdag is derhalve schriftelijk vastgelegd, dat in december het bestuursakkoord tussen PDB en Paboso en het bestuursprogramma van 15 augustus 1994 geëvalueerd zal worden. De taken van de gedeputeerden worden dan besproken en opnieuw verdeeld.

Sea Harrier op weg naar Bosnië

■ *ADRIATISCHE ZEE - Een Sea Harrier van de Britse luchtmacht stijgt op van het vliegkampschip Invincible met bestemming Bosnië. Daar werden Servische raketinstallaties onder vuur genomen.*

(AFP-satellietfoto)

*****

Volkswagen begint op kleine schaal met de serieproduktie van een elektro-auto, de Citystromer. De eerste van deze wagens gaan 49.500 mark (Nf 55.500) kosten. VW liet verder weten de vraag naar de nieuwe Polo niet te kunnen bijbenen.

Problemen vuilnis ophaal moet gemeld worden

KRALENDIJK — Het kan zijn, dat de vuilniswagen van de Selibon buiten de schuld van het bedrijf geen vuilnis heeft opgehaald op de daarvoor bepaalde uren. De Selibon stelt het op prijs, wanneer dat onmiddellijk wordt gemeld via telefoonnummer 5189.

Lupe Statie Pourier is onlangs aangetrokken als functionaris voor 'public relations' van de reinigingsdienst Selibon. Zij weet precies op welke dagen en welke uren het huisvuil wordt opgehaald. Toch kan het gebeuren, dat de truck om onbekende redenen die Selibon niet altijd kan voorkomen, niet op de vastgestelde dag voorbij komt.

Een van die voorbeelden is bij voorbeeld hevige regenval zoals de laatste weken herhaaldelijk heeft plaatsgevonden. Komt de truck inderdaad niet voorbij, dan is een telefoontje naar Lupe Statie Pourier van de Selibon voldoende om het ongenoegen weg te nemen. "Wacht niet, maar bel onmiddellijk" is het op Bonaire ongekende advies van Lupe Statie.

Financieel niet haalbaar

Bonaire Airways overweegt stopzetten ambulance vluchten

KRALENDIJK — "Het is nog maar een kwestie van het inleveren van onze 'pager' en de ambulancevluchten tussen Bonaire en Curaçao door Bonaire Airways behoren tot het verleden." Dat was te begrijpen uit de woorden van Robby Orman tijdens een dinsdag gehouden persconferentie. Er springen duidelijk twee motieven naar voren waarom Bonaire Airways deze drastische maatregel zou nemen. Ten eerste omdat er vrijwel bij elke ambulancevlucht geld bij moet en ten tweede omdat de verklaringen van de voorzitter van de Stichting Ziekenverpleging en Bejaardenzorg bij het voorstellen van de aangetrokken chirurg, het bestaan van de ambulance dienst wel erg onzeker heeft gemaakt. Momenteel krijgt Bonaire Airways een maandelijkse 'stand by' uitkering van 9000 gulden per maand. Stichtingsvoorzitter Tijssen zei, dat door het aantrekken van een eigen chirurg de 'stand by' kosten van het ambulance-vliegtuig herzien zouden moeten worden.

Bonaire Airways heeft een overeenkomst met de overheid waarbij de overheid 9000 gulden betaald en daarvoor 20 vluchten heeft gegarandeerd. In de praktijk blijkt echter dat Bonaire Airways beduidend meer vluchten maakt. Orman zei in augustus 22 vluchten gemaakt te hebben, in september 19, maar in oktober zelfs 33. De kosten van Bonaire Airways worden niet meer gedekt door de afgesproken garantiesom. Volgens Orman moet er per vlucht 90 dollar bijgelegd worden. De kosten die gemaakt moeten worden aan landingsrechten op Curaçao en Bonaire, aan brandstof, aan uitreisbelasting, aan verzekering en aan de piloten, wegen niet meer op tegen de betaling.

"Als alle kosten worden afgetrokken, dan blijven er 105 gulden over om te vliegen", aldus de berekening van Orman. Hij ziet echter geen kans om het Bestuurscollege van de noodzaak van een hogere garantiesom te overtuigen, nu het bestuur van de Stichting Ziekenverpleging een verklaring heeft afgelegd over het aantal vluchten dat moet gaan teruglopen, nu kleine en middelgrote operaties op Bonaire uitgevoerd kunnen worden. Verwacht wordt, dat de ambulance-dienst van Bonaire Airways aan het eind december opgeheven zal worden.

Werkgevers Horeca handelen legaal

Bonhata niet gelukkig met brief statenlid Silberie

KRALENDIJK—Het verzoek van PDB-statenlid Peter Silberie aan minister Corion van Arbeidszaken om bedieningsgeld van het horeca-personeel niet te beschouwen als basisloon zoals naar zijn mening wel opportunistische werkgevers doen, is hard aangekomen. Silberie lijkt zich vergaloppeerd te hebben, aangezien het Landsbesluit daar expliciet een uitspraak over doet.

En die uitspraak is niet conform de opvattingen die het PDB-statenlid in zijn brief aan Corion pretendeert. Hij zegt namelijk, dat in het eerste lid van artikel 7 van het Landsbesluit Minimumloon uitzonderingen zijn en dat bij Landsbesluit houdende algemene maatregelen ook nog andere looninkomsten uitgezonderd kunnen worden. Hij denkt daarbij aan het bedieningsgeld dat het horeca-personeel ontvangt. In het algemeen aangeduid als 'trunk'.

De voorzitter van Bonhata Hugo Gerharts zegt in een brief aan het statenlid dat hij helaas onvoldoende of althans eenzijdig is voorgelicht over de vaststelling van het minimumloon in het door Silberie aangehaalde Landsbesluit. Gerharts zegt het te betreuren dat Silberie de werkgevers in de horeca-sector ten onrechte in een negatief daglicht stelt. Gerharts bestrijdt dat er in de Landsverordening omissies en lacunes zijn, waarvan de werkgevers gebruik maken om hun werknemers te benadelen.

Het is zeker niet waar, dat werknemers in de horeca-sector het slachtoffer worden van een opportunistische toepassing van de wet door de horeca-werkgevers. Zij passen slechts de wet toe zoals die destijds is gegeven en bedoeld, aldus Bonhata-voorzitter Hugo Gerharts in een scherpe en kritische brief aan het PDB-statenlid Peter Silberie.

Gerharts zegt er geen enkel bezwaar tegen te hebben indien het statenlid de minister van Arbeidszaken verzoekt om middels een Landsbesluit houdende algemene maatregelen een wijziging aan te brengen in een praktijk die reeds bestaat sedert de invoering van de Landsverordening Minimumlonen. Dat Silberie zijn voorstel echter vervat in een brief die suggereert dat werkgevers ten koste van hun werknemers een wet toepassen op een wijze die de werknemers benadeelt, acht de Bonhata-voorzitter niet correct.

Statenlid Jopi Abraham

PABOSO voelt zich ten onrechte gepasseerd in Parker-kwestie

KRALENDIJK — Heeft gedeputeerde Norwin Willem als lid van het Bonaireaanse Bestuurscollege gelijk als hij zich gepasseerd voelt bij de koop van het Parkerhotel? "Geen sprake van. Het Parkerproject valt volledig onder de verantwoordelijkheid van de regering die garant gestaan heeft voor dit project." Dat is de mening van statenlid Jopi Abraham over de zaak die buiten gedeputeerde Norwin Willem op Curaçao is afgehandeld.

Bij de besprekingen over het Parkerproject waren evenwel de gedeputeerden Robbie Beukenboom en Arthur Domacassé wel aanwezig. Zij werden speciaal door Abraham uitgenodigd, omdat Beukenboom op Bonaire belast is met Arbeidszaken en Domeinbeheer (al in zijn periode bij de UPB en nu weer) met Domeinbeheer. "Er was geen enkele reden om Willem ook uit te nodigen", bevestigt Abraham desgevraagd aan de *Amigoe*.

Niet alleen vindt statenlid Abraham de kwestie volledig onder centrale regering vallen, bovendien is het ook de regering die een kleine 80 miljoen moet ophoesten als garantie voor de geldlening voor de bouw van het hotel. Bovendien vindt Abraham, dat de curator in het faillissement de zaken niet goed heeft afgehandeld. Daardoor vergrootte de schuld van de regering en daarmee ook de verantwoordelijkheid die de regering moet dragen.

Zoals bekend handelden minister Ys en minister Pourier de zaken rond Parker af met de Staten. De overheid kocht het hotel voor 15 miljoen en verkocht het weer voor 15,5 miljoen. Abraham zegt veelvuldig in contact geweest te zijn met minister Ys over het Parkerproject en na het vertrek van Ys met minister president Miguel Pourier. Met nadruk zegt Abraham, dat het hotel door de regering is gekocht om te voorkomen, dat het weer in handen zal vallen van twijfelachtige figuren.

Bij de besprekingen die met Raspoort werden gevoerd, waren er twee belangrijke zaken die ook het bestuur van Bonaire raakten. Het eerste was de mogelijkheid van een ingang van het hotel op een steenworp afstand van de luchthaven of de mogelijkheid van een ingang aan de andere zijde van de rondweg. Het tweede belangrijke punt was of voor het operationeel maken van het hotel buitenlandse krachten aangetrokken moesten worden.

"Bij dat gesprek tussen de heer Raspoort, minister Pourier en mijzelf, stelde ik voor om de beide gedeputeerden onder wie de verantwoordelijkheid voor Arbeidszaken en Domeinbeheer viel naar Curaçao te laten komen om de heer Raspoort in te lichten over wat hij wilde weten." Aldus de lezing van Jopi Abraham.

ETA: Baskische politie aan kant Spaanse leger

BILBAO - De Baskische afscheidingsbeweging ETA beschouwt het regionale Baskische politiekorps Ertzaintza als "een Spaans leger dat het volk onderdrukt". Dat staat in een communiqué dat de radicale nationalistische krant Egin woensdag heeft gepubliceerd.

Ertzaintza, die mensen uit de streek recruteert, moet in Baskenland de gewantrouwde Spaanse politie en de guardia civil vervangen. Gematigde Baskische politici hopen dat een regionale politie met een goed imago bij de bevolking de steun voor de radicale, naar afscheiding strevende ETA zal doen afnemen. De ETA-verklaring volgt op een incident vrijdag vlakbij Bilbao. Daarbij doodde de Ertzaintza tijdens een vuurgevecht een guerrillastrijder van het commando Biskaje.

UNPROFOR in Bosnie en Krajina

Legering naar land per begin november 1994

AFP Amigoe Infografiek

Twee Servische raketinstallaties uitgeschakeld

Serviërs bij centrum Bihac, VN wijzen NAVO-ingreep af

SARAJEVO - Zowel de Verenigde Naties als de NAVO beraden zich op mogelijkheden om de moslim-enclave Bihac te redden. Over het verloop van de strijd doen tegenstrijdige berichten de ronde. Woensdag drongen de Bosnische Serviërs het door de VN afgekondigde veilige gebied rond de stad door, op geringe afstand van het centrum. Het NAVO-aanbod in Bihac tussenbeiden te komen is door de VN afgeslagen. Wel heeft de NAVO Servische raket-installaties aangevallen.

Burgemeester Hamdiya Kabiljagic meldde vanuit een bunker in de stad dat de Serviërs nog maar vijfhonderd meter van het centrum waren verwijderd. "Van hieruit zie ik brandende gebouwen en dorpen. De stad ... meer volhouden." Maar volgens een VN-waarnemer woedt de strijd vooral in de buitenwijken. "In het centrum is het rustig. Er lopen zelfs mensen op straat." De Serviërs willen volgens hem niet de stad veroveren, maar het Vijfde korps van het Bosnische regeringsleger vernietigen.

's Middags woedde een verbeten strijd op de Debeljacaheuvel ten zuiden van de stad, de laatste verdedigingslinie van het vijfde korps. Een andere VN-zegsman noemde de toestand "catastrofaal" voor de moslimtroepen. Volgens moslimbronnen nam de Servische artillerie het ziekenhuis van de stad, waar vijftienhonderd gewonden liggen, onder vuur.

VREDESPLAN

VN-gezant Yasushi Akashi zei woensdag een vredesakkoord over Bihac te hebben bereikt met de Servische president Milosevic en een Servische leider wiens troepen aan de aanval op de enclave deelnemen. Het zou kunnen gaan om de leider van de Kroatische Serviërs, Milan Martic, die aan het overleg deelnam. Akashi stelde een onmiddellijk staakt-het-vuren in Bihac voor, maar gaf geen verdere details over de overeenkomst, die nog door de Kroatische, Bosnisch-Servische en moslim-leiders moet worden goedgekeurd. Wel is afgesproken dat donderdag een hulpkonvooi wordt gestuurd naar de twaalfhonderd Bengaalse Blauwhelmen in de enclave, die verstoken zijn van wapens, voedsel en medicijnen.

Washington stelt voor alle zware wapens rond Bihac te verbieden, net zoals dat in Sarajevo al geldt. De ambassadeurs van de zestien NAVO-lidstaten bespreken dit voorstel donderdag in Brussel op een speciale zitting van de NAVO-raad. Volgens een diplomaat zijn alle lidstaten op de VS na tegen het voorstel. De Amerikaanse minister van Buitenlandse zaken, Warren Christopher, is "voor elke actie die de Servische druk op Bihac zou verlichten". Of er ook luchtaanvallen worden overwogen, zoals de NAVO die eerder op woensdag uitvoerde op Servische raketinstallaties nabij Bihac, ...

De NAVO heeft woensdag in Bosnië tot twee keer toe bombardementen uitgevoerd op Servische raketbases. De VN-vredesmacht ging echter niet in op een aanbod van het Atlantisch bondgenootsch[ap] om de belegerde mosli[m]enclave Bihac te hulp [te] komen. Bij de eerste aan[val] vuurde een escadron v[an] twintig vliegtuigen d[e] Harm-raketten af op de S[er]vische lanceerinstallaties v[an] SAM-raketten bij Otok[a,] Dvor en Bosanska Krupa, [in] het noordwesten van Bosn[ië.] 's Middags werden tijd[ens] verkenningsvluchten n[og] twee raketinstallaties [ten] zuiden van Otoka ontdekt [en] uitgeschakeld. De NAV[O-]luchtmacht speurde op v[er]zoek van de VN-vredesma[cht] naar Servische raketinst[al]laties die dinsdag tw[ee] Britse Sea Harriers hadd[en] beschoten. Tijdens de spe[ur]tocht werden twee verk[en]ningsvliegtuigen door de S[er]vische radar 'gespot'. Daa[r]na werden de drie Servis[che] raketinstallaties gebomb[ar]deerd.

Naast Britse, Franse [en] Amerikaanse toestel[len] ... Nederlandse fotoverken[ners] deel, alsmede twee toest[ellen] die een verdedigende t[aak] hadden. Zij zijn veilig t[eru]gekeerd op de basis V[illaf]ranca in Italië.

Burundi gaat kant van Ruanda op:

Tientallen doden bij aan Tutsi's toegeschreven geweld

BUJUMBURA - Het noorden van Burundi was het afgelopen weekeinde opnieuw het toneel van gewelddadigheden. Bij twee verschillende aanvallen vielen tientallen slachtoffers, onder wie zestien kinderen.

Lokale politici en buitenlandse diplomaten waarschuwen dat het Afrikaanse land aan de rand van eenzelfde bloedbad staat dat buurland Ruanda een half jaar geleden trof. Volgens de staatsradio van Burundi werden 38 slachtoffers zondagavond afgeslacht in het gebied rond Murata in de provincie Kayanza. Gewapende overvallers overrompelden het met wapens, handgranaten en dolken. Ze staken zeven huizen in brand en plunderden winkels. Veel bewoners ontvluchtten het geweld en trokken naar vluchtelingenkampen.

Van vrijdag tot zondagnacht vielen in de provi[ncie] Kirundo twintig doden. ... slachtoffers werden le[vend] verbrand en met hamer[s en] kapmessen neergeknupp[eld.] Ook hier staken de overv[al]lers huizen in brand.

Volgens bronnen va[n de] veiligheidsdienst beho[ren] de doden in Kirundo to[t de] Hutu's die in Burundi [in de] meerderheid zijn. Ze zou[den] door Tutsi's zijn ge[dood] omdat de Hutu's weige[rden] hun huizen af te staan. Ra[dio]zenders meldden dat ... slachtoffers tot de Hu[tu-]meerderheid behoorden.

Het aantal doden [in] Burundi is sinds begin [sep]tember opgelopen tot ... Troepen van het door Tu[tsi's] gedomineerde regering[sleger] doodden afgelopen wee[k] tien overvallers die twee ... deren gegijzeld hielden ... een legerpost in het ... van Burundi overvielen ... de actie raakte een ... gewond en overleed ... de kinderen.

KOERSEN CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK)
GELDIG OP DONDERDAG 24 NOVEMBER EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.270	1.290	1.310
PND STERLING	2.710	2.765	2.825
NED GLD (per Nf. 100)	101.42	102.14	102.94
ZW FRANCS (per Zw. frs. 100)	134.54	135.26	136.06
FR FRANCS per Fr. frs. 100)	32.01	33.11	33.81
DUITSE MARK (per Dm. 100)	113.78	114.50	115.30
IT LIRE (per It. lire 1000)	0.78	1.08	1.14
AR FLORIN (per Afl.100)	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN (per yen 10.000)	180.71	181.57	182.37
ECU (per Ecu 100)	-.-	218.47	219.27

*voor bankpapier
**voor overboekingen en bankcheques

INGEVOLGE ARTIKEL 12 VAN HET CENTRALE BANK-STATUUT STELT DE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) DE KOERSEN VAST VOOR HET DEVIEZENVERKEER:

DISCONTO: 5%
BELENINGSRENTE: 6%
CD RENTE 1 maand: 1.875%
Reserve Requirement: 2%
Reserve Period: 16 november-15 december
Indicatieve koersen overheidspapieren:
8.625 % obl. 1990/1995 koers: 102.37% Eff. rendement 6.15 % Land
8.50 % obl. 1991/1996 koers: 103.29% Eff. rendement 6.75 % Land
7.875 % obl. 1993/1996 koers: 101.86% Eff. rendement 6.30 % Land
8.50% obl. 1992/1997 koers: 103.47% Eff. rendement 6.85 % Eiland
8.625 % obl. 1992/1997 koers: 103.82% Eff. rendement 7.125 % Eiland
8.625% obl. 1993/1998 koers: 104.21% Eff. rendement 7.125 % Eiland
8.00 % obl. 1993/1998 koers: 102.44% Eff. rendement 7.20 % Eiland
8.00% obl. 1989/1999 koers: 101.96% Eff. rendement 7.5 % Land
8.00% obl. 1994/2001 koers: 100.96% Eff. rendement 7.80 % Land
8.25 % obl. 1989/2004 koers: 99.19% Eff. rendement 8.375 % Land

FINANCIEEL NIEUWS

Licht herstel Damrak

AMSTERDAM—Het eenrichtingsverkeer naar beneden op het Beursplein werd vanochtend gevolgd door een licht technisch herstel. Nadat gisteren de koersen daalden door forse verliezen in New York eerder deze week, klom de AEX één uur na opening weer met 3,11punt tot 405,11.Belangrijkste aanleiding daarvoor was het geringe verlies van 3,5 punt waarmee Wall Street gistermiddag sloot.

Amsterdam sloot zich daarmee aan bij de beurzen in Frankfurt en Londen. In de loop van de ochtend noteerde de FT-SE index een stijging van twaalf punten tot 3040. De dollar klom met 0,4 cent tot Nf 1,7440. De obligatiemarkt lag er zeer rustig bij, met grotendeels onveranderde koersen. Alleen de 7,5-procentslening van de BNG met expiratie in 2008 verloor 0,6 punt.

De koersen in Amsterdam vielen de afgelopen dagen sterk naar beneden. 'wellicht iets te snel', aldus een handelaar. "Vandaar dat je nu een technisch herstel ziet. De handel wordt echter niet ondersteund door grote kooporders."

De verwachting is dat de handel de komende dagen verder op adem kan komen, met de sluiting van Wall Street vandaag vanwege *Thanksgiving*. Met het oog op het lange weekeinde dat veel Amerikanen op zullen nemen, zal de handel volgende week pas weer impulsen vanuit New York krijgen.

Bij de hoofdfondsen was het herstel het sterkst bij de chemiefondsen. DSM zag de koers stijgen met Nf 2,50 tot Nf 133,70. Akzo Nobel won Nf 2,10 op een tussenkoers van Nf 195,60. Bij geringe omzet lag Unilever relatief goed in de markt met een winst van Nf 1,70 (Nf 193,50). Shell steeg Nf 1,20 (Nf 186,30). De beurs wachtte verder in spanning op de kwartaalcijfers van ING, die rond het middaguur bekendgemaakt werden. De handel rekent op positief nieuws; de koers ging alvast Nf 1,10 omhoog naar Nf 79,30.

Op de binnenlandse markt werd de handel in het handelshuis Hagemeyer tijdelijk stopgezet, na nieuws over een participatie van 25 procent in de Oostenrijkse Schweitzer-groep. Het conglomeraat Begemann trok opnieuw licht aan, vijftig cent naar Nf 30,10.

Cubaanse tabakarbeiders bevoorrecht

■ *HAVANA - Een werknemer op een Cubaanse tabaksplantage bindt de grote bladeren van de tabaksplant omhoog. De werknemers in deze sector krijgen hun salaris voortaan gedeeltelijk betaald in een harde munteenheid. Daarmee wil de regering de produktie opvoeren. De export van de beroemde Cubaanse sigaren is een belangrijke bron van deviezen voor de Cubaanse overheid.*

(AFP-satellietfoto)

STOCKMARKET NEWS

NEW YORK	PREV	23 Nov	FRANKFURT	PREV	23 Nov.	AMSTERDAM	PREV	23 Nov.
DOW JONES	3677	3674	DAX INDEX	2075	2033	EOE	406 40	402 00
AM EXP	28 25	29 25	BASF	305 80	302 80	ABN-AMRO	61 10	60 70
ATT	50 63	50 00	COMMERZBK	326 00	318.50	AEGON	109 30	109 80
ALZA CORP	18 88	19 50	DAIMLER B	765 50	745 50	AHOLD	52 70	52 70
ARCHER	27 88	28 63	DEUTS BK	745 00	722.70	AKZO	197 50	193 50
BORDEN	13 63	13 75	MAN	417 00	407 00	AMEV	73 10	72 50
CITICORP	40 75	41 75	PREUSSAG	449 00	436 00	DSM	132 30	131 20
COASTAL CO	25 75	24 88	SIEMENS	612 20	601 00	ELSEVIER	17 30	17 20
COCA COLA	52 25	51 75	VW	461 00	451 50	FOKKER	14 90	14 50
CORNING IN	30 00	30.00				GIST BROC	45 40	44 60
DISNEY	43 00	43 00				HAGEMEYER	139.00	136 90
DUPONT	52 63	52 13				HEINEKEN	252 70	250 90
EAST KODAK	45.00	46 38				HOOGOVENS	77 40	76.30
EXXON	60 50	60 50	LONDON			ING	78 60	78 20
FORD	26.88	27 25				KLM	45 90	44 30
GEN.ELECT	46 50	46.25	FT-100 IND	3078	3027	KNP-BT	49 20	48 60
GEN MOTORS	36 63	37 75				KON PTT NED.	54 20	53 40
HEINZ	35 88	36 50	ARGYLL	2 69	2 64	NEDLLOYD	53 20	52 50
HOMESTAKE	17 00	17 00	BARCLAYS B	5.90	5.84	NUTRICIA	88 90	87 60
IBM	69 75	70 00	BASS	5.33	5 28	PHILIPS	51 70	50 60
KELLOGG	59 00	59 13	BRITISH ST	3 88	3 79	POLYGRAM	73 70	71 80
MC DONALDS	29.00	28 50	BRITISH TEL	3 00	2 96	ROBECO	111 60	110 10
MEAD	45 13	44.13	CADBURY	4.45	4 42	ROLINCO	114 20	112 30
MERCK	35 75	35 88	CABLE & W	3.97	3 85	RORENTO	82 50	82 50
MINNES MNG	50.63	50 88	GRAND MET	4 05	4.03	RODAMCO	50 30	50 60
MOBIL CORP	84.13	93 25	MARKS & SP	4 14	4.12	ROYAL DUTCH	187 80	185 10
PFIZER	74.88	72 50	REDLAND	4 85	4.74	UNILEVER	194 30	191 80
P MORRIS	59 88	60.38	TATE & LYL	4 47	4 39	VMF STORK	41 80	41 70
QUAKER	62 50	61 75				VNU	176 60	176 00
SEARS	46 50	46 63						
UP JOHN	30.13	30 38	TOKYO			TORONTO		
US SURGIC	21 50	21 25	NIKKEI DOW	18963	CLOSED	TSE 300	4056	4045
VALERO	19.88	19 38						
			BRIDGESTON	1520		ALCAN	32 25	31 75
			CANON	1750		BELL	45 63	46 00
GOLD	383 90	384 70	DAI ICHI K	1690		BANK OF NS	26 75	27 25
SILVER	5 14	5 14	DAIWA SEC.	1240		CAN PAC	21 50	20 75
CRUDE OIL	17.70	18 15	HITACHI	960		IMASCO	39 00	39 25
US$/YEN	98.03	98 37	HONDA MOT	1700		LAIDLAW	9 88	10 00
US$/DMARK	1 54	1 55	JAPAN AIRL	716		MOORE	23 88	24 13
GBP/US$	1 67	1 65	NOMURA SEC	1930		NORANDA	22 88	22 63
US$/NLG	1 73	1 74	NIPPON STE	380		PLACER DOME	26 63	25 75
ECU/US$	123.00	122 20	MAZDA	570		POWER CORP	18 38	18 75
CAN/US$	1 37	1 37	SONY	5230		ROYAL BANK	27 88	28 50

Newyorkse effectenbeurs verrassend op winst

NEW YORK — Het zag er helemaal niet naar uit maar de effectenbeurs van New York heeft gisteren tijdens een grillige handel even op winst gestaan. Uiteindelijk eindigde de beurs met een zeer klein verlies. De Dow Jones-index ging met 3,36 punten omlaag tot 3674,63 punten. De omzet kwam uit op een tijdenlang niet meer voorgekomen 433 miljoen aandelen. De voorgaande dag werd al een zeer forse omzet bereikt van 387 miljoen aandelen.

Na de klap van ruim 91 punten dinsdag was er niemand die geloofde in een herstel van de Newyorkse beurs. De handel begon ook meteen lager met al gauw een verlies van 33 punten voor de beursindex. Dat verlies werd daarna ongeveer gehalveerd, maar liep vervolgens weer op tot 39 punten. Pas in de laatste dertig minuten van de handel kwam het herstel tot stand. Vandaag kunnen de handelaren even tot rust komen. De beurs is dan gesloten wegens *Thanksgiving Day*.

Het waren alleen de computergestuurde aankoopprogramma's, gebaseerd op de termijnnoteringen, die voor het herstel zorgden. Een kleine stijging bij de futures was voldoende om het afgaande tij bij de aandelen grotendeels te keren. Volgens een analist blijkt daaruit dat de daling van dinsdag al te groot werd bevonden.

Niettemin waren de factoren die dinsdag leidden tot de forse koersval nog alom aanwezig. Zo heerst er nog altijd de vrees dat de huidige rentestand in de VS het herstel van de Amerikaanse economie zal smoren en de bedrijfswinsten zal aantasten. Volgens sommigen zal Wall Street zich de komende tijd wel wat herstellen, maar tegen de jaarwisseling op het laagste punt van het jaar uitkomen.

De dollar ging zijn eigen gang. Tegen het slot van de handel in New York zat de koers op Nf 1,7440 tegenover Nf 1,7410 dinsdag. De conclusie dat er een einde is gekomen aan de neergaande lijn de obligaties, aandelen en dollar de laatste tijd gezamenlijk hebben gevolgd, lijkt daarmee te zijn gerechtvaardigd. De obligaties deden het in New York, net als dinsdag, een stuk beter.

Dollar profiteert van hogere rente

AMSTERDAM — De dollar lijkt te blijven profiteren van de hogere rente in de Verenigde Staten. Vanmorgen werd de handel op de Europese wisselmarkten geopend met een koers van Nf 1,7440 tegenover een slotkoers van Nf 1,7400 op woensdag.

Gistermiddag in New York was de dollarkoers al omhoog gegaan. Het hogere peil werd vervolgens op de markten in het Verre Oosten gehandhaafd. De handel in Europa zal het vandaag moeten doen zonder impulsen uit de VS. Daar zijn de markten gesloten vanwege de viering van *Thanksgiving Day*. Vandaag vergadert het bestuur van de Duitse Centrale Bank, maar er wordt geen verandering van de rentestand in Duitsland verwacht.

De aandelenkoersen op de effectenbeurs van Tokyo gingen fors omlaag. De Nikkei-index van de 225 fondsen zakte met 261,75 punten (1,4 procent) tot 18.701,24 punten, het laagste van de afgelopen tien maanden. De beurs had te maken met een reactie op de koersval van de aandelen in New York op dinsdag. Gisteren waren in Japan de markten gesloten vanwege een feestdag.

Beurs onderzoekt abnormale handel in aandelen Weweler

AMSTERDAM — De beurs stelt een onderzoek in naar de handel in aandelen Weweler, voorafgaand aan de op dinsdag 22 november nabeurs bekendgemaakte gunstige winstontwikkeling bij de onderneming.

Voorafgaand aan de verspreiding van een persbericht vonden maandag en dinsdag opmerkelijke koersstijgingen met abnormaal hoge omzetten in aandelen van de Apeldoornse autoverenfabrikant. De koers steeg maandag Nf 1,70 bij een omzet van 14.595 stuks en dinsdag Nf 1,10 bij 7865 stuks omzet.

Woensdag steeg de koers verder met Nf 2,40 tot Nf 37,50, bij een omzet van 18.672 stuks. De koers steeg daarmee in drie dagen met 13,8 procent. Normaal gaan er gemiddeld niet meer dan enkele duizenden stukjes per dag om.

In het tv-programma 'Orde op zaken van de AVRO vroeg financieel journalist Eddy Schekman dinsdagavond aan Weweler-directeur Truijens of deze ervan op de hoogte was, dat de inhoud van het bericht al een paar dagen bij de hoekman bekend was. Truijens zei van niets te weten.

Een woordvoerder van het hoekmansbedrijf Van der Moolen, dat in Weweler handelt, ontkent eerder dan dinsdag op de hoogte te zijn geweest van het gunstige nieuws. Een zegsman van de beurs zegt dat Schekman inmiddels zijn uitlatingen over contacten met de betreffende hoekman heeft ingetrokken. Wel houdt hij staande, contacten met andere handelaren te hebben gehad over deze zaak. Hij weigert verdere informatie over zijn bronnen te geven.

Commissaris voor de notering Vastenhouw heeft eerder deze week onvoldoende aanleiding gezien tot onmiddellijke handelsmaatregelen in Weweler. Dat er nu wel een onderzoek wordt uitgevoerd, heeft te maken met het vermoeden dat bij de handel in de aandelen misbruik van voorwetenschap kan zijn gemaakt.

De omzetten in Weweler zijn eind vorige week al iets toegenomen. Vrijdag werden ruim 5000 stuks omgezet. De koers begon eind vorige week langzaam op te lopen. Een positief artikel in een beleggingsblad was volgens de beurswoordvoerder de oorzaak.

ING Bank gaat films leasen

AMSTERDAM — Een consortium onder leiding van ING Bank en de Japanse Sumitomo Trust and Banking Company gaat voor een bedrag van 200 miljoen dollar filmrechten kopen en vervolgens weer terugverhuren aan Philips-dochter Polygram. De platen- en filmmaatschappij heeft de mogelijkheid om filmrechten na drie jaar weer terug te kopen.

De *leaseback*-overeenkomst heeft een totale looptijd van 5,5 jaar. Het contract is 15 november afgesloten. Polygram-moeder Philips ontdekte twee jaar geleden als eerste de *leaseback*-methode, die het concern grote fiscale voordelen op zou leveren.

In de Verenigde Staten

Niets staat ratificatie GATT-akkoord in de weg

WASHINGTON — Vrijwel niets meer lijkt het Amerikaanse Congres de ratificatie van de GATT-wereldhandelsovereenkomst in de weg te staan. Gisteren liet de invloedrijke Republikeinse senator Robert Dole weten in te kunnen stemmen met de ratificatie op 1 december. Hij zal voor stemmen.

Dole had eerder laten weten zich alleen in de goedkeuring door het parlement te kunnen vinden, als de kapitaalbelasting in zijn land zou worden verhoogd. President Clinton liet daarop weten dat van een dergelijke koppeling geen sprake kon zijn.

Dole heeft nu met Clinton overlegd. Hij heeft gedaan gekregen dat er een onafhankelijke commissie komt, die bij eventuele handelsbesluiten die in de ogen van Washington onjuist zijn, kan aanbevelen dat de VS uit de WTO (Wereld Handelsorganisatie) stappen. De WTO volgt op 1 januari de GATT op.

Clinton verklaarde gisteren dat de ratificatie ervoor zorgt dat 'de VS de komende tien jaar aan de top van de wereld staan'. Dole riep de Amerikaanse parlementariërs op hun jawoord te geven. "Het moet een grote, onpartijdige stemming worden."

Dole had eerder ook gezegd de beoordeling van de GATT-overeenkomst te willen uitstellen tot na 1 januari. Dan loopt namelijk de *fast-track*-procedure af. Die procedure houdt in, dat het Congres alleen ja of nee kan zeggen tegen de overeenkomst, maar er geen veranderingen in kan aanbrengen. Frankrijk had in reactie op een eventueel uitstel laten weten geen veranderingen in de wereldhandelsovereenkomst te dulden.

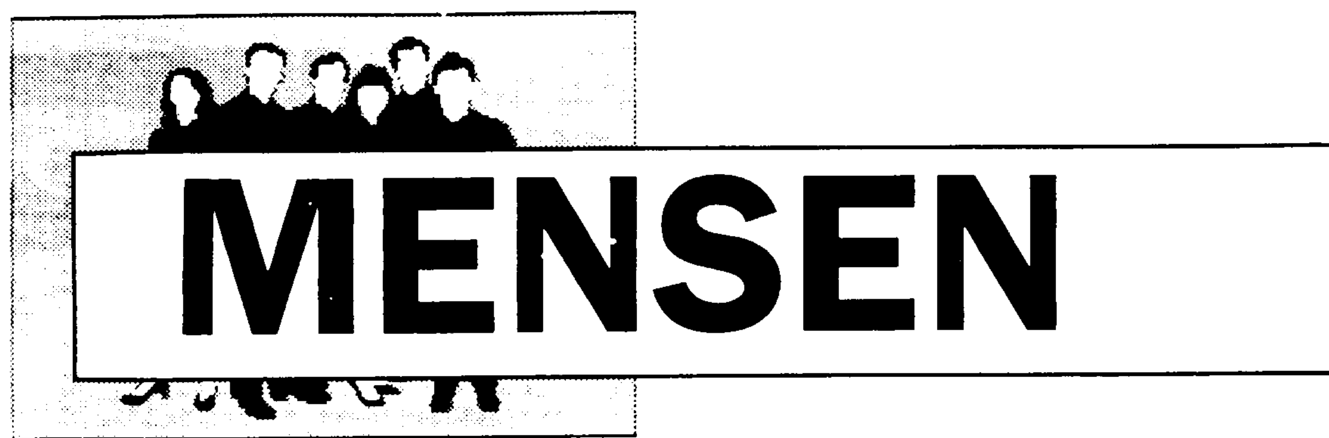
Miljardentransactie in farmaceutische industrie

NEW YORK — Woensdag is opnieuw een miljardentransactie aangekondigd in de internationale farmaceutische industrie. De Amerikaanse onderneming Pfizer wordt voor 920 miljoen pond sterling (ruim Nf 2,5 miljard) eigenaar van de divisie diergeneesmiddelen van het Britts-Amerikaanse concern Smithkline Beecham.

De betreffende divisie is de op één na grootste in haar branche ter wereld en heeft een leidende rol op het gebied van vaccins voor vee. De omzet bedroeg vorig jaar 409 miljoen pond (Nf 1,1 miljard). Het bedrijfsresultaat kwam uit op 69 miljoen pond (Nf 188 miljoen).

Smithkline Beecham, in 1989 ontstaan door een fusie van het Amerikaanse Smithkline Beckman en het Britse Beecham, verkoopt de diergeneesmiddelen om zich volledig te kunnen richten op de volksgezondheid. Het concern wil op dat terrein de grootste worden. Vorig jaar boekte het een winst voor belasting van 1,22 miljard pond (Nf 3,3 miljard) op een omzet van 6,16 miljard pond (Nf 16,8 miljard).

Smithkline deed eerder dit jaar al andere grote aankopen. Zo kocht het bedrijf eind augustus van het Amerikaanse fotoconcern Eastman Kodak de gezondheidsprodukten van diens dochterbedrijf Sterling Winthrop voor 2,93 miljard dollar. Het merendeel van de Noordamerikaanse belangen van Sterling werd twee weken later voor één miljard dollar doorverkocht aan het Duitse Bayer, dat daardoor weer de aan het eind van de Eerste Wereldoorlog verloren Amerikaanse rechten van het befaamde Bayer-aspirientje kreeg.

Inca's kenden schrift

De **Inca's**, die tot aan het begin van de 16de eeuw over het hele Zuidamerikaanse Andesgebied heersten, kenden een eigen schrift. Dit stelde de Amerikaanse antropologe Gail Silvermann in Lima bij de presentatie van haar studie over de *weefkunst* in de Andes.

De hoog ontwikkelde adel legde zijn opvattingen vast over het heelal, tijd en ruimte, hun mythen en filosofie, maar tekende ook inventarissen en andere aspecten van het dagelijkse leven op door bepaalde voorstellingen in weefsels op te nemen.

Het schrift van de Inca's komt echter niet overeen met het westerse schrift, waar ieder teken voor een bepaalde klank staat, zei Silvermann, wier spectaculaire theorie de huidige kennis over de Inca's weerspreekt. De geometrische schrifttekens van de Inca's zouden verwant zijn aan het *pictogram*. Ze komen overeen met voorstellingen en begrippen.

Silvermann is aan de Parijse Sorbonne gepromoveerd. Ze heeft 43 maanden lang de overblijfselen van de Inca-cultuur bestudeerd in Q'uro, dichtbij de in 1911 ontdekte *heilige Inca-stad Machu Picchu*, van waaruit de Inca's tussen 1440 en 1553 hun rijk tot aan Colombia naar het noorden en tot aan Chili naar het zuiden uitbreidden. Q'uro ligt ver van de moderne beschaving en is slechts te paard te bereiken.

Prenten Dürer terecht

Honderd jaar geleden borg de toenmalige eigenaar zijn twee prenten van Albrecht Dürer op in een hutkoffer op zolder. Wat er van de kunstverzamelaar is geworden, vertelt de geschiedenis niet. De kunstwerken werden pas dit jaar gevonden en komen volgende maand bij het Londense veilinghuis Sotheby's onder de hamer.

Een woordvoerder van Sotheby's zegt dat de prenten van de 16de eeuwse kunstenaar werden ontdekt op de zolder van een buitenhuisje. De eigenaar daarvan, die onbekend wenst te blijven, ruimde zijn zolder op en kwam daarbij een *oude hutkoffer* tegen.

Behalve door muizen aangevreten boeken en muziekschriften lag daarin ook een bundeltje prenten. Ze waren verpakt in speciaal vetvrij papier. De vinder besloot ze aan een expert voor te leggen.

Twee ervan bleken van de hand van Dürer. De geschatte waarde bedraagt een miljoen gulden.

BOEKAREST - De Roemeense gymnaste Nadia Comaneci die zowel in 1976 als in 1980 op de Olympische Spelen gouden medailles veroverde met turnen, is terug in Roemenië.
Voor het eerst sinds 1989 toen zij het land verliet en politiek asiel verkreeg in de VS, kwam zij dinsdag aan in Boekarest.
Zij krijgt hier een kusje van haar vriend de Amerikaanse turner Bart Conner tijdens een persconferentie.
Het paar geeft op 25 november een turndemonstratie in de Roemeense hoofdstad.

Speelgoed naar late avond

Om ouders van **zeurende kinderen** te ontzien heeft het Griekse parlement tv-spotjes voor speelgoed voortaan naar de avonduren verbannen. Het verbod geldt voor het uitzenden van speelgoedreclames tussen zeven uur 's ochtends en tien uur 's avonds. Alleen de conservatieve oppositie was tegen de wet.

De conservatieven hadden tijdens de vorige kabinetsperiode eenzelfde, in 1987 ingestelde wet ongedaan gemaakt omdat die slecht zou zijn voor de speelgoedindustrie.

De bond van speelgoedfabrikanten verklaarde dat het verbod vooral 'hen dient die niet in *concurrentie* geloven'.

Gepantserde schrijfster

De schrijfster **Taslima Nasreen** uit Bangladesh, die op de dodenlijst van moslim-fundamentalisten in haar land staat, doorkruist op het ogenblik Parijs in een *pantservoertuig*.

Zij staat voor de duur van haar bezoek aan Frankrijk tot 3 december onder strikte bewaking van 15 man politie. Drie gespecialiseerde bewakers wijken geen seconde van haar zijde.

De Bengaalse had in oktober een bezoek aan Frankrijk afgezegd nadat de autoriteiten haar om veiligheidsredenen slechts een 24-uursvisum wilden geven.

Snelheidsmaniakken harder aangepakt

Frankrijk gaat nog harder optreden tegen snelheidsmaniakken. De Nationale Assemblee besloot de **maximale boete** op snelheidsovertredingen te verhogen van 5000 franc tot 7500 franc (bijna 2.500 gulden). De Senaat moet de maatregel nog bekrachtigen.

Minister van Vervoer, Bernard Bosson, had zelfs met een nog hogere boete gedreigd, van 15.000 franc. De nieuwe wet gaat niet zo ver snelheidsduivels als misdadigers aan te merken, maar overtreders verliezen wel zes punten van hun rijbewijs, dat na verlies van twaalf punten wordt ingetrokken.

Het Franse wegennet heeft een van de hoogste *dodentallen* van Europa. Gemiddeld overlijdt iedere 62 minuten iemand op de Franse wegen en raakt iedere twee minuten iemand gewond.

Het levendige debat in de Assemblee bracht de geregistreerde *snelheidsrecords*, veelal in handen van buitenlanders, weer volop in de aandacht. Aan kop gaat vooralsnog een Duitse automobilist die eind oktober 243 kilometer per uur reed op de snelweg in het Rhônedal. Het oude record was in handen van een Italiaan die afgelopen mei de weg tussen Brussel en Parijs met een vaart van 236 kilometer per uur wilde afleggen.

Het absolute snelheidsrecord staat echter al anderhalf jaar op naam van een Fransman, een motorrijder die in mei 1993 251 kilometer per uur reed.

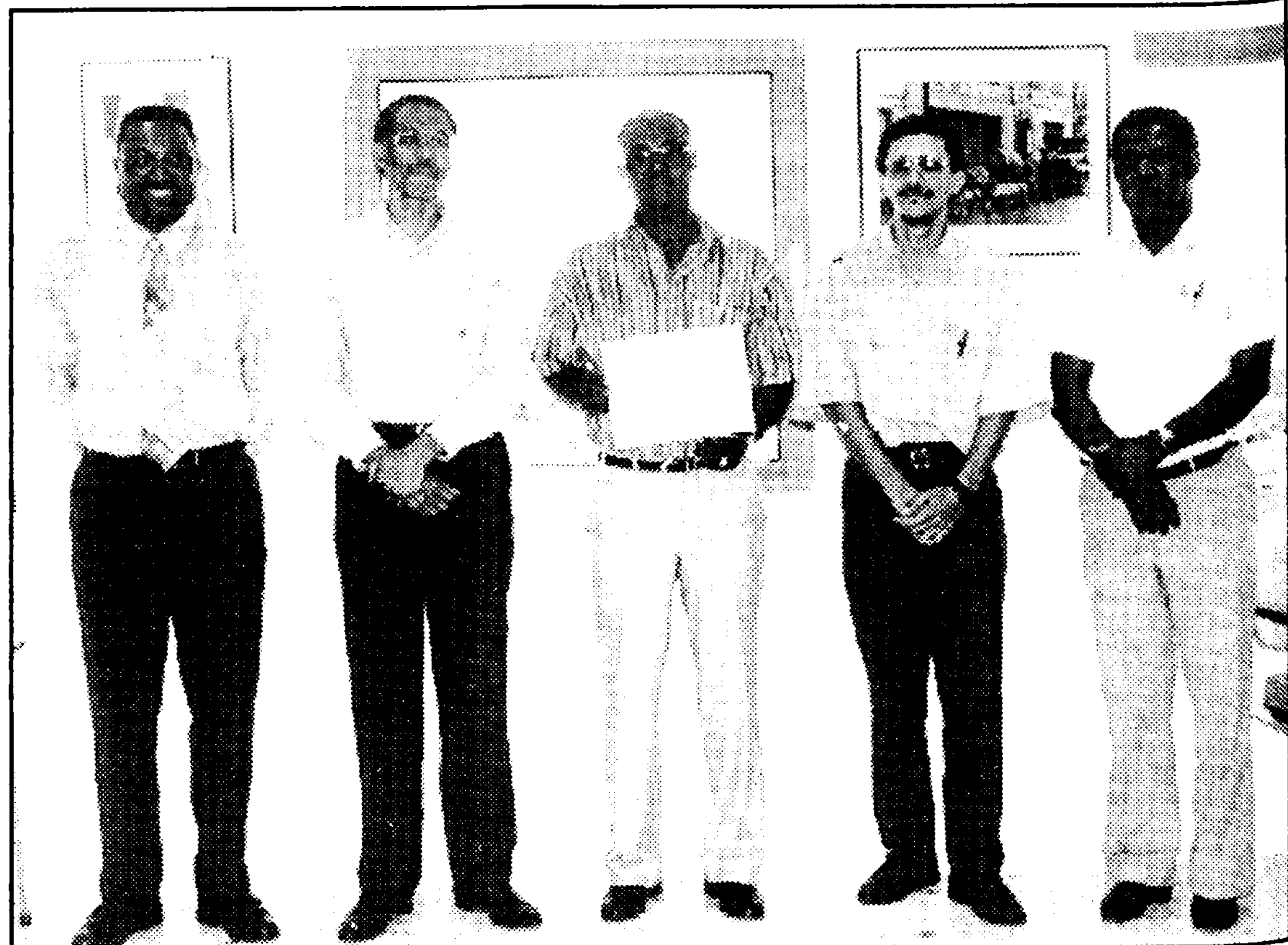
Revolutionaire nachtclubs

Alle **Chinese nachtclubs** en karaoke-hallen moeten voor het einde van het jaar een cd met 55 *patriottische liederen* aanschaffen die de socialistische verworvenheden en de revolutionaire oud-strijders prijzen. Dat heeft het ministerie van Cultuur bekend gemaakt.

De autoriteiten zullen voor het einde van het jaar de 200.000 nachtclubs en karaoke-bars inspecteren op de aanwezigheid van de cd. Als de eigenaren van het amusementsbedrijf het patriottische schijfje niet kunnen laten zien, *verliezen* zij hun vergunning.

Woordvoerder Pan Yi van het ministerie lichtte toe dat de verplichte cd is bedoeld om het patriottische gevoel van de massa's te bevorderen.

De liederen zijn gekozen uit honderd films. De regering is enkele weken geleden begonnen met een campagne om de vaderlandsliefde op te poetsen. Sinds begin jaren '80 zijn nachtclubs in het communistische China weer toegestaan.

Bij water- en electriciteitsbedrijf KAE werd kortgeleden wederom een jubileum gevierd.
Ditmaal werd de heer Erwin Lucas gefeliciteerd vanwege zijn 25-jarig dienstjubileum.
Op de foto van links naar rechts R. Mamber (Personeelszaken), ir G. Gouverneur (general manager), jubilaris Erwin Lucas, ing S. Conquet (Instrumentation) en F. Mercelina (Instrumentation).

Houdini geïmiteerd

Een 11-jarig jongetje in Londen is gisteren om het leven gekomen toen hij de legendarische **boeienkoning Houdini** imiteerde. De jongen, een grote fan van Houdini, wikkelde zichzelf geregeld in kettingen en boeien. Zijn moeder vond hem tijdens een van zijn experimenten bewusteloos in zijn slaapkamer. Hij bleek te zijn gestikt en overleed kort nadat hij was gevonden.

Houdini leefde begin deze eeuw en liet zich gebonden, geblindoekt en met kettingen plus hangsloten omwikkeld ondersteboven in een bak water zakken om er na een minuut ongeboeid weer uit te komen. Hij overleed in 1926, een dag na een *mislukte stunt* waarbij omstanders hem uit de bak moesten halen.

Invoer onrein vlees

Voor het eerst sinds de oprichting in 1948 zal **Israël** de invoer van niet-koosjere produkten zoals *worstjes* en *ingeblikt vlees* toestaan. Deze maatregel, die op 1 januari van kracht wordt, is begin deze week door het ministerie van Industrie en Handel bekend gemaakt.

Na bestudering van vonnissen van het Hooggerechtshof heeft de procureur-generaal van Israël het ministerie laten weten dat alle vlees, ook varkensvlees, is toegestaan. De invoer van niet-koosjer ingevroren vlees blijft verboden. Het nuttigen van niet-koosjer vlees uit Israël was trouwens al lang mogelijk.

De ultra-orthodoxe *Shas-partij* zal overigens nog voor het eind van het jaar een wetsvoorstel indienen om de nieuwe maatregel *tegen te houden*.

Kogel voor premier

De Noorse premier **Gro Harlem Brundtland** heeft maandag met de post een kogel gekregen. De minister-president is een gekend voorstander van toetreding van Noorwegen tot de Europese Unie. Ook andere prominente voorstemmers ontvingen, anoniem, kogels.

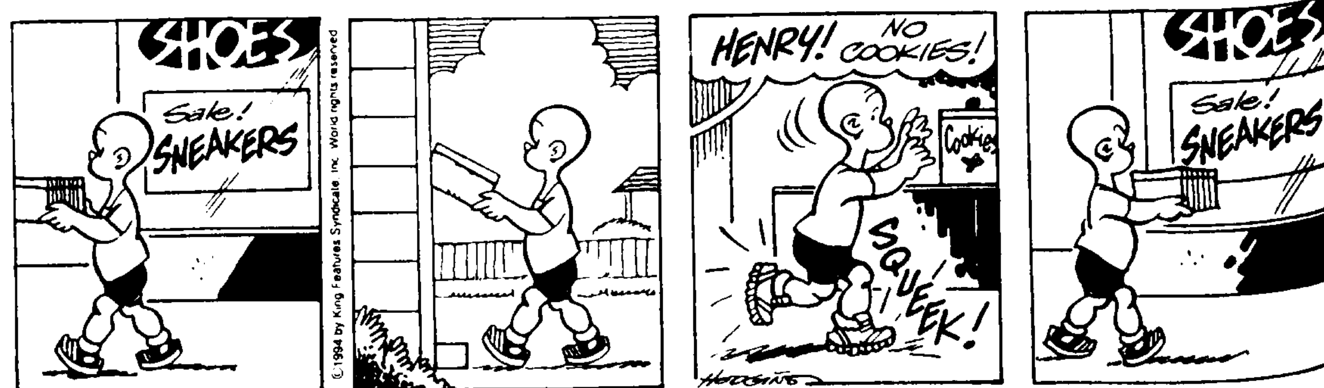
De Noren bepalen komende zondag in een *referendum* of ze willen toetreden tot de EU. De tegenstemmers zijn volgens de peilingen in de meerderheid. "Het is jammer dat een democratisch debat niet mogelijk is zonder dat deze situaties zich voordoen", reageerde Brundtland op de ontvangst van de kogel. Een kogel per post geldt in *maffiakringen* als een laatste waarschuwing aan de geadresseerde

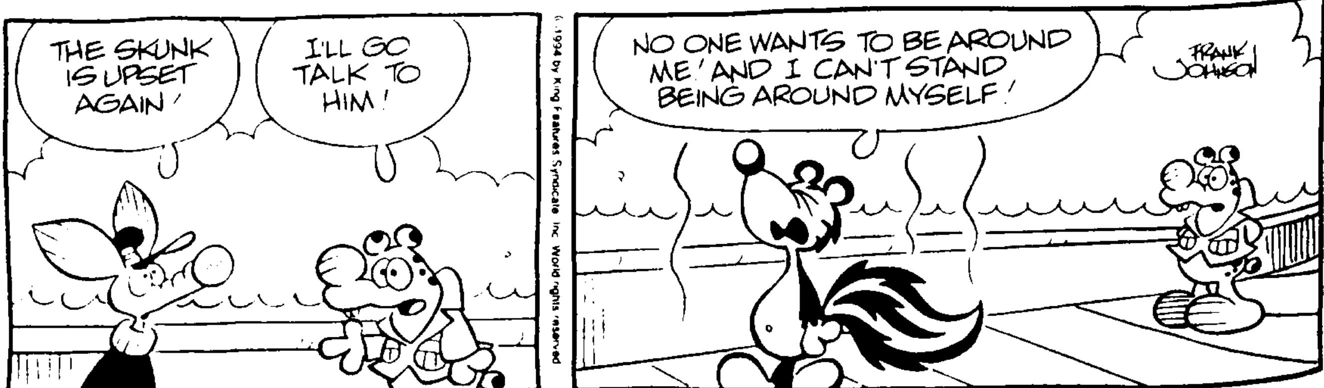
Dure Picasso

Een prent van **Pablo Picasso** is op een veiling bij Christie's in New York voor **meer dan 1,75 miljoen** gulden van eigenaar verwisseld. Het recordbedrag werd binnen vier minuten door de Londense kunsthandelaar Frederick Mulder geboden in opdracht van een onbekende klant.

Het blad grafiek, *'La femme qui pleure I'* uit de jaren '30, is de nummer twee van een oplage van vijftien. Het stelt een huilende vrouw voor, een thema dat Picasso in deze periode vaak behandelde en dat in verband is te brengen met de voorstelling van zijn beroemdste schilderij, *Guernica*.

Voor een werk in oplage is een miljoen dollar een enorm bedrag.

door Marten Toonder

Heer Bommel en de wezelkennis

4397 - De waard drukte zich de hoed vaster op het hoofd en naderde vreesachtig het tafeltje.
"W-wat is er, edele heer?", vroeg hij handenwringend. "Het eten is toch wel naar uw genoegen, hoop ik?"
"Ja zeker", zei heer Ollie vriendelijk. "Maar ik wilde je iets vragen. heb je wel eens van de familie Van Wezel gehoord?"
"J-jawel, edele heer", stamelde de herbergier.
"Mooi", hernam heer Bommel. "Heeft die familie hier in de buurt veel bezittingen? Landerijen en zo?"
"Z-zeker, z-zeker!", bevestigde de ander buigend. "Land en bezittingen en alles, edele heer!"
Heer Ollie wierp een triomfantelijke blik op Tom Poes, die verbaasd toeluisterde.
"Goed", voer hij toen voort. "En alles, zei je. Hoort deze herberg er soms ook bij?"
De ondernemer begon zó te beven, dat hij zich aan de tafelrand moest vasthouden.
"Eh..... ja, jazeker..... edele heer", prevelde hij schor.
Heer Bommel keek hem verbaasd aan. Het begon tot hem door te dringen, dat de ander zich niet op zijn gemak gevoelde en daarom trok hij zijn gelaat in een zachte plooi.
"Komaan", sprak hij op aangename toon. "Wees niet bevreesd. Al dat bezit is mij toegevallen en ik zal een vriendelijke en liefhebbende meester zijn."
Maar deze mededeling verminderde de vreemde angst van de waard niet. Integendeel. Hij hapte naar adem, keerde zich om en snelde de gelagkamer uit, terwijl hij kruiperig de hoed afnam.
"Vreemd", zei heer Ollie. "Ontzag en eerbied zijn mooie eigenschappen; maar deze eenvoudige herbergier overdrijft. Overigens is het bewijs nu wel geleverd, vind je ook niet, jonge vriend?"
"Hm", zei Tom Poes. "Ja... maar toch......"

Hierbij maken wij het tragisch overlijden bekend van de heer

Teunis Arie Verhey
beter bekend als "Ad"

De teraardebestelling wordt nader bekend gemaakt.

De Directeur van het Departement van Onderwijs, Centrale Directie, deelt hierbij mede, dat in verband met de teraardebestelling van een collega van het Departement, de heer

STANLEY FRANCISCA

het kantoor aan de Schouwburgweg 24-26 op **vrijdag 25 november vanaf 12 uur 's middags gesloten zal zijn.**

De Directeur.

Vervolg van pag. 1

wel zeggen dat we moedige stappen zetten ter sanering van de economie, maar het moet helpen het leven een beetje draaglijker te maken", meent minister Assen van Planning en Ontwikkelingssamenwerking.

BENARDE POSITIE

Zijn collega Subhas Mungra van Buitenlandse zaken vindt dat Nederland moet inzien dat het inhouden van de betalingsbalanssteun geen hongerige magen vult. De "oranjegezinde" vice-president Jules Ajodhia vindt had Den Haag veel royaler over de brug moeten komen, nu het inziet in welke benarde positie zijn voormalige kolonie verkeert.

De regering zit volgens waarnemers in een moeilijk parket. Ze kan de prijsverhogingen terugdraaien om zo de bevolking tegemoet te komen. Gevaar is dan dat Nederland en de externe toezichthouders op de uitvoering van het saneringsprogramma ontevreden zijn en de felbegeerde hulp achterwege blijft. Verlaagt ze de prijzen om die reden niet, dan loopt ze kans op nog meer en grotere onrust.

Venetiaan en zijn ministers overwegen de instelling van een sociaal vangnet. Nederland zou daaraan willen bijdragen. Het ministerie van Onderwijs werkt plannen uit om scholieren goedkoop aan brood te helpen. Maar "het valt niet mee", zo verzucht Venetiaan.

RUST TERUGEKEERD

De rust is inmiddels woensdag in Paramaribo teruggekeerd na de hevige scholierenrellen van de voorgaande dag. Politie-agenten die niet meer meedoen aan langzaamaanacties van de Surinaamse politiebond (SPB) troffen maatregelen om te voorkomen dat eventuele protesten tegen de stijgende kosten van levensonderhoud uit de hand liepen.

In kringen van het Nationaal leger is vernomen dat militairen paraat staan om werkwillige politie-agenten bij te staan. Legermanschappen hoefden woensdag niet uit te rukken.

BOUTERSE CS

Ondertussen stapelen de aanwijzingen zich op dat de Nationale democratische partij van ex-legerleider Desi Bouterse meer afweet van het scholierenprotest, dat dinsdag enorme chaos veroorzaakte.

Vroegere militaire officieren en Bouterse zelf werden gesignaleerd met walkietalkies om instructies te geven aan aanhangers die zich onder de schooljeugd bevonden.

Dinsdag zeiden verschillende regeringsautoriteiten, onder wie president Ronald Venetiaan, dat "criminele elementen" de acties van de scholieren misbruikten om de regering in het gedrang te brengen. De NDP roept al maanden dat de regering naar huis moet omdat ze niet in staat is de prijzen van levensmiddelen en diensten betaalbaar te houden.

De president en leden van de ministerraad kwamen woensdagmiddag bijeen om noodmaatregelen te treffen. Het parlement eiste dat in elk geval de prijs van brood, een tientje per puntbroodje, met minstens de helft wordt verminderd. Dat zal inhouden dat de subsidie op tarwe moet worden verhoogd.

Politiebond, korpsleiding en minister van Justitie en Politie waren woendag de hele dag in onderhandeling over een eisenpakket van agenten. Zolang hierover geen overeenstemming wordt bereikt blijven leden van de bond in actie. Ze treden slechts op in geval van dreigende calamiteiten.

GEEN VLIEGVERKEER

De douane legde in de afgelopen nacht het werk neer omdat de regering niet aan haar eisen tegemoet komt. Vanaf dat moment was er geen internationaal vlieg-, scheepvaart- en postverkeer meer mogelijk. Woensdag slaagden regering en de vakbond er niet in het eens te worden. De Douanebond had in een ultimatum gedreigd het werk neer te leggen als een in 1992 gesloten akkoord niet zou worden uitgevoerd. Daarin zijn de beambten betere materiële voorzieningen beloofd, zoals uniformen, schoeisel en bureauartikelen, en betere medische voorzieningen. De regering beroept zich thans op overmacht. Zij zegt niet aan de voorwaarden te kunnen voldoen.

Door de staking kunnen vliegtuigen Suriname niet meer in of uit. Scheepvaartverkeer wordt eveneens onmogelijk, hetgeen op langere termijn ernstige gevolgen kan hebben voor de bevoorrading en de bauxietexport. Ook de verzending van pakketten uit Nederland komt in de war. De actie is voor onbepaalde tijd afgekondigd.

CURAÇAO AGENDA

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'

Santa Maria 17. tel. 682344/682947, 682412/682574. Kantooruren: 07.00-16.30 uur.
Wachtzuster na 17.00 uur tel. 603661.
Telefonisch spreekuur in ieder wijkgebouw dagelijks van **08.00-08.30/14.30-15.00 uur**

* Huize Halman Otrobanda: tel. 628288; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
* Sta. Maria 17: tel. 682344; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
* Wijkgebouw Bonam: tel. 371865; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur. **Sokudi: tel. 367824.**
* Sentro Mediko Montagne Abao: tel. 673711; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
* Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel. 618577; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
* Wijkgebouw Suffisant: tel. 687707; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
* Wijkgebouw Sta. Rosa: tel. 671628; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur.
* **Inloopspreekuur** voor zuigelingen en kleuterzorg: vr. van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pintostraat; tel. 373582.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING

Kantoor Gosieweg 15. Tel. 692231/692232. open van 07.00-17.00 uur.
Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16; open van 08.00-16.00 uur. Tel. 649422.
Wachtzuster vanaf 18 november 17.00 uur t/m 25 november 07.00 uur tel. 681847 of page 310-1179.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

Fontein 35, tel. 648077/648387; open van ma. t/m vr. van 07.00-17.00 uur. **Wachtzuster** tel. 648827 of 601760.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO

Schottegatweg Noord 43. Tel. 691838/ 692510. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: elke do.van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: elke di. van 12.30-14.45 uur.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda: Paradeis, F.D. Rooseveltweg 46-B. Tel.: 689676/689808.
Punda: Sta. Rosa, Sta. Rosaweg 56. Tel.: 377679/377650.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135
Artsendienst Bandabou:	641658
SOS-lijn (psych. hulp):	127
RCC (nood op zee):	637911
Dierenasiel:	654300
Dierenartsdienst:	614000
Thorax Centrum:	685917
Med. Centrum Blaauw: (24 uur bereikbaar)	695505/ 695547

STICHTING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Fundashon Famia Planea)

Assistentie geboorteregeling:
Kliniek Bitterstraat 1-A (tel. 611323): dagelijks open van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; dokter aanwezig op ma. en vr. van 14.00-16.00; di. t/m do. van 08.00-11.00 uur.
Kliniek Kas Chikitu (zuigelingenconsultatiebureau): open op wo. van 13.00-15.00 uur.

****

WEGA DI NUMBER

7997
1614
9932

TELECURAÇAO (kanaal 8/6)

DONDERDAG: 17.00 Atardi Hubenil: *Konta kuenta, carttons, jeugdjournaal en AGHUSA*; 18.00 Tempu pa Dios: *Joodse kerk*; 18.05 Club Veronica; 18.30 Nieuws in het Nederlands; 18.45 Telenovela: *Valentina*; 19.05 Music Special; 19.30 Blossom; 20.00 Telenotisia (lokaal, internationaal en sportnieuws); 21.00 Wega di Number Kòrsou; 21.10 Miniserie: *Memories of Midnight*; 22.00 Gonzalo; 23.00 NOVA; 24.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden!)

TV-11 (kanaal 11)

DONDERDAG
16.00 Cartoons; 18.30 Reportajes; 19.00 Rikesa Universal (presentator Mavis Albertina); 20.00 Ocurrió Así; 21.00 Sevsec; 22.00 Sine den bo Kas; 23.30 Prime News; 24.00 Sluiting

TELEARUBA (kanaal 13)

DONDERDAG: 15.00 Cartoons; 16.00 Flintstones; 16.23 He-Man; 16.46 Captain Planet; 17.09 Small Wonder; 17.31 The Smurf; 18.03 The Incredible Hulk; 18.50 The Why's & Wherefores; 19.03 Sport Digest; 19.29 Caribescope; 20.00 Telenoticias; 20.30 Gobierno ta Informa; 21.00 CNN International Hour; 22.03 Jessee Jackson; 22.51 St. Elsewhere; 23.39 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

CINE (kanaal 83)

DONDERDAG: 15.00 Movie: *Vera Cruz*; 16.45 Movie: *King Ralph*; 18.25 Movie: *Extreme Close-Up*; 20.00 Movie: *Used People*; 22.00 Movie: *Wayne's World*; 23.45 Movie: *Murder 101*; 01.30 Movie: *Savage Harvest*; 03.00 Movie: *Red Line 7000*; 05.00 Movie: *Yours, Mine and Ours*.

TBS (kanaal 89)

DONDERDAG: 15.00 Movie: *Hang 'Em High*; 17.00 Movie: *A Fistful of Dollars*; 19.00 Movie: *Dirty Harry*; 21.00 NBA Basketball; 23.30 Movie: *Enforcer*; 01.00 Movie: *Play Misty For Me*; 03.30 Movie: *The Eiger Sanction*; 05.45 Three Stooges.

ABC (kanaal 77)

DONDERDAG: 15.00 One Life to Live; 16.00 General Hospital; 17.00 Oprah Winfrey; 18.00 News; 19.00 News; 19.30 ABC World News Tonight; 20.00 Jeopardy! 20.30 Wheel of Fortune; 21.00 My So-Called Life; 22.00 Matlock; 23.00 PrimeTime Live; 24.00 News; 24.35 Nightline; 01.05 Movie; 03.00 News; 03.30 ABC World News Now; 05.30 Oprah Winfrey.

CBS (kanaal 75)

DONDERDAG: 15.30 Eye on Skating; 17.00 To Be Announced; 18.00 News; 18.30 News; 19.00 News; 19.30 CBS Evening News; 20.00 Inside Edition; 20.30 Price is Right; 21.00 Christy (Part 2 of 2); 23.00 Eye to Eye; 24.00 News; 24.35 Late Show With David Letterman; 01.37 Extra: The Entertainment Magazine; 02.07 Entertainment Tonight; 02.37 Last Call; 03.07 CBS News Up to the Minute.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:

Licht tot half bewolkt en vandaag vrijwel droog. In de komende nacht en morgenochtend tijdelijk zwaar bewolkt met een plaatselijke bui.
Matige, overdag af en toe vrij krachtige tot krachtige oostelijke wind. (tussen zeven en 24 knopen).

WEEROVERZICHT:

De aangevoerde lucht in de onderste luchtlagen is voldoende vochtig en onstabiel om in de komende 24 uur op de Benedenwindse eilanden een plaatselijke bui tot ontwikkeling te doen komen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	**Het weer**	**Max**	**Min**	**Neerslag mm**
Aruba	zwaar bewolkt	31	27	sp
Bonaire	half bewolkt	31	27	0.2
Curaçao	half bewolkt	31	27	0.0
Sint Eustatius	licht bewolkt	--	--	0.0
Sint Maarten	half bewolkt	30	25	0.0
Amsterdam	nevel	12	12	sp
Atlanta	zwaar bewolkt	12	+2	0.0
Bogota	geheel bewolkt	17	10	1.0
Caracas	half bewolkt	25	18	10.0
Kingston	licht bewolkt	32	23	0.0
Miami	licht bewolkt	29	18	0.0
New York	licht bewolkt	+8	-4	0.0
Paramaribo	half bewolkt	33	23	1.0
Port-of-Spain	regen	31	22	-.-
San Juan	half bewolkt	30	25	0.0

Israël maakt geld over naar Gaza

JERUZALEM - De Israëlische regering heeft woensdag ruim vijftien miljoen gulden overgemaakt aan het Palestijnse bestuur in de Gazastrook.

Het geld is afkomstig van belasting die de Israëli's inden op voor de Palestijnen bestemde produkten, die via Israël moeten worden geïmporteerd. Het grootste deel van het bedrag bestaat uit belasting op brandstof. Met de overdracht aan het Palestijns bestuur komt de Israëlische regering tegemoet aan de afspraken uit de economische akkoorden die Jeruzalem in april met de PLO sloot. Twee weken geleden maakte de Israëlische regering een bedrag van ruim zes miljoen gulden aan de Palestijnen over.

EU bezorgd over vrijheid Indonesische vakbondsbeweging

BRUSSEL - De Duitse regering heeft woensdag als voorzitter van de Europese Unie Indonesië de les gelezen over vakbondsvrijheid.

In een officiële verklaring zegt de EU met bezorgdheid kennis te hebben genomen van de veroordeling van de Indonesische vakbondsleider Muchtar Pakpahan. Pakpahan, leider van de Welvaartsbond (SBSI), de grootste onafhankelijke vakbond van Indonesië, werd begin deze maand veroordeeld tot drie jaar celstraf wegens het aanzetten tot stakingen en demonstraties.

NBC (kanaal 85)

DONDERDAG: 16.30 NFL Post Game; 17.00 American Journal; 18.00 News; 18.30 News; 19.00 News; 19.30 NBC Nightly News; 20.00 Extra; 20.30 Price is Right; 21.00 Mad About You; 21.30 Friends; 22.00 Seinfeld; 22.30 Madman-Peopl; 23.00 E.R.; 24.00 News; 24.35 Tonight Show With Jay Leno; 01.35 Late Night; 02.35 Later With Greg Kinnear; 03.05 NBC News Nightside.

AE (kanaal 73)

DONDERDAG: 15.00 Columbo; 17.00 Remington Steele; 18.00 Lou Grant; 19.00 Police Story; 20.00 Rockford Files; 21.00 Biography; 23.00 Thanskgiving Visitor; 24.00 Law & Order; 01.00 Biography; 03.00 Thanskgiving Visitor; 04.00 Law & Order; 05.00 Movie: *Reap the Wild Wind*.

LIFE (kanaal 91)

DONDERDAG: 15.00 Our Home; 16.00 Thirtysomething; 17.00 Movie: *The Incredible Journey of Doctor Meg Laurel*; 20.00 Movie: *Mother's Day on Walton's Mountain*; 22.00 Movie: *Two of a Kind*; 24.00 Unsolved Mysteries; 01.00 Unsolved Mysteries; 01.30 Thirtysomething; 02.30 Paid Program; 05.30 Paid Program.

AMIGOE Colofon

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
telefoon (10 lijnen): 672000
Scherpenheuvel z/n of postbus 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
ABN-Amrobank rek. nr.: 11-07-313
Maduro & Curiel's Bank rek. nr.: 874.825.10

Directie:
fax: 674084
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding
Sheila Rhodes (secretaresse)

Redactie:
fax: 674744
hoofdredacteur N. Hendrikse
chef lokale redactie Hennie Harinck

overige leden redactie:
Theo Dol
Toon van Dongen,
Marjo Nederlof,
Marius Noort
Bart Pasman,
Ronnie Rens jr.,
Lulu Jimenez (secretariaat),
Solange Isselt (opmaak)
Ronny Smiet (fotograaf)

Advertentie -afdeling
fax: 674524
acquisitie: Viola Bernardus en Jolène Hollander
aanname advertenties: maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 uur binnen zijn.

Correspondenten:
Bonaire: Hubert Linkels - tel. 07-8627
Nederland: Jeannette van Ditzhuijzen

Persagentschappen: ANP en AFP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers. Foto's: AFP

Drukkerij: Rotaprint nv.

Distributie/abonnementen:
Districo nv. tel: 370503, 370504, fax: 370304

Losse nummers 60 cent
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen NAf 16,= p/m.
Aruba: NAf 17,= p/m.
Nederland: NAf. 81,15 p/m (luchtpost) of NAf. 28,– p/m (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

UIT geknipt voor U

Uitgaansagenda 24 november t/m 1 december

EVENEMENTEN

• Do. 24 november. Informatie-avond over de **Bienal van Sao Paulo**. Plaats: Akademia di Arte Korsou. Video-clip en diapresentatie. Aanvang: 20.00 uur. Entree gratis.

• **Fundraising Gala Dinner** van de World Parliament of Chivalry N.A. en Aruba. Do. 24 november 1994. Lezing door dr Marcel Dingli-Atard over 'De taak om een vredescultuur op te bouwen'. Plaats: Princess Beach Hotel. 20.00 uur. Informatie: dr Johnny van Ierland, tel. 654311.

• Do. 24 november. Maandelijkse **Karino Kultural** in *Cultureel Centrum Curaçao*, Koninginnelaan z/n. Uitleg oude muziekinstrumenten door Richard Doest. Ka'i Orgel door Edgar Palm. Tijd: 18.00 uur tot 20.30 uur. Toegang gratis.

• Vr. 25 november officiële presentatie catalogus **Ellen Spijkstra** in Galerie Bloemhof & expositie allerlaatste werk. Aanvang 20.30 uur.

• **Toneelgroep Theatrum** brengt de musical *Mathilda* van Roald Dahl. Medewerking van het Theatrum-kinderkoor o.l.v. Ramon Williams. Voorstellingen in Centro Pro Arte vr. 25 november 19.30 uur, za. 26 november 19.30 en zo. 27 november om 11.00 uur en 15.00 uur. Kaarten: Mensing's Caminada en CPA.

• Op za. 26 november zijn **Sinterklaas** en zijn Pieten aanwezig in Punda.

• Nederlandse cabaretgroep **Purper**. Programma *'Purper 10'*. Wo. 30 november en do. 1 december in Centro Pro Arte.

• Do. 1 december. Bijeenkomst van de leden van de **Curaçaose Postzegelvereniging** in Rust & Burgh. Zaal open 19.30 uur. Aanvang vergadering 20.30 uur. Belangstellenden van harte welkom.

MUZIEK

• **Club JPF/Algemene Surinaamse Vereniging**. Za. 26 november vanaf 21.00 uur. 'Brasadeï Party' met *Trafassi Dance & Showband* samen met *Doble R*. Weg naar Welgelegen 3 naast Plantersrust. Kaarten aan de zaal.

• **Nollie**, strand Klein Knip. Iedere za. en zo. vanaf 09.00 uur. Muziek (salsa, reggae, merengue), snacks, domino, gezelligheid.

• Café Restaurant **Olé Olé**, Salinja Shopping Center. Live music vanaf 22.00 uur. Iedere wo. Walter Wout & Company. Do. Bibi Provence en Fino Genaro. Vr. en za. Ramses Seinpaal. Open vanaf 17.00 uur tot 01.00 uur. Informatie: 617707.

• Restaurant **Club Seru Coral**: Ieder weekeinde een driegangen-menu inclusief koffie/thee. Vr. en za. live-muziek. Iedere zo. een family-brunch met live-muziek. *Reserveren gewenst*. Informatie: 678499, toestel 5 van het restaurant.

• **De Zoete Inval**, De Savaan 121, biedt iedere vr. 'happy hour' met live-muziek en BBQ van 18.00 uur tot 20.00 uur. Zo. mariachi met BBQ vanaf 19.00 uur. Informatie: 689453.

• **Coco's Sidewalk Café** in de Hanchi Snoa (Punda). Iedere wo. *Stagiair Gathering*. Iedere vr. 'happy hour'. Tijd: 18.00 uur tot 19.00 uur. Informatie: 652510.

• **Landhuis Brievengat**: Vr.- en zo.-avond live muziek. Rijsttafelen elke vrijdag vanaf half acht op het terras na reservering voor 18.00 uur. Tevens wordt er iedere woensdag een rijsttafel geserveerd met live muziek vanaf 20.00 uur. Informatie: 378344.

• **Landhuis Papaya** (tel. 695850). Za. en zo.: BBQ; zo.: vanaf 18.00 uur Mariachi-muziek.

• **The Pub**. Do. **karioki-night**, zo. matinee van 16.00 tot 22.00 uur met entree van vijf gulden.

• **Rumours** (tel. 617555) Elke zo. happy hour van 17.30 tot 18.30 uur. Veertienmans big band speelt tot 21.00 uur.

• **Blues** (tel. 614377). Elke donderdagavond live muziek van 18.00 tot 20.00 uur.

• **Bapor Kibra Terrace** (tel. 615757). Elke wo. en za.: Lucho Carelli. Elke dag happy hour van 17.00 tot 19.00 uur.

• **Rum Runners** (tel. 623038). Elke zo. van 21.00 tot 23.00 uur **Sportcafé**; live radio gepresenteerd door Willem Dekker.

FILMS

• **Paradise Movies**, International Trade Center, Piscaderabaai. Do. 24 november 20.00 uur Color of Night; Vr. 25 november 19.00 uur en 21.30 uur Color of Night; Za. 26 november 17.00 uur The Lion King, 19.00 uur en 21.30 uur Color of Night; Zo. 27 november 17.00 uur The Lion King, 19.00 uur en 21.30 uur Color of Night. Voor informatie: 636195.

EXPOSITIES

• **Gallery '86**, Trompstraat, hoek Handelskade (tel. 613417): Open: ma. t/m vr. van 9.30 tot 12.00 uur en van 15.00 tot 17.30 uur. Za. van 9.30 tot 12.00 uur. Zondag gesloten. Tot 30 november, expositie van Annemiep Oltheten, olieverf/werk op papier.

• **De S-Galerie** van de dr Albert Schweizerschool exposeert tot 11 november portretten, etsen en linosnede van Joan Kensmil. Openingstijden: 's Ochtends tot 13.30 uur.

• **Postmuseum van de Ned. Antillen** (tel. 658010). Expositie. De komende maanden: De fascinerende schoonheid van orchideeën op postzegels. Open ma. t/m vr. van 09.00 tot 17.00 uur. Za. van 10.00 tot 15.00 uur.

• **Graphic Art Gallery** (tel. 379914/603914). Steeds wisselende tentoonstelling van pastels, airbrush, pen- en potloodtekeningen van John Baselmans. Te bezichtigen op afspraak.

BEZIENSWAARDIGHEDEN

• Historisch- sociaal-culturele **rondleiding** door **oud-Otrobanda**, onder leiding van Otrobanda-kenner Joop Hart. (20 jaar ervaring). Elke woensdag om 17.15 uur verzamelen bij de grote klok op het Brionplein. Reserveren en inlichtingen: **673798**.

• **Otrobanda** (tel. 613554) **Rondleiding** o.l.v. architect Anko v.d. Woude of kunsthistorica Jennifer Smit. Na een telefonische afspraak verzamelen op Plasa Brion bij de klok elke do.-middag om 17:15 uur.

• **Punda** (tel. 613554) Wandeling door Punda o.l.v. de kunsthistorica Jennifer Smit. Elke di. om 9 uur na telefonische afspraak verzamelen bij de Pontjesbrug Pundazijde.

• **Joods Cultuur Historisch Museum** (tel. 611633) Open: ma. t/m vr. 9 tot 11.45 uur en 14.30 tot 17 uur. Za. en zo. gesloten.

• **Fortkerk Museum** (tel. 611139) Open: ma. t/m vr. 9 tot 12 uur en 14 tot 17 uur. Za. en zo. gesloten.

• Het Antilliaanse **Muntenmuseum** (tel. 613600) Bankbiljetten en munten uit het Amerikaanse werelddeel en een sierstenencollectie. Open: ma. t/m vrij. van 8.30 tot 11.30 uur en van 14 tot 16.30 uur. Groepen alleen na telefonische afspraak.

• **Natuurhistorisch Museum** (tel. 640363) Gesitueerd in het voormalige voorraadmagazijn van Landhuis Savonet. Expositie over de geologische geschiedenis van Curaçao. Open: ma. t/m za. 8 tot 16 uur, zo. 6 tot 15 uur.

• **Landhuizen**: Landhuis Knip (tel. 640244), open: ma. t/m vrij. 9 tot 12 uur en 14 tot 16 uur. Zo. 10 tot 17 uur. Za. gesloten. Landhuis Chobolobo (Curaçao Liqueur Distillery) (tel. 613526), open: ma. t/m vrij. 8 tot 12 uur en 13 tot 17 uur. Za. en zo. gesloten. Landhuis Brievengat (tel. 378344), open: ma. t/m vrij. 9.15 tot 12.15 uur en 15 tot 18 uur. Iedere zondag vanaf 17 uur met elke laatste zondag van de maand een folkloristische show. Landhuis Jan Kock (tel. 648087), rondleiding elke zo. om 15 uur met muziek. Landhuis Groot Santa Martha (tel. 641559), open: iedere dag van 9 tot 15 uur en vrijdag van 9 tot 12 uur. Landhuis Rooi Catootje (tel. 375119), met kleine bibliotheek metantiek interieur. Bezichtiging volgens afspraak. Landhuis Papaya (tel. 695850), dagelijks geopend van 9 tot 18 uur, za. en zo. van 12 tot 12 uur.

• **Opgaven voor deze rubriek, die elke donderdag verschijnt, tot uiterlijk woensdagmorgen negen uur. Bij voorkeur schriftelijk aan Amigoe, Scherpenheuvel z/n onder duidelijke vermelding van: Uitgaansagenda. Fax: 674744, telefoon 672000.**